DE DATIVI INSTRUMENTALIS USU HOMERICO.

DISSERTATIO INAUGURALIS
PHILOLOGICA

QUAM SCRIPSIT

ET

AMPLISSIMI PHILOSOPHORUM ORDINIS

CONSENSU ET AUCTORITATE

IN

ALMA LITERARUM UNIVERSITATE VIADRINA

AD

SUMMOS IN PHILOSOPHIA HONORES

RITE CAPESSENDOS

DIE XXVII MENSIS MARTII A. MDCCCLXXIV HORA XI

PUBLICE DEFENDET

EUGENIUS WALTHER

POSNANIENSIS.

ADVERSARII ERUNT:

LUDOVICUS POLLUGE, CAND. PHIL.

CAROLUS MITTELHAUS, DR. PHIL.

VRATISLAVIAE MDCCCLXXIV.

TYPIS FIEDLERI ET HENTSCHELII.

FRIDERICO GOERTZ

AVUNCULO BENEVOLENTISSIMO

SACRUM.

Praefatio.

Quum unam aut perraro duas complexi linguas, qui studiis grammaticis in sermone Graecorum prioribus sese imbuerunt tempestatibus, elaborarent, ut legibus supponerent quibusdam, quae inter se diversa et repugnantia videbantur, tamen exigua modo et haud gravioris profecerunt momenti. Quod quum ad alia tum etiam attinet ad casus, quos origine nullo modo cognita prae significationibus tantum haustis ex sententiis parum saepe accommodatis, saepius etiam perversis grammaticorum Alexandrinorum aut posterioris temporis, et ex usu eorum apud scriptores commixtis propriis explicandos esse putabant sententiis. Sed etiam in eo plerumque summa erat licentia, praesertim in eligendis scriptoribus a quibus promebant, quae viderentur. Hanc rationem fere omnes secuti sunt etiam grammatici inde ab renovatis studiis literarum antiquitatis usque ad nostram aetatem. Tantum autem abest, ut propterea tamquam iniquum judicem eorum me praebeam, ut, quae sunt merita, summa voluntate lubens agnoscam. Inter omnes, qui de his compositi sint libri, maxime commemorabilis est Hartungii de casibus, attamen, quamquam magna industria atque ingenio usus est auctor, obsoletus. Quum vero linguae, quae eandem ducunt originem, coeptae sunt comparari a viris clarissimis, ut a Boppio, Pottio, Schleichero, aliis, illustrata quasi est caligo, qua et reliquae partes artis grammaticae et casuum disciplina usque erant involutae. Hanc viam persecuti quum alii tum Delbrückius et Windischius multa profecerunt, ille idem in casibus. Una igitur, quae similia in linguis ejusdem visa sint stirpis, tractata sunt, et exstiterunt sententiae iis saepe contrarie oppositae, quae antea vigebant. Hoc enim modo in Graecorum et Latinorum sermonibus respicientes affines palaeoslavicas palaeoindicas alias linguas ejusdem stirpis indo-europaeae

vestigia invenerunt ex memoria paullatim elapsorum casuum eorumque vim aliis additam, ut in Graecorum lingua ablativi, localis, instrumentalis, et tamquam vicarios eorum genitivum et dativum, quos usque grammatici meros rati frustra hac ex opinione explicare elaborarunt. Qui casus tres modo commemorati, quomodo inter se cohaereant, subtiliter ac longe elegantissime illustravit B. Delbrückius in libro suo, qui inscribitur „Ablativ Localis Instrumentalis im Altindischen, Lateinischen, Griechischen und Deutschen." Berolini MDCCCLXVII.

Postquam igitur ex comparatione linguarum ejusdem stirpis constitutum est, quomodo casus sint orti et quae vis sit eorum principalis, in unaquaque lingua recognitio nequaquam negligenda est, immo, nixus fructibus inde captis, quicunque excutiendae dat linguae alicui operam, partes ejus singulas tractare debebit. Hic vero incipiendum erit a vetustissimis monumentis, quippe quae reservaverint etiam formas quasdam genuinas. His omnibus percogitatis, de quo partim adhuc actum sit, usum dativi in Homeri carminibus, vetustissimo monumento ex lingua Graecorum reservato, explicare nobis in animo est, quare primum, quod de locali vi dativi optime disseruit C. Capelle,[1]) nec locus aut tempus fuit eadem cura de proprio agere dativo, instrumentalem statuimus eruere dativi apud Homerum vim atque usum.

Paullulum hic debemus qui in universum etiam de dativo scripserint grammaticis, quum quae ex comparatione similium linguarum secuta sunt, prope omnibus fuerint incognita. Confundit enim Rostius[2]) instrumentalem vim cum ablativi et addit dativo proprio, quae sunt instrumentalis, Matthiaeus vero quum in libro suo amplissimo multa praebeat nec multum etiam hic disponendi rationem vix adhibuit. Attulit nonnulla commemorabilia Bernhardyus,[3]) item Thierschius, Kruegerus,[4]) qui sub dativo, quem dicit „der dynamische Dativ" quaedam etiam Homerica, sed nulla ratione ac consilio composuit, pluria omisit. Graviora in hac re

[1]) C. Capelle dativi localis quae sit vis atque usus in Homeri carminibus. Hannoverae MDCCCLXIV.

[2]) Rostii, Matthiaei, Thierschii libros dico compositos de arte grammatica.

[3]) Bernhardy Wissenschaftliche Syntax der griechischen Sprache Berlin 1829.

[4]) Krüger Poetisch-dialektische Syntax Berlin 1871 ed. III.

vir consecutus est summo ingenio G. Curtius, minus in libro suo artis grammaticae in usum scholarum edito, quam in ceteris, praecipue in eo, qui inscribitur „Erläuterungen zu meiner Schulgrammatik“, item J. La Rochius, quum in libro de accusativo apud Homerum composito, tum in iis, qui inscribuntur „Beobachtungen über den Gebrauch von ὑπὸ bei Homer“, „Homerische Texteskritik im Alterthum“, et singula in actis, quae vocantur „Zeitschrift für österreichische Gymnasien.“ Deprompsi etiam nonnulla ex annotationibus quibusdam Pottii, Boppii, Schleicheri operum ad linguarum comparationem pertinentium, minus ex sententiis, quas Gerlandus professus est in libello suo infra saepius commemorato. At multo plurima debemus quum L. Meyero [1]) et F. Lissnero [2]) tum praesertim Delbrückio in libro suo egregio, quorum tamen hic, quod quidem consilium ejus fuerit, multos praetermisit locos, ceterum ut illi quibusdam locis in errore versari mihi videtur. Ubi vero totum certis terminis circumscriptum nobis datum est, dico carmina Homeri, ut ad leges principales progrediamur, certi aliquid concludere, nisi omnes cujusvis generis perlustraverimus locos, persuasum habeo non licere. Valere enim hic illud Aristotelis videtur inductionem tum demum esse ratam, omnibus si contineatur exemplis. Ceterum suo loco et aliorum attulimus sententias nobis probatas.

I. Instrumentalem casum inesse dativo Graecorum.

Dativum quem vocant grammatici casum non esse simplicem in lingua Graeca, sed cum aliis cohaerere casibus, quos in ejusdem originis Palaeo-Indorum et Slavorum linguis localem et instrumentalem dicunt, jam omnium consensu eruditorum virorum nostra aetate longe constat.[3]) Qui autem casus utrum in unam

[1]) Leo Meyer „Gedrängte Vergleichung der griechischen und lateinischen Deklination“, Berlin 1862.

[2]) Franz Lissner „Zur Erklärung des Gebrauches des Casussuffixes φιν, φι bei Homer (Programm des K. K. Gymnasiums in Olmütz 1865) cfr. etiam Hentze Philologus XXVIII pag. 501 seq.

[3]) cfr. Pott Etymol. Forschg. I² pag. 16, Curtius Erläuterungen Prag 1870² pag. 164, 173, Leo Meyer Gedrängte Vergleichung etc. pag. 39, Gerland Der altgriechische Dativ zunächst des Singularis Marburg 1859 pag. 18, Capelle dativi localis etc. pag. 27 B. Delbrück Ablativ, Localis etc. pag. 1, 2. Franz Lissner Zur Erklärung des Gebrauches etc. pag. 4. Jakob La Roche „Der Accusativ im Homer“ initio.

formam dativi coaluerint, an haec forma omnino dativi sit, controversia etiam est difficillima dijudicatu. Propius veritatem accedere videantur, qui localis formam interpretantur, at in quasdam certe, praesertim contra formas in ᾳ (ῃ) et ῳ exeuntes, a L. Meyero tam graves allatae sunt causae, ut de eo etiam dubitandum sit, et haud scio an, quas Meyerus dativo tribui vult formas, dandae sint instrumentali, quibus demum instrumentali jam ex memoria elapso î dativi signum adscriptum sit? His enim ipsis formis multo frequentissime jungitur suffixum φιν, φι, cujus vis principalis a viris eruditis (v. i.) instrumentalis habetur, tum etiam restant formae apud Homerum in η et ω exeuntes, quas comparatas cum similibus in ejusdem stirpis linguis, ut cum forma ā in Palaeo-Indorum, cui addam ą, ę formas in Polonorum lingua, fieri non potuit, quin vindicarint instrumentali[1]). Nequaquam autem Gerlando assentiar, qui dativum et instrumentalem ex locativo ortos esse existimat, neque enim causae, quas ad confirmandam suam attulit sententiam, persuadere mihi potuerunt, id quod infra demonstraturus sum, et alio loco[2]) ipse confessus est verisimiliter initio localem et instrumentalem certe proprios casus fuisse, quum eorum exsisterent suffixa φι et θι. Utcunque res se habet, sine dubio propria vis uniuscujusque trium horum casuum omnibus formis inest, quas dativi appellare solemus; ex parte hoc dici potest etiam de suffixo φι, φιν, quod praeter instrumentalem cum ablativo et locali conjungitur, dubito an cum dativo etiam, quum unum, quem attulit locum Delbrückius, instrumentalem interpreter[3]), quos autem commemorat Lissnerus[4]), recte ille et ablativo et instrumentali et locali mihi videtur distribuisse. Falso vero judicat schol. A ad N 588 φι pro omnibus usitatum fuisse casibus[5]) quod quidem ad Homerum, posteriore

[1]) cfr. Leo Meyer Gedr. Vergl. pag. 53 sq., ubi nostrum „wie", „so" cum similibus compono Graecorum ᾧδε, τῷ (rectius ὧδε, τῶ cfr. infra). Ceterum formae ut ἄνω, κάτω vix aliter ac forma et vi instrumentales explicari possint.

[2]) Gerland Der altgriechische Dativ pag. 18: „Wahrscheinlich waren wol anfangs Localis und Instrumentalis wenigstens selbständige Casus neben einander, da wir für sie noch Suffixe θι und φι erhalten haben".

[3]) cfr. sub instrumentali sociativo pag. 11.

[4]) Fr. Lissner Zur Erklärung etc. pag. 5.

[5]) cfr. Cramer Anecd. Oxon. I. 293 Jakob La Roche, Der Accusativ im Homer' initio.

enim tempore etiam pro accusativo adhibitum est.[1]) Instrumentalem autem vim naturalem ac principalem fuisse indicat pluralis instrumentalis in **bhi-s** exiens in Palaeo-Indorum lingua et singularis instrumentalis in Palaeo-Bulgarica et Lithuanica lingua in **mi**[2]). Addo etiam in lingua Polonorum **-m** in singulari, **-mi** in plurali numero singnificare instrumentalem. Ceterum instrumentalis vis suffixi *φιν, φι* iis etiam locis cognoscitur, ubi junctum ablativo aut locali videtur.[3])

II. Quomodo cohaereat instrumentalis cum locali et dativo.

Quum instrumentalis neque in sermone Latinorum reservatus sit, ubi ablativus tenet maxime ejus locum, localis vero propriae formae apud Graecos et Latinos complures inveniantur, verisimiliter jam ante localem exstinctum instrumentalis in utraque lingua interiisse ejusque loco dativus et localis in lingua Graecorum, ablativus et fortasse etiam dativus videntur positi esse in lingua latina.[4]) Facillime autem localis vicem instrumentalis intercedere potuit, quum principalis ejus vis, quae est societatis, conjunctionis, si haec societas locum quoque spectavit, magis magisque coalesceret cum vi locali; nec minus facilis cum dativo fuit commutatio, nam una cum formis sermonis continuo consistentibus etiam vis singulorum verborum eodem modo confirmata est. Qua ratione hoc factum sit nonnullis locis est perspicuum, ut *H* 366, *Ξ* 318 *P* 477 *γ* 110, 409 *θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντος*[5]) praeter „comparatus cum aliquo“ exstitit „par alicui“. Quum

[1]) cfr. Fr. Lissner pag. 24 ann., qui attulit locum minus accurate Hesiod v. 770 *ἐς ἔννηφιν* et Curtius Grundzüge der etymol. Forschg. I. pag. 274; exstat enim Hesiodi in libro, qui inscriptus est *ἔργα καὶ ἡμέραι* versus 410 in editione Goettlingii Gothae et Erfordiae MDCCCXXXI *μηδ' ἀναβάλλεσθαι ἔς τ' αὔριον ἔς τ' ἔννηφιν.* Localem-instrumentalem esse judicat Delbrückius pag. 41.

[2]) cfr. Delbrück Ablativ etc. pag. 2, Schleicher Compendium § 259 Leo Meyer Gedr. Vergl. pag. 54 F. Lissner pag. 16 sq.

[3]) Ut *Λ* 351 *πλάγχθη δ' ἀπὸ χαλκόφι χαλκός* vom Erze prallte das das Erz ab i. e. durch das Erz, *Θ* 300 *Ἦ ῥα, καὶ ἄλλον ὀϊστὸν ἀπὸ νευρῆφιν ἴαλλεν* sprach's und einen anderen Pfeil schnellte er ab von der Sehne i. e. mit, vermittelst der Sehne; nervus hic, ut supra *χαλκός* participes videntur actionis subjecti; *T* 255 *πάντες ἐπ' αὐτόφιν εἵατο* alle mit einander sassen dabei.

[4]) cfr. Curtius Erläuterungen pag. 165.

[5]) Delbrück Ablativ etc. pag. 56.

vero in Graecorum sermone instrumentalis vis minus sit explicata, reliqua verba, quae significant „par, comparare“ similia, ubique exstant cum dativo etiam apud Homerum. Adsunt talia in nostro quoque sermone: praeter „befreundet sein mit Jemandem“, „Jemandem Freund sein“, et invenitur cum hac voce instrumentalis in linguis Palaeo-Indorum et Slavorum.[1]) Idem valet in verbis *ὀπάζειν, ὀπηδεῖν, ἕπεσθαι,* quae apud Homerum cum *ἅμα* saepius exstant, tum *μίγνυσθαι, ὁμιλεῖν, μάχεσθαι* aliis (cfr. Curtius Erläuterungen pag. 173).[2]) Curtius autem proprio dativo hunc usum tribuens quod ad grammaticam in usum scholarum editam recte judicet, quod ad Homerum, ut ipsum ab eo allatum docet exemplum, instrumentalis usus etiam multo viget, nec facere possum, quin exempla saltem quae cum *ἅμα* inveniuntur instrumentali annumerem dativo. Hac in artissima societate instrumentalis et cum locativo et cum dativo tamen de principali quodam consensu eorum minime est cogitandum, quantumque ex locis cum praepositionibus locativo conjunctis concludi liceat, tum modo quasi certant de principatu localis et instrumentalis, quum istrumentum ipsum, aut personae et res aliis conjunctae simul locum significant, ubi societas intercedit. Sic invenitur localis una cum instrumentali maxime cum verbis *δέω, δίδημι, ἔχω, κρύπτω, τέρπομαι, μάχομαι, πλέω, ἄγω ἐν νηΐ, ἐν νήεσσι.* Plane igitur perverse Gerlandus instrumentalem vim locali explicare videtur.[3]) Quod enim dicit: „Dies räumliche Beisammensein zu bezeichnen ist aber natürlich der Localis sehr geeignet: wir sehen hier zugleich, dass der Indogermane bei dem Instrumentalis gleichfalls von der räumlichen Anschauung ausging: dass ihm das Erfassen des Werkzeuges wie der erste, so der bedeutendste Punkt der Handlung war“ contra monendum est primum, nos saepissime de arripiendo instrumento non cogitare: hoc modo jam omittuntur, quae sunt animi instrumenta; tum etiam corporum compluria sunt, quae omnino manibus capessi non possunt, quorum e numero hoc tantum afferre volui *μ* 74: *οἱ δὲ δύω σκόπελοι ὁ μὲν οὐρανὸν*

[1]) cfr. Delbrück Ablativ etc. pag. 56. In lingua Polonorum idem apparet usus in conjunctione zaprzyjaźnić się z kim.

[2]) Curtius a. l. judicat de hoc usu: „er (sc. der Dativ der Gemeinschaft) bildet überhaupt wohl das Bindeglied zwischen diesen beiden Casus“ (sc. Dativ und Instrumentalis.)

[3]) Gerland Der altgriechische Dativ pag. 62.

εὐρὺν ἱκάνει ὀξείῃ κορυφῇ. Non in capessendo instrumento, sed in eo, quod particeps est actionis subjecti vis posita est instrumentalis et hic modus societatis. Eadem etiam Pottii videtur sententia[1]. quam haud jure attulit Gerlandus, ut suam confirmaret opinionem. Quamquam enim in exemplis, quibus usus est Pottius, locus simul significatur societatis, inter duodetriginta locos, ubi dativus vocis χείρ cum verbo αἱρέω apud Homerum invenitur, duo tantum intercedunt cum praepositione ἐν et Odysseae quidem, quod jam omnium consensu recentiori datur aetati quam Ilias carmen. Neque δέχομαι hac in conjunctione usquam apud Homerum ἐν secum habet praepositionem. Ceterum poetae multa licuerunt, quare ad depingendam rem aut propter metri concinnitatem saepius eum alium fortasse usum credendum est conservavisse, quam qui esset in consuetudine hominum. Gerlandum si sequi velimus quo modo intellegamus et casus localem et instrumentalem per se ipsos juxta simul adesse in linguis Slavorum et Palaeo-Indorum, confitemur nos plane nescire.[2] Habet autem suam ipsius naturalem vim societatis instrumentalis aeque ac localis ad significandum locum et tempus adhibetur. Neque principalem illam vim, quam Gerlandus tribui vult instrumentali tamquam localis societatis praeter Schweitzerum[3], quem secutus est auctorem, quemquam qui putet adhuc inveni, immo uno consensu a viris doctis, qui huic rei operam dederunt, ea comitatus et societatis naturalis vis instrumentalis definitur[4], neque de loco aut tempore cogitant, quae quum accedunt, invicem et instrumentalis et localis inveniuntur: hic enim campus, in quo sibi occurrunt.

Quamquam aegre tulerunt viri eruditi, quod confusa est ars philosophiae cum grammatica, praesertim quum God. Hermannu- Kantii conatus esset praecepta ei accommodare, tamen illud respis cientibus quod debemus in arte grammatica studiis philosophorum

[1]) Pott Etymol. Forschung. 2. Ausg. pag. 25: „Auch hat der griechische Dativ instrumentalen Sinn, wie χειρὶ ἑλών, δέξατο χερσί, welches eigentlich den Vorgang bezeichnet als eine Handlung in der Hand, die also nothwendig dabei betheiligt sein muss."

[2]) cfr. etiam L. Meyer Ged. Vergl. pag. 40.

[3]) Schweitzer in Hoefers Zeitschrift für Sprachwissenschaft III. Bd. 3. Hft. pag. 448 sq.

[4]) cfr. L. Meyer Gedr. Vergl. pag. 53, B. Delbrück Ablativ etc. pag. 50. F. Lissner pag. 5.

antiquitatis liceat nobis verba afferre philosophi nostrae aetatis huc spectantia. Quum enim linguam generis humani nihil aliud intellegere possim quam ortam ex mente hominis in dies crescente, loci nimirum et temporis conditionibus nonnunquam intercedentibus, aegre abstineam, quin in universum ei assentiar. Sunt autem verba Ueberwegii haec: „Der Dativ bezeichnet das Wo, Woran und Womit, oder den Ort, die Bestimmung und das Mittel der Thätigkeit, wobei die causale Beziehung mit der localen ursprünglich ebenso verflochten ist, wie sich auch bei der Bildung von Einzelvorstellungen, Begriffen u. s. w., überhaupt bei allen logischen Operationen, mit dem räumlich-zeitlichen Bilde Elemente, die aus der inneren Wahrnehmung herstammen, verflechten etc.“ [1]) Quo modo etiam explicem, quo sit factum, ut instrumentalis loco intercesserit locativus et qui secum cohaereant maxime in continua explicatione significationis instrumentalis. Tantum autem abest, ut artiorem compositionem desiderem artis grammaticae cum philosophica, ut illud tantum de hac depromam, quod a singularum rerum cognitione adducat ad principalem veritatem.

Ut vero complectar paucis quid censeam de consociatione instrumentalis cum locativo et dativo, ante omnia hic tenendum videtur antiquissimis temporibus in constituendo sermone quum locum et tempus tum societatem respexisse homines. Neque hoc alienum a rerum natura. Quum enim lingua in **societate** hominum tantum adoleverit et explicata sit, ad significandam eam ipsam societatem jam in cunabulis tamquam linguae exstitisse formas licet divinare. Plerumque autem cum societate simul locus et tempus significabantur, quorum brevi magis magisque rationem habebant et praeferebant formas, quae pro his aderant. In singulis linguis omnino naturalis vis instrumentalis jam non perspicua fuit, ut ejus formis alias quoque significationes adderent.

III. Quomodo instrumentalis adhibeatur et quas secum habeat praepositiones.

Principalem vim instrumentalis ex consensu eruditorum virorum nostrae aetatis illam societatis, comitatus constituimus. Quem

[1]) Ueberweg System der Logik Bonn 1868, 3. Aufl. pag. 157 sq. cfr. etiam, quae idem de casuum origine judicavit pag. 162.

instrumentalem nunc sociativum aut comitativum[1]) appellare solent eique annumerantur etiam loci, quibus aut qualitas aut modus et res conjunctae cum aliqua actione significantur. Accedunt ei *ἅμα, μετά, ξύν, ὁμοῦ.* Hac ex principali vi instrumentalis exorta est illa instrumentum significans quo quid agitur. Neque hic difficilis fuit explicatio, quum ipsum instrumentum quodam modo semper cum eo appareat conjunctum, qui adhibet[2]): est enim, ut supra diximus, ubique particeps actionis, verbo expressae. In nostro sermone hunc instrumentalem diversa ratione vertimus et quae hic interesse inter singulos locos statuta sint, magis ex translatione nostra nobis emanasse videntur, quam re vera differentiae rerum, locos dico, ubi nos utimur talibus „hinsichtlich, an, gemäss, auf, vor, unter" etc. Liberiore usu videtur instrumentalis causam indicans, ex qua aliquid perfectum est, sed referendum esse eum ad instrumentum significantem quum id, quod saepius cum eo congruit, tum illud docet nusquam apud Homerum inveniri conjunctum instrumentum cum causa, sed pro illo ex consuetudine intercedere praepositionem *ὑπὸ* cum genitivo, quem dicam genitivum-ablativum propius ad instrumentalem accedentem.[3]) De praepositionibus et adverbiis quae instrumentali conjunguntur in universum commemoranda esse videntur haec: Instrumentalis sunt *ἅμα, μετά, ξὺν* aut *σύν, ὁμοῦ*; inveniuntur praeterea *ἀμφί, ἐπί, περί, ὑπό* praepositiones, quae sunt locativi. Sed nullo modo hoc est documentum, ut ex locativo exortus sit instrumentalis, sed hic quoque localis instrumentalis loco apparet. Elucet hoc jam ex eo, quod hae praepositiones non junguntur ab Homero illi principali ac naturali societatis instrumentali, sed qui instrumentum aut causam significat. Ex usu Homerico adverbiorum et praepositionum instrumentali junctorum statuendum est *ξὺν* aut *σὺν* primum significasse personam aliquam aut rem quodam auxilio participem esse alicujus actionis, qua de re simul cum *ὑπὸ* praepositione, quae hic fere eandem praebet vim, addita

[1]) Liceat his minime Latinorum verbis uti, quia jam usitata sunt viris doctis.

[2]) cfr. Delbrück und Windisch Syntactische Forschungen I. Thl. Conjunctiv und Optativ im Homer und Sanskrit pag. 58 ann. „Das Mittel wird sprachlich als der Genosse aufgefasst."

[3]) cfr. *Z* 74, *P* 320, *κ* 79 et Delbrück Ablativ etc. pag. 17 „In diesem Sinne berührt sich der Ablativ noch mit dem Instrumentalis" etc.

tamen quadam necessitate aut vi, maxime componenda videtur, si sermo est de instrumento. Propriam vero hanc suam vim, quam reddamus germanice „mit Hülfe“ conservavit *ξύν* cum instrumentali sociativo, ubi agitur de societate hominis cum diis aut deabus, tum magis magisque convenit cum *ἅμα* et *μετά*. — *ἅμα* vox, cujus praepositionis natura apud Homerum maxime cognoscitur ex loco *λ* 371, ceterum frequentiorem adverbii principalem reservavit in Homeri carminibus; indicat primum uno eodemque tempore duas intercedere res, tum ut praepositio *ξύν* simul societatem. Quae vis naturalis vocis *ἅμα* quum ex aliis tum locis elucet, ubi conjunctum est cum *ἠοῖ φαινομένηφιν* aut *ἠελίῳ ἀνιόντι* et *καταδύντι*; germanice autem est „zugleich mit“. Quid intersit inter *μετὰ* et *ὁμοῦ* intellegi potest ex loco *O* 118: *ὁμοῦ* magis significat modum societatis et vertamus in nostro sermone „auf gleiche Weise mit (wie)“, *μετὰ* societatem in universum, saepius eo modo, ut persona aut res, quae aliis jungitur, appareat media in societate, quam ob rem numerum pluralem maxime secum habet et commutatur nonnullis locis cum *ἐν* praepositione locativi; germanice hic reddendum erit *μετά* „mitten in, unter“; tum saepius cum *ἅμα* et *ξύν* convenit. Sic instrumentali tempus, locum modum, societatem, instrumentum significanti propriae adsunt adverbia aut praepositiones, haudquaquam ei, qui causam indicat, ubi apparent praepositiones a locativo huc translatae.

1. Instrumentalis sociativus

a poeta primum adhibetur ad significandas res aut personas, quae secundum tempus aut locum una cum aliis personis et rebus aut paullulo post eas apparent; tum etiam illam vim tempus significantem, per quod continuo aliquid agitur, adesse uno certe loco Homerico confirmare ausim. Latius patet usus instrumentalis sociativi in rebus, quae artissime videntur secum cohaerere, ut qualitas cum personis aut rebus, quibus inest, res, quae adhaerent alicui actioni, modus, quo quid agitur. Sed hoc in usu jam apparet praepositio *ξύν*. Aliae quoque res, quae a se vix separandae sunt, ut totum ejusque partes, saepius sine praepositionibus inveniuntur, conjunctae aut cum instrumentalis propria forma, quam dico cum suffixo *φιν*, *φι*, aut cum illis, quae ex consuetudine dativo tribuuntur: praevalet tamen conjunctio cum prae-

positionibus. Denique societas posita est magis in eo, quod personae et res participes videntur actionis subjecti, quam quod cum eo ipso consociatae appareant, unde hoc genus instrumentalis sociativi jam dependet a verbis et propius accedit instrumentalem proprium, quem dixerim instrumentum significantem minus, quia inde origo sit deducenda instrumentalis, quam quod latius patet ejus usus recepitque inde hic casus nomen ex consuetudine ei additum. Hic quoque formarum cum praepositionibus usus est frequentior.

I. a) Instrumentalis sociativi ad significandum tempus, quo quid agitur, apud Homerum etiam forma genuina adest ubique addito *ἅμα* et plerumque participio, quocum suffixum *φιν* conjungitur. Praeter *ἠώς* huc tantum spectat *ἠέλιος*. Societas autem his locis uno eodemque tempore significatur, quo utraque res intercedit. Loci sunt:

I 682, *Λ* 685, *δ* 407, *ζ* 31, *η* 222, *ξ* 266, *ρ* 435, *π* 270, *ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφιν*, *I* 618, *Ω* 600, *μ* 24, *ο* 396 *ἅμα δ' ἠοῖ φαινομένηφιν*, *H* 331, *π* 2 *ἅμ' ἠοῖ*. *Α* 592, *Σ* 210, *T* 207, *π* 236 *ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι*, *Σ* 136, *ψ* 362 *ἅμ' ἠελίῳ ἀνιόντι*, *μ* 429 *ἅμα δ' ἠελίῳ ἀνιόντι*.

Locali jam attribuendum est *N* 794, sed haud scio an hic instrumentalis usus reservatus sit etiam in voce *αὐτονυχί* *Θ* 197 [1]).

b) Ut instrumentali significantur, quae secundum tempus simul aut paullulo post intercedunt, sic etiam quae eodem modo fiunt secundum locum, quare instrumentalem vim constituendam esse puto in versu *B* 363 *ὡς φρήτρη φρήτρηφιν ἀρήγῃ, φῦλα δὲ φύλοις*, quem Delbrueckius, Meyerus, Lissnerus dativo proprio vindicant. Significari enim videtur hoc loco, quod dicit Schweitzerus [2]) „ein fast zugleich eintretendes Raeumliches“ et secundum exemplum ab eo allatum nihil obstat, quominus vertamus „dass Geschlecht bei Geschlecht, Stamm aber bei Stamm helfend eingreife.“ Nihil autem mirandum videtur, quod absolute hic dictum est *ἀρήγει* prae *Δ* 235 [3]). Ceterum in artissima societate et gentium

[1]) cfr. infra conjunctiones cum pronomine *αὐτός*, ubi plerumque praepositio abest.

[2]) Schweitzer in Höfer's Zeitschrift f. Sprachw. III. Bd. 3. Heft pag. 357.

[3]) cfr. etiam *N* 130 ubi quidem instrumentalis vis jam ex ceteris cognoscitur locis cum verbo *φράσσω* *P* 268, *M* 263, *O* 567 *ε* 256. — Aliis locis partes instrumentalis suscepit locativus, ut *η* 120, *Ξ* 130. Differentia posita est in eo, quod *B* 363, *N* 130 auxilium quoddam accedit, cfr. quae diximus de *ξύν* praepositione.

et tribuum inter sese ut in aliis secum cohaerentibus rebus abest praepositio.

c. Instrumentalem vim, quam tribuit Delbrueckius[1]) praeter locum etiam tempori per quod uno tenore agitur aliquid vindicem *τῇ* in versu

νῆες ὅσαι πρῶται εἰρύαται ἄγχι θαλάσσης,
ἕλκωμεν, πάσας δὲ ἐρύσσομεν εἰς ἅλα δῖαν,
ὕψι δ' ἐπ' εὐνάων ὁρμίσσομεν, εἰς ὅ κεν ἔλθῃ
Ξ 78 *νὺξ ἀβρότη, ἣν καὶ τῇ ἀπόσχωνται πολέμοιο*
Τρῶες.

II. In afferendis locis, quibus qualitates significantur instrumentali, quum difficillime videatur dijudicatu instrumenta simul adhibita sint nec ne, neque omnes quos enumeravi locos sine ulla dubitatione huc spectare confirmaverim.[2]) Instrumentalis genuina forma apud Homerum ea vi non invenitur, sed qui hic quoque partes ejus suscepit dativus, nusquam praepositioni junctus apparet, saepius cum attributo (adjectivo, pronomine aut participio) multumque habet similitudinis cum ablativo qualitatis in sermone Latinorum.[3]) Frequentissima hic vox *θυμός*:

τετιηότι θυμῷ Λ 555, Ρ 664, Ω 283. *κεκοτήοτι θυμῷ* Φ 456, ι 501, τ 71, Χ 477 *πρόφρονι θυμῷ* [Θ 40] Χ 183, Ω 140, π 257, *ἀέκοντί γε θυμῷ* Δ 43 *τετληότι θυμῷ* δ 447, 459, ι 435 λ 181, σ 135, ψ 100, 168, ω 163 *νηλέι θυμῷ* ι 272, 368, 287. *ἄφρονι θυμῷ* φ 105 *ἀεσίφρονι θυμῷ* φ 302 (errat Ameisius, qui localem h. l. putat.)

ὀλοιῇσιν φρεσὶ Α 342 *φρεσὶ μαινομένῃσιν* Ω 114, 135 *φρεσὶν οὐκ ἀγαθῇσιν* Θ 360 *φρεσὶ πευκαλίμῃσι* Ο 81 *φρεσὶν ᾗσι* Λ 794, Π 36 *ᾗσι φρεσὶν* Ρ 260, Ξ 92.

ἰδυίῃσι πραπίδεσσιν Α 608, Σ 380, 482, Υ 12, η 92 *πραπίδεσσιν* ϑ 547.

κακῷ νόῳ ν 229 *ᾧ νόῳ* π 197 *νόῳ καὶ ἐπίφρονι βουλῇ* γ 128 *νόῳ* Α 132, 363, Π 19 (cfr. ϑ 548) ζ 320 etiam de modo ac ratione cogitari potest.

νοήμασι κερδαλέοισιν ϑ 548 *αἰδοῖ μειλιχίῃ* ϑ 172 *σθένεϊ μεγάλῳ* Ν 193 *τῇδε μεθημοσύνῃ* Ν 121 *ἀτασθαλίῃσι κακῇσιν* μ 300[4]) ω 458 *ἀϊδρείῃσιν* κ 231, 257, λ 272 *ἀϊδρείῃ* μ 41· *ἰδρείῃ* Π 359

[1]) Delbrück Ablativ etc. pag. 54, 3 b.
[2]) cfr. etiam quod de ea re judicat Schweitzerus a. l. pag. 353.
[3]) cfr. Capelle dativi local. etc. pag. 25 § 3 omisit locos nonnullos, ut Ο 81 π 37 ψ 168, φ 105, praeterea quaedam adsunt menda typographica, ut Λ 855, χ 447, ι 425, Χ 135 pro Λ 555, χ 477, ι 435, Ω 135. — Delbrück a. l. pag. 53. Schweitzer apud Hoeferum a. l. pag. 360.
[4]) de plurali harum vocum verba fecit Krüger Poetisch-dialektische Syntax 44, 3, 1. Imm. Bekker Homerische Blätter pag. 166 sq.

πολυϊδρείῃσιν β 346 ψ 77 *ἀεσιφροσύνῃσιν* ο 470 *νηπιέῃσιν* Ο 363, Υ 411 ω 469 *ἀφραδίῃσιν* ι 361, ρ 233, Κ 350 *σαοφροσύνῃσι* ψ 30 *πολυκερδείῃσιν* ω 167 *κερδοσύνῃ* Χ 247, δ 251, ξ 31 *χόλῳ οὐδὲ νεμέσσι* Ζ 335 *δολοφροσύνῃς* Τ 79 *κακορραφίῃσι* β 236.

III. Frequentior apud Homerum usus est instrumentalis, qui adhibetur ad indicandam rationem ac modum aut rem simul intercedentem cum aliqua actione.[1]) Similis videtur Latinorum ablativo quem dicunt modi. In Homeri carminibus solum numero singulari junctus invenitur, haud saepius cum attributo et nisi uno loco ubique sine praepositionibus. Praevalent formae in *η* et *ῳ* exeuntes, quae plerumque adverbiorum naturam prope accedunt. Spectant huc primum voces clamorem, strepitum, similia significantes:

μεγάλῳ ἀλαλητῷ Μ 138, Ξ 393, ω 463 *θεσπεσίῳ ἀλαλητῷ* Σ 149; deest attributum Β 149, Π 78, Φ 10.

μεγάλῃ ἰαχῇ Ο 384 *τόσσῃ ἰαχῇ* Ρ 266 *θεσπεσίῃ ἰαχῇ* [λ 43] *ἰαχῇ τε φόβῳ τε* Π 373.

μολπῇ τ' ἰυγμῷ τε Σ 572.

μεγάλῳ ὀρυμαγδῷ Φ 256

ἠχῇ θεσπεσίῃ Θ 159, Ο 590, Μ 252, Ν 834, Ο 355, Π 769, Ψ 213, γ 150 λ 633 *ἠχῇ* Β 209.

φθόγγῳ σ 199

κλάγγῃ Γ 5 *κλαγγῇ τ' ἐνοπῇ τε* Γ 2 *μυκηθμῷ* Σ 575 *μυχμῷ τε στοναχῇ τε* ω 416 *μεγάλῳ πατάγῳ* Φ 9, 387·

ὀλολυγῇ Ζ 301 *θεσπεσίῳ δ' ὁμάδῳ* Ν 797, Π 295 *κνυζηθμῷ* π 163 *πολλῇ δὲ ῥοίζῳ* ι 315 *οἰζυῖ πολλῇ* η 270

κρατερῆφι βίηφιν[2]) Φ 501, ι 476, μ 210 *βίηφιν* Π 826, Φ 367 *δόλῳ οὐδὲ βίηφιν* ι 406, 408 *βίῃ* Ν 572, Π 387.

ἶφι Α 38, 452, Ζ 478, λ 284 ρ 443 Τ 417 Φ 208, σ 57, 156 Α 151, Β 720, Δ 287, Ε 606, Μ 367, Σ 14, Φ 486, Γ 375·

ἀναγκαίηφι Υ 143, *δόλῳ* α 296, λ 120, β 368, γ 235, quibus locis etiam de instrumento cogitari potest, τ 212·

Cum accusativo, quem nos dicimus „Accusativ des Inhaltes" componenda sunt haec:[3])

[1]) cfr. Capelle pag. 22. Delbrück pag. 52. Nägelsbach ad Β 149.

[2]) Qui huc referendi sint loci cum *βίῃ*, *βίηφι* saepe dubitandum est, quum vel instrumentum, vel modus et haud scio an qualitas hac voce significetur; (cfr. etiam Lissneri judicium pag. 6 initio) idem valet de *ἶφι* et plerumque de *δόλῳ*.

[3]) cfr. Jacob La Roche „Der Accusativ im Homer" p. 26 sq. et quae de hac ratione dicendi attuli sub proprio instrumentali pag. 26.

καθαρῷ θανάτῳ χ 462 *λευγαλέῳ θανάτῳ* Φ 281, ε 312, ο 359 *οἰκτίστῳ θανάτῳ* λ 412, ω 34.

οἰκτίστῳ ὀλέθρῳ ψ 79 *λυγρῷ ὀλέθρῳ* γ 87 *ὀλέθρῳ ἀδευκέι* δ 489; addendum hic videtur *ἐοικότι κεῖται ὀλέθρῳ* α 46, quum *κεῖται* fere eandem vim habeat hoc loco ac verbum *ἀπώλετο* γ 87 cfr. etiam *πίπτειν* infra.

ὕδατι λιαρῷ X 149, ε 70.

Ad instrumentalem modum significantem revocanda esse censeo etiam

κακῇ αἴσῃ A 418, E 209, τ 259, *ἰῇ αἴσῃ* X 477.

quae usque, ut ex locorum explicatione apparet, addita sunt dativo, quem dicunt „Dativ des Zweckes". Hunc autem usum dativi non esse Homeri jam commemoravit J. La Roche (Beobachtg. über d. Gebr. von *ὑπὸ* bei Homer pag. 43). Tum ex locis Υ 128, η 198, ubi *αἶσα*, Ω 210, ubi *μοῖρα* in pariendo commemorantur, quae partui fatum destinent, locos A 418 X 477 eo magis instrumentali quam dativo annumerare voluerim, nec dubito de E 209, τ 259. Quum enim ab ortu jam adesse *αἶσαν* putarent, etiam per totam aetatem sequi eam hominem valebat opinio. *Αἶσαν* fatum ipsum intellexisse poetam indicant loci O 209, Π 441, X 179 alii.

ὁμίλῳ[1]) N 50, 87, Φ 606 *κόσμῳ* M 225, ν 77 quod non recte retulisse Gerlandum ad localem commemoravit Capelle p. 22.

κύκλῳ θ 278[2]) *τῇδε ὁδῷ* I 626. Praepositio semel accedit *σὺν* ξ 151 *σὺν ὅρκῳ* (fortasse legendum est *ἀλλ' ἐγὼ οὐκ αὔτως μυθήσομαι ἀλλά σοι ὅρκῳ.*)

Formae in η exeuntes adverbiorum naturam propius accedunt et quaedam verba, quae huc referenda sunt, fere omnium consensu virorum eruditorum instrumentalem formam praebent η ex ā enatam.

[1]) Simillimum est in lingua Polonorum „latać gromadą" „haufenweise fliegen".

[2]) koleją in lingua Polonorum. — Praeterea hic non praetermittenda sunt *ὧδε* et *τῷ* (rectius *τῶ*) frequentissima apud Homerum. *ὧδε* B 802, Δ 308 [H 353], M 346, 359, N 326, Ξ 481, Π 206, T 153, Φ 358, Ω 661, 362, β 111, γ 376, ε 339, ρ 9, 583, τ 71 saepius.
τῶ B 250, 373, Δ 290, H 158, N 57, Ξ 126, 484, O 51, Π 723, P 563, T 61, Φ 280, X 427, Ψ 527, α 239, ξ 369, ω 32, γ 224, 258, δ 733, ε 311, θ 467, ι 458, λ 502, ξ 67, ο 537, ρ 164, 546, 244, σ 375, 379, 402, τ 310, υ 273, φ 374, χ 78, 134, 325, ψ 23, ω 285, 381. Alteram vim vocis *τῶ* causalem vide infra.

δίκῃ Ψ 542 *φυγῇ* κ 117 *ἁμαρτῇ* Ε 656, Σ 571, Φ 162 χ 81 etiam Gerlandus (pag. 12) hanc vocem tribuit instrumentali, quamquam ceteras formas in η exeuntes locales putat recentioris esse aetatis.
σιγῇ Γ 8, 134, 420, Δ 431, Η 195, Τ 255, δ 776, η 30, ν 76, ο 391, 440, σ 142, φ 388.
σπουδῇ Β 99, Ε 893 [Λ 562], Ν 687, Ψ 37, γ 297, ν 279, ο 209.
λάθρῃ Β 515, Π 184, Ε 269, Η 243, [Ν 352], [Ν 357], Τ 165, Ω 72, δ 92, ϑ 269, ο 430, χ 445, ρ 43, 80.
σιωπῇ Δ 412, Ε 404, Η 427, Ι 190, 620, Ξ 310, Σ 556, α 325, 339, κ 140, ν 309, ο 463, Γ 95, Η 92, 398, [Θ 28], Ι 29, 430, 693, Κ 218, 313, Ψ 676, η 154, ϑ 234, λ 333, ν 1, π 393, υ 320·
πασσυδίῃ Β 12, 29, 66, Λ 709, 725.
τριπλῇ τετραπλῇ Α 128.
ἐνωπῇ Ε 374 [Φ 510] [1])

Formam in ι exeuntem praebet locus ι 43 *διερῷ ποδί*, praeterea nonnulla adverbia eadem vi instrumentali.[2])

IV. Vestes, arma, alia saepius in Homeri carminibus tam arte conjuncta videntur, ut non magis verbum quam subjectum aut objectum in enunciatione spectent. In hac societate, quae artissima est praecipue inter totum et partes, haud raro praepositio abest, maxime si res cum pronomine *αὐτός* junctae sunt; praepositio vero frequentior est *σύν*, interdum *ἅμα* et *μετὰ* intercedunt.

a. Vestitus.

αὐτῷ φάρει ϑ 186 [3]) Praepositio adest ν 118 *αὐτῷ σύν τε λίνῳ καὶ ῥήγεϊ σιγαλόεντι.*

[1]) Eodem sensu instrumentali inveniuntur *πῇ* (*πῃ*) Ζ 267, Φ 219, Ω 373, β 364, κ 281, μ 287, 433, ν 43, 207, *ὅπῃ* Υ 25, Χ 185, α 347, ϑ 45, 573, *ᾗ* Η 286, Θ 415, Ι 310 *τῇ περ* ϑ 510 *τῇδ'* Ω 139 *ἄλλῃ* Ο 52, sed valet etiam localis.

[2]) *ἀσπουδὶ* Θ 512, Ο 476, Χ 304 *ἀνιδρωτί* [Ο 228] *ἀμαχητί* Φ 437, *ἀνουνητί* Χ 371, *ἀμογητί* Λ 637, *ἀνωιστί* δ 92, *ἀναιμωτί* Ρ 363, 497 σ 149 ω 532, *ἐγρηγορτί* Κ 182 *μεταστοιχί* Ψ 358 [757] *τριστοιχί* Κ 473 *μελεϊστί* Ω 409, σ 339 dubito de *μεγαλωστί* Σ 26, ω 40 Π 776 cfr. de his adverbiis J. La Roche „Homerische Texteskritik im Alterthum," Leipzig 1866 pag. 205. ubi tamen nonnulla sunt omissa et sub *ἀναιμωτί* desunt loci Ρ 497, ω 532, et Gerland a. l. pag. 20. Instrumentali modum significanti prae vi denique attribuenda sunt adverbia in ξ: *ἐπιμίξ* Λ 525, Ξ 60, Φ 16, Ψ 242, λ 537, *εὐράξ* Λ 251, Ο 541, *λάξ* Ε 620, Ζ 65 Κ 158 [ο 45], Ν 618, Π 503, ρ 233, *ὀδάξ* Β 418, Λ 749, Τ 61. Χ 17, Ω 738, α 381, σ 410, υ 268, χ 269 *γνύξ* Ε 68, 309, Θ 329, Λ 355; *πύξ* instrumentalem proprium magis significat Γ 237, Ψ 621, 634, ϑ 102|3, 136, 206, *μουνάξ* ϑ 371, λ 417 et *ἄμυδις* Ι 6, Κ 300, 524, Μ 385, Ν 336, 343, Υ 114, 158, 374, Ψ 217, δ 659, ε 467, μ 413, 416, ξ 315 (cfr. Ameis ad ε 467), *ἐπαμοιβαδίς* ε 481 *ἀμοιβάς* ξ 521.

[3]) In conjunctione substantivi cum *αὐτὸς* pronomine, si instrumentum significatur semper, si instrumentalis sociativus intellegendus est, prae-

b. Arma.

N 612 *εἵλετο ἀξίνην ἐλαΐνῳ ἀμφὶ πελέκκῳ μακρῷ ἐυξέστῳ; ἀμφὶ* adv. *τόξον αὐτῷ γωρυτῷ φ* 54 *δουρὶ δ' ἐπαΐσσων*[1]) *K* 369, *Λ* 361 *δούρατι χεῖρες ἄαπτοι μαιμῶσιν*[2]) *N* 77 *ἔγχεϊ θῦεν* [*Λ* 180] *Π* 699, *ἔγχεϊ ἐπαΐσσων K* 348 *ὡρμᾶτο ἔγχεϊ χαλκείῳ E* 856 *ἔγχεϊ ἐφορμᾶσθαι P* 465 *μεμαότες ἐγχείῃσιν B* 818 *ξιφέεσσ' ὡρμηθήτην P* 530 *ξιφέεσσι συνέδραμον Π* 337 *ἐπιβάντες μακροῖσι ξυστοῖσι O* 388 *ὡρμήθησαν μακροῖσι ξυστοῖσι N* 497 *αὐτῇ πήληκι κάρη βάλε Υ* 482 *τεύχεσιν ἐρρώσαντο ω* 69 *ὤρνυτο χαλκῷ Γ* 349, *P* 45, *E* 17, *Π* 479. Praepositio accedit *σὺν ἀσπίδι δουρί τε μακρῷ E* 297 *σὺν τῇ (αἰγίδι) B* 450 *σὺν δουρὶ Λ* 251, *O* 541 *σὺν χυσὶ καὶ δούρεσσι M* 303[3]) *ξὺν δουρὶ Π* 864 *σὺν δουρὶ Υ* 407 *σὺν ἔντεσι E* 220 *σὺν ἔντεσι δαιδαλέοισιν Z* 418, *N* 331, 719 *σὺν ἔγχεϊ Υ* 493 *ξὺν κολεῷ τε καὶ ἐυτμήτῳ τελαμῶνι H* 304 [*Ψ* 825] *αὐτῇ σὺν πήληκι Ξ* 498 *σὺν τεύχεσιν* [*Σ* 518] *λ* 74, *Σ* 269, *Λ* 386, *X* 381 *Γ* 29, *E* 494 *Z* 103 *M* 81, *N* 749, *Δ* 419, *Π* 426, *Λ* 211, *K* 182 *τεύχεσί τε ξὺν πᾶσι καὶ ἀγχεμάχοις ἑτάροισιν Π* 248[4]) *I* 80, *N* 738, *K* 151, 480 *σὺν τελαμῶνι Π* 803.

c. Alia.

σε νηὶ μελαίνῃ φ 307 *περόνῃ αὐλοῖσιν διδύμοισι τ* 227 *τοῖσιν (σκήπτροις) Σ* 506 *ἵππους αὐτοῖσιν ὄχεσφιν Θ* 290, *Λ* 699 *οἴδματι*

positio *σύν* plerumque deest. Loci sunt *H* 475, *Θ* 24, 290, *I* 542, *Λ* 699, *Υ* 482, *Ψ* 8, *θ* 186, *ξ* 77, *υ* 219, *φ* 54, *σὺν* accedit *I* 194, *Ξ* 498, *ν* 118. Ubique sermo est de rebus, quae inter se artissime cohaerent. Cfr. Krueger Poet. dial. Syntax ed. III. 48, 15, 16, (deest *H* 475) et Delbrück pag. 52, qui quum dicat se intellegere non posse, quid conjunctio cum *αὐτὸς* pronomine attulerit ad conservandum hunc instrumentalis usum, equidem pronomini *αὐτός* ut *ἀλλήλων*, quod rarissime oum praepositione conjungitur ab Homero, contenderim jam inesse notionem societatis cum subjecto aut objecto. Quae conjunctio appareat constructio quaedam verborum, quam nos dicimus „Attraction", ut sit e. g. *Θ* 290 *ἵππους αὐτοῖσιν ὄχεσφιν* pro *ἵππους αὐτοὺς σὺν ὄχεσφιν*. Ceterum artissimam conjunctionem rerum per se haud minoris fuisse momenti, ut reservatus sit hic instrumentalis usus, cognoscitur ex ipsis locis.

[1]) Ubi objectum deest in verbis adire, proficisci, advolare similia significantibus compositis cum praepositione *ἐπὶ* sociativum constituimus instrumentalem.

[2]) Hic quoque *περὶ* adverbium exstat, quod enim est Homericum *αἰχμὴ μαιμώωσα* etiam *δόρυ* particeps est actionis manuum; nec si voluisset poeta verbis *περὶ δούρατι* localem tantum conditionem indicare, hoc prae natura rerum fuisset, nam si manus lanceae sunt circumjectae, ipsae tendere non possunt, quare hunc locum intellegi volo „sic nunc et mihi circum tendunt cum lancea manus" cfr. *O* 742; attamen huc retuli locum, quia magis societas manuum cum hasta, quam ea hastae cum actione eluceat.

[3]) Neque hoc loco plane canes et hastas participes esse custodiae significatur, respondet enim *ἄνδρας φυλάσσοντας* propter metri concinnitatem adhibitum voci *φύλακας* aut *φυλάκτορας*.

[4]) Personae cum rebus eodem modo conjunctae apparent *γ* 369, *δ* 175. cfr. *M* 303.

Φ 234, *Ψ* 230 *ἀφρῷ* *E* 599, *Σ* 403 *ἀφρῷ τε καὶ αἵματι καὶ νεκύεσσιν* *Φ* 325 *λαίλαπι μ* 400, 426 *λαίλαπι θεσπεσίῃ ι* 68, *μ* 314 *αὐτοῖς ὀβελοῖσιν ξ* 77 *αὐτῇ γαίῃ αὐτῇ δὲ θαλάσσῃ* *Θ* 24 *δένδρεα αὐτῇσιν ῥίζῃσι καὶ αὐτοῖς ἄνθεσι* *I* 542 *ἐφελκομένοισι πόδεσσιν* *Ψ* 696 *ὄσσε δακρυόφιν*[1]) *ε* 152 *ἵπποισι καὶ ἅρμασι δ* 8 *ἵπποισιν καὶ ἅρμασιν κολλητοῖσιν ρ* 117.

Praepositiones adhibentur *σὺν ὄχεσφιν* *X* 22 *χρήμασι σὺν τοῖςδεσσι ν* 258 *σὺν θυέεσσιν* *Z* 270 *σὺν ἀγγελίῃ ἀλεγεινῇ* *B* 787 *σὺν λαίλαπι πολλῇ* *P* 57 *μεγάλῃ σὺν λαίλαπι μ* 408 *αὐτῇ σὺν φόρμιγγι* *I* 194 *σὺν πυρὶ κηλείῳ* *O* 744 *πλειοτέρῃ σὺν χειρὶ λ* 359 *σὺν κτήμασι καὶ τέκεϊ ᾧ καὶ πᾶσιν λαοῖσι δ* 175 *σὺν ἄλλοισι κτεάτεσσιν* *Ψ* 829 *σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν* *Σ* 237 *σὺν δίφρῳ τε καὶ υἱέϊ γ* 369 *σὺν ἀντιθέοις ἑτάροισιν ρ* 54 *ξὺν Βορέῃ ἀνέμῳ* *O* 26 *ξὺν παιδὶ ἠδὲ γυναικί ι* 199 *σὺν ἀντιθέοις ἑτάροισιν τ* 216 *σὺν ὄχεσφιν* *Ψ* 518 *σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν* *Δ* 297·

ξὺν νηὶ ψ 340 *σὺν νηί τ' ἐμῇ καὶ ἐμοῖς ἑτάροισιν* *A* 183 *σὺν νηὶ θοῇ* *A* 389 *ἅμ' ἄλλοισιν κτεάτεσσιν* *Z* 426 *ἅμα ζυγῷ ἐννεάπηχυ* *Ω* 270 *πομποῖσιν ἅμα κραιπνοῖσι* *Π* 671 *οἱ . . ἅμ' ν* 66 *ἅμ' ἀγρομένοισι σύεσσιν π* 3 *ἅμ' αὐτῇ* *H* 350, *Γ* 458, *X* 114 *ἅμα σοὶ* *Ψ* 182 *μετὰ σφίσιν* *Ψ* 698 *μετὰ δέ σφι* *O* 8 *μετὰ οἷς ἑτάροισιν ι* 369 *μετὰ Τρώεσσι ξ* 367

V. Verba et adjectiva, quae secum habent instrumentalem sociativum:

1) *ἀντιβολέω, ἄντομαι*[2]) apud Homerum cum dativi sola forma tantum inveniuntur conjuncta, sed instrumentalem vim hic adesse docet verbum compositum *συνάντομαι* *H* 22, *P* 134, *Φ* 34, 35, *δ* 367, *φ* 31.

ἑταιρίζω *Ω* 335 *ἑταίρην ποεῖν ρ* 271

κεῖμαι *O* 118 *ὁμοῦ νεκύεσσι μεθ' αἵματι καὶ κονίῃσιν* *Φ* 122 *μετ' ἰχθύσιν* *Ψ* 60 *πολέσιν μετὰ Μυρμιδόνεσσιν*

κυκάω *Λ* 639, *κ* 235 *οἴνῳ Πραμνείῳ* sine dubio instrumentalis.

μετέρχομαι *Ξ* 334, *Π* 487,[3]) *α* 134, *ζ* 132, 222.

μεθίστημι *E* 514 *ἵστημι* *Λ* 744 *μετὰ προμάχοισιν* *N* 270 *μετὰ πρώτοισι*

[1]) Non dubitavi huc afferre locum *ε* 152 quem vertam „und niemals wurden die Augen mit den Thränen trocken“, nunquam enim apud Homerum cum genitivo, nisi fallor, exstat *τέρσομαι* et respicientibus nobis quomodo *τερσαίνω* adhibeatur *Π* 529 videtur exspectandum esse secundum rationem dicendi Homericam certe *ἀπ' ὀφθαλμῶν δάκρυα τέρσοντο.* Similis exstat conjunctio *τ* 145, ubi tamen de locali jam erit cogitandum, *Ω* 270.

[2]) In afferendis his verbis non omittendum est, quod diximus p. 6 in nonnullis locos modo instrumentali nos tribuere, quibus adesset praepositio eum indicans.

[3]) Hoc loco Delbrueckius a. l. pag. 45 et Lissnerus pag. 7 ad finem constituunt localem, quem ille finalem explicat, at cfr. J. La Roche, A. i. H. pag. 119, qui ad *ζ* 132 annotat dativum esse positum ad significandam societatem, nunquam vero, ut hostilem exprimat adventum; aliter esse judicandum de *Ξ* 334, ubi dativum verbum finitum *πεφράδοι* spectet.

μέτειμι Γ 109, Δ 316, 322, Ε 85, Η 227, Σ 91, Υ 235, Χ 388, Ψ 47, κ 52, ξ 487, ω 436 *εἰμί* Α 516 *μετὰ πᾶσιν* Κ 317 *μετὰ πέντε κασιγνήτῃσιν* Λ 762 *μετ' ἀνδράσιν* Μ 315 *Λυκίοισι μετὰ πρώτοισιν* Ν 461 *μετ' ἀνδράσιν* Δ 431 *μετὰ πρώτοισιν* δ 689 *μετ' ὑμετέροισι τοκεῦσιν* ε 287 *μετ' Αἰθιόπεσσιν* ζ 60 *μετὰ πρώτοισιν* λ 78 *μετ' ἐμοῖς ἑτάροισιν* π 252 *σφιν ἅμ'*. Videtur forma verbi *εἶναι* participii supplenda esse locis Ι 461, Κ 250, Ο 96, Π 182, Σ 604, Τ 110, Υ 126, 314, Φ 90, 500·

μέθημαι α 118..

μίγνυμι, μίσγω, μιγάζομαι.

Difficillime hic est discernere instrumentalem et a dativo et a locativo, nam prae vi omnes huic verbo accommodati apparent; satis igitur videtur locos afferre iis praemissis quibus instrumentalis vis etiam cognosci potest. Primum jam eos omnes annumerandos esse instrumentali putavimus, ubi sermo est de coitu (cfr. Delbrück p. 56); de viro dicitur

Ι 452, Ζ 165, Φ 143, Ω 130, η 61, 246, ο 420, de muliere tantum in Odyssea ε 125, ζ 288, λ 306, σ 325, υ 7, 12 [ψ 219] quod hic adest *παρ'* adverbium puto. Ceterum cum personis adsunt haec verba Κ 424, 365, Ν 642, Δ 354, Ε 134, Θ 99, Ο 457; Γ 48, Ω 91, Κ 424, α 209, ε 378, 386 ζ 135, 205, 241, ο 315; de hostibus sermo est Ε 143, Κ 548, *ἐν* accedit Γ 209, Κ 180, σ 379.

φιλότητι [1]) Ζ 165, Ξ 295, ϑ 271, τ 266 *κρυπταδίῃ φιλότητι* Ζ 161 *φιλότητι καὶ εὐνῇ* Γ **445**, [2]) Ζ 25, ε **126**, ψ 219 *εὐνῇ καὶ φιλότητι* κ 335, ο **421** *εὐνῇ* α 433 (*εὐνῇ* nunquam in hac conjunctione cum *ἐν* invenitur, neque est lectus, sed actio jacendi). Eadem ratione explicamus ω 314 *ξενίῃ*.

Ceterum instrumentali sociativo tribuendi sunt loci

Λ 354, Π 813, ϑ 196 *ὁμίλῳ*, λ 123 *ἄλεσσι* υ 203 *κακότητι καὶ ἄλγεσι λευγαλέοισιν* χ 221 *τοῖσιν (κτήμασιν μεταμίξομεν)* Κ 457, χ 329 *κονίῃσιν* Β 753 *Πηνειῷ .. ἀργυροδίνῃ (συμμίσγεται)* Ν 797 *ἁλί* — Ο 409 *κλισίῃσι ἠδὲ νέεσσιν* (hoc loco hostiliter). Locali annumerandi sunt

[1]) In voce *φιλότητι* duobus locis cum praepositione *ἐν*, ut localem accipiamus, cogimur, sed etiam hic instrumentalem vim principalem eruamus et prae loco Ξ 209 et quod plurimis locis adest una cum *φιλότητι* etiam localis. Quia praeterea praepositio *ἐν* hic nominibus abstractis juncta non exstat hos locos malignitate temporum corruptos evenisse arbitramur, qua de re Β 232 pro *ἵνα μίσγεαι ἐν φιλότητι* restituam *ἵνα μίσγῃ ἀεὶ φιλότητι* et Ω 130 pro *ἀγαθὸν δὲ γυναικί περ ἐν φιλότητι μίσγεσθ': ἀγαθὸν δὲ γυναικὶ παραὶ φιλότητι μίσγεσθ'*. (cfr. ψ 219.) Judicamus vero *φιλότητι* esse instrumentum, quod quodam modo actionis particeps videtur; plures enim sunt numero loci sine praepositione et valde errat Seilerus (lex. Hom. s. v. *μίγνυμι* ed. VI.), qui *φιλότητι* hic rarius exsistere dicit apud Homerum quam *ἐν φιλότητι*.

[2]) Loci notati praebent juxta instrumentalem etiam locativum.

δ 222, *κ* 235, *B* 475, *A* 438, *O* 510, *Φ* 469, *Γ* 445, *ε* 127, *N* 286, *Ξ* 387, *ο* 420, *Z* 25.

ναίω *Σ* 86 *μετ' ἀθανάτῃς ἁλίῃσιν*

ὁμιλέω semel cum praepositione *ἐν* conjunctum videtur *Σ* 194, sed antecedentes versus si respexeris *ὁμιλεῖ* magis spectare *Τρώεσσιν*, quod supplendum sit, quam verba *ἐνὶ πρώτοισιν* cum *αὐτὸς* arte cohaerentia, facile intelleges. Absolute *ὁμιλεῖν* verbo usus est poeta *P* 158. Saepius adest *μετὰ* *Λ* 269, *E* 86, 384 — *Λ* 502 hostiliter. Sine praepositione *Λ* 523, *N* 779, *α* 265, *δ* 345, *ο* 136 ubique hostiliter; contrario sensu *A* 260, *β* 21, 288, *π* 271, *σ* 167, 383.

πέλομαι *Γ* 287, 460 *ἐσσομένοισι μετ' ἀνθρώποισι.*

συνήορος *ϑ* 99 *δαιτὶ συνήορός ἐστι θαλείῃ.*

Verba **pugnare**, **certare** similia, (cfr. Delbrück pag. 57) quum hostis significatur, quocum pugnant, apud Homerum aut dativi solam formam aut conjunctam cum praepositione *ἐπὶ* secum habent, nunquam vero *μετά;* si socios commemorat poeta, quorum in societate certatur cum hostibus, aut *μετὰ* adest aut *σὺν* praepositio, haec simul auxilium quoddam significans. De praepositione *ἐν*, quae semel invenitur *M* 324 idem statuo, quod supra dixi ad *Σ* 194 sub voce *ὁμιλεῖν*.

ἐριδαίνω *φ* 310 *μετ' ἀδράσι χουροτέροισι* (praevalet societas) *Π* 765.

ἐρίζω *A* 277, *E* 172, *Z* 131, *I* 389, *N* 109, *Ψ* 404/5, *ε* 213, *δ* 80, *ο* 321, *σ* 277.

μάχομαι octogies semel dativi solam formam secum habet in Homeri carminibus, quae hostes significat, quibuscum pugnatur; quinquies adest *ἐπὶ* *E* 124, *Λ* 442, *Υ* 26, *E* 244, *P* 459; *μετὰ* accedit *E* 536, 575, *Υ* 338, *Z* 445, *M* 321 (ubique significantur socii); *σὺν* [*ν* 391]. Inveniuntur etiam *πρός τινα, ἀντία* et *ἐναντίον τινός.*

μάρναμαι *Γ* 307 *O* 475, *χ* 228, *O* 556, *Z* 204, *Λ* 190, 205, *I* 327, *ι* 50; accedit *ἐπὶ* *I* 317, *P* 148 (ubique hostes significantur) *μετὰ* *Π* 240, *σὺν* *γ* 85 (utroque loco societas adest).

πειράομαι *Φ* 225 (cfr. Krueger l. a. 47, 12, 6; in ed. III. mend. typogr. *Φ* 236).

πληκτίζεσθαι *Φ* 499.

πολεμίζω *Τ* 325, *γ* 86, *Π* 90, *I* 337, *Λ* 279, *Γ* 434, *H* 42, 169, *I* 356, *O* 539, *Φ* 463. *μετὰ* *I* 352 societatem indicat.

2) *ὀπηδεῖν*

η 165, 181 *ἱκέτῃσιν ἅμ' αἰδοίοισιν* (cfr. Ameisii annotationem)

ι 271 *ξείνοισιν ἅμ' αἰδοίοισιν*

τ 398 *οἱ . . ἅμ';* locis Iliadis abest *ἅμα* *B* 184, *Ω* 368.

Etiam *ὀπάζειν* saepius addito *ἅμα* invenitur (*Π* 38, *Σ* 452, *Ω* 461, *ι* 89, *κ* 102, *ο* 310) sed tantum *Ω* 461 cum dativi forma, cum

μετὰ exstat κ 204, sine praepositionibus Z 156, H 205, Θ 141, I 483, M 255, O 327, Π 730, N 416, Ξ 358, P 196 [Φ 570] X 51, Ψ 151, Ω 153, γ 57, δ 619, ο 119, ϑ 430, 498, ν 120, 121, 305, ο 320, τ 161, υ 364, ω 202. Huc quoque referendum esse puto
μεθίημι Ξ 364
μεταβάλλω Δ 16
μεττίθημι Δ 83, Λ 368, Δ 245.

Parem, similem esse similia quae significant verba in Homeri carminibus jam dativo proprio attribuenda sunt, quum nisi in voce ἀτάλαντος nullo loco adsit, quod instrumentalem indicet. Perbene vero composuit Delbrueckius[1]) hanc vocem cum verbo **tul** in lingua Sanscritana instrumentali conjuncto. Adest instrumentalis propria forma

H 366, Ξ 318, P 477, γ 110, 409 ϑεόφιν μήστωρ ἀτάλαντος;
B 169, 407, 636, H 47, K 137, Λ 200 Διὶ μῆτιν ἀτάλαντος
B 627, E 578, N 497, O 302 Ἄρηϊ
Θ 215 N 289, 328, 528, Π 784, P 72, 536 ϑοῷ Ἄρηϊ
B 651, H 166, Θ 264, P 259 Ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ
M 463 νυκτὶ ϑοῇ N 795 ἀέλλῃ.

Lissnerus (pag. 5) vix jure locos cum suffixo φιν dativo proprio tribuit.

3) βουλεύω Ω 651, I 99; μετὰ accedit K 311, 398, 414 ἵζω T 50 μετὰ πρώτῃ ἀγορῇ (ἀγορὴ hic non locum, sed societatem puto significare.)
καϑίζω O 50 μετ' ἀϑανάτοισι,
μητιάω K 208 [409] μετὰ σφίσιν,
μέλω Σ 463, T 29 μετὰ φρεσὶ σῇσι T 213, μετὰ φρεσὶ T 343.
μενοινάω Ξ 264 μετὰ φρεσὶ σῇσι,
μερμηρίζω τ 2, 52 ξὺν Ἀϑήνῃ,
νοέω Y 310 μετὰ φρεσὶ σῇσι,
συμφράδμων B 372,
συμφράζομαι A 537, I 374, A 540, δ 462, ο 202,
τεκταίνομαι μῆτιν K 19 οἱ σύν,
ὑφαίνω μῆτιν ν 303 τοι σύν,
φράζομαι I 346 — Π 646, ω 391,
δαμάω α 237, δ 499, N 668, γ 91; localis ϑ 231. ἐξαλαόω ι 454. κτείνω λ 410. λοχάω ν 268, 425. τίνω ρ 540. ἀπόλλυμι Φ 460. καταφϑίω β 183.
ἀρχέω π 260, χήδω I 615 κομίζω ρ 113 πέμπω Ω 430 στέλλω ξ 247 σαόω P 145 φέρω Ω 342 [α 98] ε 46.

[1]) Delbrück Ablativ etc. pag. 56 ad fin. cfr. Philologus XXVIII. a. 1.

ἀείρω ι 332 *δαίνυμι* Τ 299, Χ 498, σ 48, β 310, φ 289 *δισκέω* ϑ 188, *ζώω* Π 15, Χ 49 *ἧμαι* γ 32, ζ 52 *ϑωρήσσω* Α 226, Β 817, Λ 709, *ἵστημι* Π 198, Ζ 372 *λέγομαι* Γ 188, ι 335 *μένω* Β 293, Κ 62 *παίζω* ζ 105 *πίπτω* Φ 503 *ποιέω* ϑ 493 *τεύχω* η 235, Ζ 314 *τρέφω* Α 251, ο 363, 365, δ 723 *χυτλόω* ζ 80.

ἄρχομαι Β 822, ξ 471 *ὀρίνω* Λ 792, Ο 403 *ὀτρύνω* Ο 695.

Instrumentalem concedimus etiam verbis **laetari, gaudere** contraria significantibus quae Delbrueckius (pag. 38/39) dicit locali esse juncta, sed etiam instrumentalem inveniri maxime si causa gaudii exprimeretur, in personis autem localem esse constituendum. Homeri ratione dicendi huic sententiae unus certe locus non respondet ξ 244, ubi plane personae cum rebus exstant conjunctae. Atque affert Delbrueckius (pag. 65) exemplum judicii sui contrarium Rigveda 10, 30, 5. Ceterum invenitur λ 602 *αὐτὸς δὲ μετ' ἀϑανάτοισι ϑεοῖσιν τέρπεται ἐν ϑαλίῃς* et Φ 45 *ἕνδεκα δ' ἤματα ϑυμὸν ἐτέρπετο οἷσι φίλοισιν*, ubi de locali haud facile erit cogitandum. Commemorabile etiam videtur, quod ne uno quidem loco in Homeri carminibus, ubi de personis agitur, adest praepositio *ἐν*, quae tamen a poeta persaepe jungitur locali. His igitur de causis in personis hic instrumentalem sociativum valere contendo, qui idem saepissime exstat cum verbis junctis proprio instrumentali. Huic eae proximae sunt conjunctiones, quare praepositio maximè abest; additur vero non minus frequenter causa gaudii participio ad substantivum accedente, de qua re nobis infra disserendum erit.

ἄλγεα ἔχω Ρ 445 *γάνυμαι* Ξ 504, μ 43, Υ 405 *γόου ἵμερον ὄρνυμι* Ψ 14, *πάσχω* α 191 [Ω 7] *τέρπομαι* Η 61, Ι 336, Φ 45, ν 61, ξ 244, *χαίρω* Ε 682, Ψ 556, Ω 705, β 250, γ 52, κ 419, τ 463; quodam modo huc spectat *τίνω* Δ 162.

4) Frequentissima sunt verba **proficisci, ire** similia significantia cum instrumentali sociativo, quae quum vocibus *ναῦς, ἵππος, ὄχος* junguntur, difficillime est dijudicatu eae conjunctiones instrumentali sociativo annumerandae sint an proprio; itaque libitum est eas separare.

βαίνω

σύν α 362, δ 751, 760 [ρ 49] τ 602, φ 356, ψ 364, π 413, φ 8, ϑ 518, Β 47, 187, *ἅμα* β 18, κ 208, *μετά* β 173.

ἕπομαι [1])

ἅμα *A* 158, γ 359, *A* 226, *B* 524, 747, 568, 652, 545, 556, 630, 637, 644, 710, 737, 759, *N* 299, *B* 577, *Ω* 573, β 11, ρ 62, υ 145, *B* 762, *Γ* 143, α 331, σ 207, *Δ* 415, 417, 476, *E* 423, 551, *I* 512, τ 579, φ 77, *K* 222, κ 425, ο 541, π 76, ρ 53, *K* 285, *M* 87, 804, 350, 363, *Ω* 182, β 287, ζ 32, λ 371, δ 38, 162, ο 431, *Π* 550, τ 196, φ 104, ο 397, *Π* 575,

Abest ἅμα *B* 618, 675, *Δ* 91, 202, *I* 691, *Λ* 228, *Ψ* 297, *Ω* 149, δ 536, 653, τ 219, 244, *B* 749, *Γ* 174, 255, *Δ* 314, *Θ* 140, [*I* 44] *Ω* 178, ο 81, 262 *I* 428, 688, *K* 285, *X* 450, γ 165, ζ 164, ι 159, *I* 513, *K* 108, χ 324, *K* 227, *M* 78, *N* 40, *M* 91, *Σ* 578, *N* 495, 644, 709, 712, *O* 204, *Π* 504, *P* 611, δ 642, γ 376, δ 276, ζ 276, λ 168, π 426, *Π* 154. Non huc referendum esse censeo *M* 395 ὁ δ' ἑσπόμενος πέσε δουρί neque *Γ* 376 κεινὴ δὲ τρυφάλεια ἅμ' ἕσπετο χειρὶ παχείῃ, quum soli sint loci, quibus ἕπομαι rebus videtur junctum esse, itaque constituam et hic χείρ et illic δόρυ instrumenta esse quibus galea dejecta est et occidit Alcmaon, et supplendum esse judico ad ἕπεσθαι hic ἕλκοντι e versu 370 illic σπάσαντι ex eodem versu 395. — Ceterum ἐφέπομαι Odysseae proprium dativum propius accedere videtur: ξ 262, ν 215, ρ 431, ω 183,

σύν η 304 quem versum prae ceteris locis restituam

ἡ μὲν γάρ με κέλευεν ἅμ' ἀμφιπόλοισιν ἕπεσθαι

μετά *Σ* 234 μετὰ hoc loco propter metri concinnitatem adest.

ἔρχομαι *A* 325, *Γ* 206, *I* 49, ο 410, *Λ* 140, ζ 260, ξ 385, τ 466, φ 220, χ 483, ω 47, 55 (σύν) *B* 249, *Δ* 377, δ 826 (ἅμα),

εἶμι υ 219; σὺν *A* 227, 307, *Σ* 65; ἅμα *I* 486, φ 116, *K* 196, *M* 88, 371, *P* 494, δ 571, ρ 425 ὁμοῦ *E* 867 μετὰ τ 430, 437,

θέω ξ 299, *T* 415, *Π* 8,

κίω *A* 348, *Υ* 36, *B* 565, *Z* 399, *X* 461, *H* 2, ζ 84, τ 601, ο 100,

κίνυμαι *Δ* 280.

[1]) Maximam partem Naegelsbach ad *A* 158 perverse judicat de hoc verbo; falso enim ἕπεσθαι haud raro cum praepositione σὺν conjungi, quae exstat uno loco η 304. Neque deest huic verbo vis conjunctionis cujusdam, quae etiam allato ab eo inest exemplo ἕπεο προτέρω, nam „cum aliquo porro progredi" haec est principalis significatio, quare vertimus germanice „Komm aut geh mit weiter vor". — Cfr. contra hanc Naegelsbachii opinionem Delbrück a. l. p. 55, 4, qui optime ἑπ in Graeco sermone comparavit cum sac in lingua Palaeo-Indorum. — Adverbium ἅμα adest cum ἕπεσθαι locis

A 424, *Γ* 446, *Δ* 274, *E* 591, *I* 170, *K* 194, *Λ* 344, 472, 781, *M* 124, 252, *N* 690, 717, 834, *O* 559, *Π* 632, *N* 785, *P* 753, *Σ* 525, *Ω* 327, ϑ 46, 104, 109, κ 231, 257, λ 372, ω 116, ρ 214, υ 175, τ 528, [ψ 127].

Nescio qua de causa Ameisius ο 397 ἅμα separari voluerit ab ὅεσσιν.

οἴχομαι ρ 104, τ 183, ξ 25,
ὀχέω Ω 732,
ὁρμάομαι Υ 192,
ὁμοστιχάω Ο 634,
πελάζω Μ 112,
πέτομαι Π 149, β 148,
πλέω ξ 253,
ῥώομαι Ψ 367,
στείχω Π 257, Ι 85, ι 418,
στιχάομαι Σ 577, Β 602, 516, 680, 733,
φεύγω κ 268, α 19.

In conjunctionibus **equo, navi, curru vehi** non ubique discerni posse judicat Delbrueckius (a. l. pag. 57) quibus locis localis in linguis Europaeis, quibus instrumentalis constituendus sit. Praevalere autem instrumentalem apud Homerum in significationibus **equo** aut **curru vehi** jam ex eo elucet, quod nusquam hic praepositio *ἐν*, saepius vero *σὺν* adhibetur, et omnino instrumentalis usum frequentiorem fuisse in ejusmodi conjunctionibus talia confirment in lingua Polonorum powozem, konno, okrętem (germanice „zu Wagen, zu Pferde, zu Schiffe"). Hic enim subtilius explicata jam apparet naturalis vis instrumentalis, quum ratio ac modus vehendi significentur. Qua re eo magis cogimur, ut huc referamus eum instrumentalis usum.

Κ 330 *τοῖς ἵπποισιν ἐποχήσεται* Ρ 460 *ἵπποις ἀίσσων* Ψ 504 *ἵπποις ὠκυπόδεσσιν ἐπέτρεχον* Ρ 448 *ἅρμασιν δαιδαλέοισιν ἐποχήσεται* Ψ 8 *αὐτοῖς ἵπποισι καὶ ἅμαρσιν ἆσσον ἰόντες* Π 811 *ἐλθὼν ξὺν ὄχεσφι* δ 533 *βῆ καλέων ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν* Ε 219 *σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν ἐλθόντε* Μ 119 *νίσσοντο σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν* Ι 384 *ἐξοιχνεῦσι σὺν ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν.*

Multo frequentior est in conjunctione vocis *ναῦς* cum verbis eundi vel vehendi praepositio *σύν*, semel accedit *ἅμα*, saepius *ἐν*, dativi sola forma hic septies decies invenitur, uno loco adest praepositio *ἐπί*. Usitatior instrumentalis videtur in verbis *ἀλαπάζω, βαίνω, εἶμι, ἔρχομαι, ἱκάνω, νόστος γενέσθαι, οἴχομαι, φθάνω, φεύγω,* quorum aliis praepositio *ἐν* plane non jungitur, aliis rarissime; adest saepius cum verbis *ἄγω* et *νέομαι*; *πλέω* autem instrumentalem an localem secum habeat haud facile cognoscas, quum ter dativi sola adsit forma, bis cum praepositione *ἐν* conjuncta, nunquam vero cum *σὺν* praepositione: prae similitudine cum verbo *οἴχομαι*, quod praeter dativi solam formam etiam *σὺν* secum

habet, ἐν uno loco Odysseae, addam instrumentali. Sine praepositionibus singularis invenitur

Η 88 *νηὶ πολυκλήιδι πλέων* *Θ* 239 *νηὶ πολυκλήιδι παρελθέμεν* *κ* 502 *ἀφίκετο νηὶ μελαίνῃ* *κ* 140 *νηὶ κατηγαγόμεσθα* *ο* 416 *ἄγοντες ἀθύρματα νηὶ μελαίνῃ* *π* 24, 42, *ρ* 42 *ᾤχεο νηὶ* *π* 222[1]) *ποίῃ νηί σε ναῦται ἤγαγον* *π* 368 *νηὶ θοῇ πλείοντες* [*ψ* 320] *ὑπέκφυγε νηὶ μελαίνῃ* *ψ* 324 *ἤλυθεν νηὶ πολυκλήιδι,* *λ* 161 *ἱκάνεις νηί τε καὶ ἑτάροισι.* — Pluralis numerus *Λ* 22 *νήεσσιν ἀναπλεύσεσθαι* *Φ* 41 *νηυσὶν ἄγων* *δ* 173 *νόστον νηυσὶ θοῇσι γενέσθαι* *φ* 19 *ἄειραν νηυσὶ πολυκλήισι;* *ἅμα* accedit *ϑ* 161 *ἅμα νηὶ πολυκλήιδι θαμίζων;* *σύν* ad singularem *α* 182 *ξὺν νηὶ κατήλυθον ἠδ' ἑτάροισιν* *γ* 61 *ἱκόμεσθα θοῇ σὺν νηὶ μελαίνῃ* *γ* 323 *ἴθι ξὺν νηί τε σῇ καὶ σοῖς ἑτάροισιν* *ι* 173 *σὺν νηί τ' ἐμῇ καὶ ἐμοῖς ἑτάροισιν ἐλθών* *κ* 332 *ἀνιόντα θοῇ σὺν νηὶ μελαίνῃ* *λ* 58 *ἐὼν σὺν νηὶ μελαίνῃ* *μ* 99 *παραφυγέειν ξὺν νηί* *ω* 152 *ἰὼν ξὺν νηὶ μελαίνῃ;* ad pluralem *Α* 170 *ἴμεν ξὺν νηυσὶ κορωνίσιν* *Α* 179 *ἰὼν ξὺν νηυσί τε σῇς καὶ σοῖς ἑτάροισιν* *Β* 74 *φεύγειν ξὺν νηυσὶ πολυκλήισι* *Β* 140, *Ι* 27 *φεύγωμεν ξὺν νηυσί* *Β* 236 *σὺν νηυσὶ νεώμεθα* *Δ* 181 *ἔβη ξὺν κεινῇσιν νηυσί* *Ε* 641 *ἐλθὼν ἓξ οἴῃς σὺν νηυσὶ καὶ ἀνδράσι παυροτέροισιν* *Η* 460 *Ο* 499 *οἴχωνται σὺν νηυσὶ κορωνίσιν* *Ι* 328 *δώδεκα σὺν νηυσὶν ἀλάπαξ'* *Λ* 228 *ἵκετ'.. ξὺν δυοκαίδεκα νηυσὶ κορωνίσιν* *Ξ* 505 *σὺν νηυσὶ νεώμεθα* *Π* 205 *σὺν νηυσὶ νεώμεθα ποντοπόροισιν* *Σ* 213 *σὺν νηυσὶν ἵκωνται* *γ* 105 *ξὺν νηυσὶν πλαζόμενοι* *γ* 165 *σὺν νευσὶν ἀολλέσιν φεῦγον* *γ* 302 *ἠλᾶτο ξὺν νηυσὶ* *δ* 487 *σὺν νηυσὶν ἦλθον* *ξ* 242 *ἔβημεν σὺν νήεσσι* *τ* 193 *οἰχομένῳ σὺν νηυσὶ κορωνίσι* *ω* 427 *ξὺν νήεσσιν ἄγων·* Loci *ι* 129, *κ* 508, *ε* 174 instrumentali proprio annumerandi esse videbantur.[2])

[1]) Cfr. Hentze in Ameisii editione quarta Lipsiae MDCCCLXXI. Quae restat dubitatio Ameisii de collocatione verborum facillime transpositione tollitur: *ποίῃ νηί σε τ' ἂρ νῦν δεῦρο, πάτερ φίλε, ναῦται ἤγαγον εἰς Ἰθάκην.*

[2]) Localis exstat *ν* 317, *Μ* 16, *Γ* 240, *Ι* 428, *σ* 91, *β* 263,

ϑ 445 pro *εἶμι ἐν νηὶ μελαίνῃ* conjecit haud injuria Duentzerus *σὺν νηὶ μελαίνῃ* et nihil obstat, ne restituamus *σύν* etiam *β* 226, *γ* 287, *τ* 182, *ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήεσσι κορωνίσιν Ἴλιον εἴσω ᾤχεθ'* exstitit forfortasse *ἀλλ' ὅ γε σὺν νήεσσι κ. τ. λ.*

Β 454, *Γ* 159, 283, *ε* 27 (*ἐν*) *Χ* 392 *ἐπὶ* cum verbo *νέεσθαι.*

Γ 46, 446 *ἐν* cum *πλέω* *δ* 513 cum *φεύγω* neque his locis *σύν* contra metri esset concinnitatem.

ε 37 *ἐν* cum *πέμπω* propter orationis elegantiam, *σύν* redderet *κακοφωνίαν.*

Ω 438 *ἐν νηὶ θοῇ* cum *ἱκνέομαι,* hic sine dubitatione restitui volo *σύν* et prae ceteris locis, quibus adest *ἱκνέομαι* et prae *Α* 389.

Δ 289, *Θ* 166, *Ψ* 829, *Τ* 298, *Η* 389, *Τ* 331, *δ* 82 *ἐν* cum verbo *ἄγω.*

Sed hic de industria, ne quis credat, nodum in scirpo me quaerere velim conferantur, quae attulit Duentzerus de Homerica conjunctione praepositionum cum nominibus substantivis in libro suo, qui inscribitur „Homerische Abhandlungen" Lipsiae MDCCCLXII. pag. 530 sq.

2. **Instrumentalis proprius vel instrumentum significans.**

Quomodo e principali vi instrumentalis societatis exorta sit ea instrumentum ipsum significans, quo quid perficitur, supra jam commemoratum est. Hoc instrumentalis genus, quod proprium magis ex frequentiore usu quam re diximus, etiam in Homeri carminibus latissime patet cum passivis et activis verborum formis conjunctum. Minus frequenter hic praepositiones adhibentur; praeter *ὑπὸ* praepositionem, cujus naturalis vis localis est et quae maxime verbis jungitur superandi, *σὺν* aliquoties apparet cum verbo *θωρήσσω*, semel cum *μαρμαίρω*; bis adest *ἅμα* adverbium, (*H* 255 *Ψ* 686) saepius *μετὰ* plerumque in conjunctione *μετὰ χερσίν*. Praevalent numero instrumenta corporea, sed complura sunt etiam verba, quae his simul et eorum contrariis junguntur instrumentis, rara, quae hoc tantum genus instrumentorum spectant; utrumque genus una cum uno eodemque verbo in uno versu saepius adest. Si duo aut tria junguntur instrumenta raro attributum secum habent, accedens vero additur maxime secundo loco annumerato. Commemorabiles videntur ob frequentiora attributa loci *O* 711/12 *Ξ* 171/2 *Ψ* 186 *σ* 193 [*Ω* 772] *I* 113.

Nonnunquam personae una cum rebus instrumenta tamquam adhibentur *Ω* 546 *ι* 445; personis uti videtur poeta instrumentis etiam *H* 475 *α* 280, sed et illo et hoc loco, quum sine dubio de mancipiis commemoret, nihil mirandum est. De figuris agitur galeae affixis *E* 744. Instrumenta in numero plurali aequant prope frequentia ea in singulari, dualis uno loco nobis occurrit *Ξ* 228. Si duo instrumenta secum conjuncta sunt, alterum in plurali, alterum in singulari numero, hoc maxime antecedit. Semel tantum adsunt duo instrumenta, quorum alterum alteri appositio additum est[1]) *N* 599. Loco *P* 296

ἤριπε δ' ἱπποδάσεια κόρυς περὶ δουρὸς ἀκωκῇ,
πληγεῖσ' ἔγχεΐ τε μεγάλῳ καὶ χειρὶ παχείῃ,

duo videntur instrumenta coordinata esse, quorum tamen illud huic subjectum est, quum plaga hastae inflicta sit ipsa manu. Commemorabilis est constructio verborum *E* 344

[1]) Duo instrumentales societatis fere eodem modo conjuncti inveniuntur *Ψ* 404/5.

καὶ τὸν μὲν μετὰ χερσὶν ἐρύσσατο Φοῖβος Ἀπόλλων
κυανέῃ νεφέλῃ,

ubi praepositionem adhibuit poeta ad rem clarius illustrandam, significat enim haec ipsum manuum tactum. Saepius apparet proprius instrumentalis et cum societatem significante et cum eo modum ac rationem, ut *E* 893 *I* 620 *Λ* 725.

Sunt Homeri nonnulli loci, quibus inveniuntur instrumentales, praecipue proprii, tum modum significantes alii, qui multum praebent similitudinis cum accusativo, quem nos dicimus, „Accusativ des Inhaltes“, qua de re interdum ejus vice funguntur.[1]) Semel etiam instrumentalis, quem jam dicamus respectivum, componendus est cum accusativo ejusdem significationis *I* 161, unde alter horum casuum pro altero frequentissime adhibetur. Loci supra commemorati sunt:

> *B* 264 *πεπληγὼς ἀεικέσσιν πληγῇσιν* *Λ* 657 *βέλεσιν βεβλήαται* *π* 277 *βάλλωσι* *λ* 35 *λιτῇσιν ἐλλισάμην* *ϑ* 188 *οἴῳ (δίσκῳ) ἐδίσκεον* *ι* 415 *ὠδίνων ὀδύνῃσιν* *K* 443 *δήσαντες νηλέι δεσμῷ* *χ* 189 *δέον ϑυμαλγέι δεσμῷ* (cfr. etiam *μ* 160, *ο* 232, 444, *E* 386, *μ* 54, 196) *K* 77 *ᾧ (ζωστῆρι) ζώννυϑ'* at *Ξ* 181 *ζώσατο ζώνην*, *λ* 412.

Non huc spectat, quod attulit J. La Roche[2]) *μάχῃ νικῶντες*, vix enim objectum conjungi potest *μάχην* cum *νικῶντες*, quum *μάχη* et *νίκη* in Homeri carminibus haud facile invicem tali in conjunctione posita videantur; minus de locis dubitandum sit, quos attulimus. Loco autem *I* 161 instrumentalis respectivus adhibitus est verisimiliter, ne concurrant duo accusativi *ὅσσον* et *γενεήν*, qui prae vi parum inter se distant.

Alia quae similia illis invenimus exemplis allatis cum accusativo componenda non sunt, quod verbo ejusdem stirpis nomen substantivum addi posse vix credibile est. Exempla sunt haec:

> *Λ* 640 *κνῆ κνήστι* *φ* 241 *κληῖσσαι κληῖδι* *λ* 78 *ἐρετμῷ (τῷ) ἔρεσσον* *Α* 435, *ο* 497 *προέρεσσαν ἐρετμοῖς* *ι* 385 *τρυπῷ τρυπάνῳ* *ψ* 189 *τέτρηνα τερέτρῳ.*

Dubitandum erit de *Θ* 237 *τῇδ' ἄτῃ ἄασας* propter attributum *τῇδ'*; fortasse eodem modo explicandum est ut *λ* 412,

[1]) Cfr. quae annotavimus infra sub voce *ζώννυμι* et J. La Roche „Der Accusativ im Homer“ pag. 25.
[2]) J. La Roche a. l. pag. 30.

γ 87. — Qui usus, ut apparet ex locis enumeratis, plerumque est Odysseae, unde recentior videatur, et nonnulla, quae huc spectant, jam termini technici, qui dicuntur, haberi possunt.

Quum separari non facile possint res, quibus aliquid perficitur, a verbis et adjectivis, quibuscum conjunctae appareant, secundum ea putavimus distribuenda esse instrumenta. Sunt autem in Homeri carminibus usitata haec:

1. *ἀκοντίζω, βάλλω, δισκέω, ἵημι, διστεύω, πάλλω, ῥίπτω, — ἄβλητος.*

ἀκοντίζω δουρί E 533, ϑ 299 ὀξέι δουρί Δ 490 δουρὶ φαεινῷ Δ 496, E 611, P 347, Λ 577, N 183, 403, 516, Ξ 461, O 429, 573, Π 284, P 304, 525, 574, ἔγχει Ξ 403 ἔγχεϊ ὀξυόεντι N 584· διστῷ N 585, ϑ 229 (Ceterum διστὸς verbo βάλλειν tantum jungitur, quod fortasse utroque loco supplendum est.),

βάλλω ἄκοντι Λ 675, M 306, Υ 413, 486 βέλεσιν Λ 657, π 277 δουρί Δ 501, 527, E 537, H 14, Λ 108, 144, 321, M 183, 189, N 186, 387, 518, 567, O 420, P 15, 598, Υ 168, 437, 458, 462, Φ 113, 164 χαλκήρεϊ δουρί E 145, Λ 742, ν 267, χ 92 ὀξέι δουρί E 73, Π 806, Φ 91 δουρὶ φαεινῷ N 160, Π 399, τῷ δ' ἑτέρῳ Φ 166 δούρασιν Φ 162 ἔγχει Υ 386 ἔγχεϊ Υ 386 ἔγχεϊ ὀξυόεντι H 11, Θ 514 (c. ἰῷ) Π 309 ἔγχεϊ μακρῷ E 660 χαλκήρεσιν ἐγχείῃσιν Σ 534, ι 55 ἰῷ E 795, Θ 81, 303, 514, Λ 191, 206, 476, 664, M 388, 400, N 586, Π 511 ἰῷ τριγλώχινι Λ 507 ἰοῖσιν Γ 80 διστῷ Λ 583, 810, Π 27, Φ 113 [Λ 662] διστῷ τριγλώχινι E 393 οἴσιν (τόξοισιν) N 716 χαλκῷ Ξ 28 (cfr. Lehrs, de Arist. stud. Hom. pag. 60, § 62) ὀξέι χαλκῷ N 212, Π 623, O 433, Π 819, X 67.

λάεσσι Γ 80 ὀξέι λᾶι Π 739 τῷ (λίθῳ) H 266, Φ 406 λίθῳ ὀκριόεντι Θ 327 μαρμάρῳ ὀκριόεντι M 380, ι 499 χερμαδίῳ E 305 (τῷ) 582, Ξ 410, O 250, Π 578, 587 χερμαδίῳ ὀκριόεντι Δ 518 χερμαδίοισιν M 154, φ 371 ἀνδραχϑέσι χερμαδίοισιν κ 121 μυλάκεσσι M 161 πέτρῳ Π 411, 288 μυλοειδέι πέτρῳ H 270· ϑρήνυι [ρ 504] δαλῷ τ 69 περιμήκεϊ ῥάβδῳ μ 251 ποσσίν O 356 χερσὶν ὕπο Τρώων Λ 826 ἀργῆτι κεραυνῷ ε 128, μ 387 ψολόεντι κεραυνῷ ψ 330 ἀκτῖσιν ε 479, τ 441. — πένϑεϊ δ' ἀτλήτῳ I 3 ἄχεϊ μεγάλῳ I 9, κ 247 (cfr. Lehrs a. l. pag. 64 § 3),

δισκέω δίσκῳ (οἴῳ) ϑ 188,

ἵημι δίσκοισιν καὶ αἰγανέῃσιν δ 626, ρ 168 accedit τόξοισιν B 774/5· περιμήκεϊ ῥάβδῳ μ 251 προτόνοισιν Α 434,

διστεύω τόξῳ μ 84,

πάλλω χερσίν Z 474 δεξιτερῇ X 320,

πεπαλάσϑαι κλήρῳ H 171, ι 331,

ῥίπτω ἅλα πηδῷ η 328, ν 78 (comp. ἀνα-) χειρὶ παχείῃ υ 299 Χειρί Τ 131 χερσίν ι 398,

ἄβλητος ὀξέι χαλκῷ Δ 540.

2. *ἀάω, ἄγνυμι, ἀλοιάω, ἀμάω, ἀμενηνός, ἀμύσσω, ἀπολέπω, δατέομαι, διασχίζω, διατμήγω, διαφύσσω, δρύπτομαι, ἐλαύνω, ἐπαυρίσκω, ἐπιγράφω, ἐρείκω, ἐρείπω, ἐρέχθω, θείνω, θλίβω, ἱμάσσω, κακόω, κεάζω, κλάω, κνάω, κόπτω, λακτίζω, μαστίω, μορύσσω, νύσσω, οὐτάζω* et *οὐτάω, πείρω, περονάω, πλήσσω, ῥέζω μέρμερα, συμπλαταγέω, τέμνω, τρίβω, τρωτός, τύπτω, ὠθέω.*

ἀάω οἴνῳ φ 297 *τῇδ' ἄτῃ* Θ 237 *ᾗ* Τ 136,

ἄγνυμι κρατεροῖσιν ὀδοῦσιν Ρ 63, Λ 175, 114,

ἀλοιάω χερσίν Ι 568,

ἀμάω σιδήρῳ Σ 34 *νηλέι χαλκῷ* φ 300 *χερσὶν ἑῇσιν* Ω 165 *χερσὶ φίλῃσιν* ε 482,

ἀμενηνός τυπῇσιν Ε 887,

ἀμύσσω χρυσέῃ περόνῃ Ε 425 *χερσί* Τ 284,

ἀπολέπω χαλκῷ Φ 455,

δατέομαι ἐπισσώτροις Υ 394 *ποσσί* Ψ 121,

διασχίζω αἰχμῇ Π 315,

διατμήγω ὀξέι χαλκῷ μ 173,

διαφύσσω ὀδόντι τ 450,

δρύπτομαι ὀνύχεσσι β 153 *πέτρῃσι* ε 434 (cfr. infra *κοτυληδονόφιν* sub *ἔχω* et *χέρσῳ* sub *ῥήγνυμι*),

ἐλαύνω (Lehrsius a. l. pag. 65 hoc verbum judicat non jungi telis. At exstat versus, qui nescio quo casu non suo loco positus sit apud Lehrsium, ubi de *ἔγχεϊ ἐλαύνειν* est sermo. Neque corruptelam hoc loco indagare potui firmaturque lectio *ἔγχεϊ* scholio.[1]) *ἔγχεϊ* Χ 326 *ξίφει* Ε 584, Λ 109, Ν 576, χ 328 (*τῷ*) *ξίφει κωπήεντι* Υ 475 *φασγάνῳ* Ε 81 Κ 456, χ 98 *σκήπτρῳ* Β 199 *μάστιγι* Ο 352 *μάστι* Ψ 500 *ἱμάσθλῃ* (*ῇ*) Ψ 583, *κέντρῳ* Ψ 430 *περιμήκεϊ ῥάβδῳ* κ 293 *ἐυξέστῃς ἐλάτῃσιν* Η 5 *χειρὶ παχείῃ* Φ 424 *χειρὶ καταπρηνεῖ* ν 164 *λευκῷ ὀδόντι* τ 393, ψ 74, τ 465, φ 219, ω 332, *παντὶ μετώπῳ* χ 94, 296, *ὀξείῃς ὀδύνῃσιν* Π 518,

ἐπαυρίσκω χαλκῷ Ν 649,

ἐπιγράφω ἔγχεϊ μακρῷ χ 279 *νηλέϊ χαλκῷ* Ν 553,

ἐρείκω δουρί Ν 441 *δουρὸς ἀκωκῇ* Ρ 295,

ἐρείπω ποσσίν Ο 356,

ἐρέχθω δάκρυσι καὶ στοναχῇσι καὶ ἄλγεσι ε 83 [157] *ἀνέμοισιν* Ψ 317,

θείνω ἄορι Κ 484, Φ 21 *ξίφεσιν τανυήκεσιν* χ 443 *φασγάνῳ* Υ 481 *τόξοισι* (*αὐτοῖσιν*) Φ 491 *βουπλῆγι* Ζ 135 *μάστιγι θοῇ* Ρ 430,

θλίβω πολλῇς φλιῇσι ρ 222 cfr. μ 433,

ἱμάσσω μάστιγι φαεινῇ ζ 316 *μάστιγι λιγυρῇ* Λ 532 *πληγῇσιν* Ο 17,

κακόω ἅλμῃ ζ 137,

[1]) Cfr. Scholiorum in Homeri Iliadem appendicem ed. Im. Bekker Berolini MDCCCXXVII

„ἐκεῖ ἐπ' αὐτῷ προθυμούμενος ἔτρωσε τῷ δόρατι ὁ θεῖος Ἀχιλλεύς· ἐξ ἀντίας δὴ διὰ τοῦ τραχήλου διῆλθεν ἡ ἐπιδορατίς· οὐδαμῶς δὲ ὅλον τὸν φάρυγγα τὸ δόρυ ἀπέτεμεν τὸ βαρούμενον τῷ σιδήρῳ κ. τ. λ.

κεάζω χαλκῷ σ 309 *νηλέι χαλκῷ* ξ 418 *ἀργῆτι κεραυνῷ* ε 131, η 249, μ 387,

κλάω χειρὶ παχείῃ ζ 128 *χερσί* Ε 216,

κνάω κνήστι χαλκείῃ Λ 640,

κόπτω ἄορι (τῷ) κ 127 *δούρεσσι* ϑ 528 *τόξῳ* Κ 514 *σκηπανίῳ* Ν 59, *χερσίν* Χ 33 *χερσὶ στιβαρῇσιν* σ 335 *ἀμφοτέρῃσι* σ 28,

λακτίζω ποσί σ 99 *ποσὶ ἀμφοτέροισιν* χ 87,

μαστίω οὐρῇ Υ 170,

μορύσσω κακῷ καπνῷ ν 435,

νύσσω δουρί Λ 424, Μ 394 *ὀξέι δουρί* Λ 95, Υ 488 *ἔγχει* Ε 579 Π 404, *ἔγχεϊ μακρῷ* Ε 45, Ν 177 *ἔγχεϊ ὀξυόεντι* Ο 536 *ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν* (ubique cum *ξίφεσιν*) Ν 147, Ο 278, Ρ 731, Ξ 26, Π 637 *ξυστοῖσι* [Λ 565] *νηλέι χαλκῷ* Π 345 *ἀγκῶνι* ξ 485 *χείρεσσ' ἀθανάτῃσι* Π 704,

οὐτάω et *οὐτάζω ἄκοντι* Υ 455 *δουρί* Δ 525, Ε 56, Η 258, Λ 338, 426, Ν 438, 646, Ξ 476, Ο 523, 528, Π 597, 820, Ρ 344, Υ 402, 473, χ 295 *ὀξέι δουρί* Ε 336, Λ 421, Π 317, *δουρὶ ὀξυόεντι* Ξ 443 *χαλκήρεϊ δουρί* Τ 53 *ἔγχει* Π 468 *ἔγχεϊ μακρῷ* Ο 745, Φ 402, χ 293 *χαλκήρεσιν ἐγχείῃσιν* [λ 40] *ξιφέεσσι* Η 273 *ξίφεϊ μεγάλῳ* Υ 459 *ξυστῷ χαλκήρεϊ* Δ 469, Λ 260 *φασγάνῳ* Υ 469 *χαλκῷ* χ 365, Δ 540 *(ἀνούτατος) ὀξέι χαλκῷ* Ε 821, Ν 561 *νηλέι χαλκῷ* Μ 427 *χερσὶν ὕπο Τρώων* Λ 826.

πείρω αἰχμῇ χαλκείῃ Υ 480 *δουρί* Φ 577 *ὀβελοῖσιν* Η 317, Ω 623, τ 422, Α 465, Β 428, γ 462, μ 365, ξ 430, Ι 210, ξ 75 *χρυσείοις ἥλοισι* Α 246, Λ 633 — *ὀδύνῃσι* Ε 399,

περονάω δουρί Η 145, Ν 397 *ἐνετῇσι* Ξ 180,

πλήσσω ἄορι Κ 489, Λ 240, κ 440 *(τῷ) ἄορι μεγάλῳ* Π 115 *ἔγχεϊ μεγάλῳ* Ρ 296 *ξίφει* Λ 146 *ξίφεϊ μεγάλῳ* Ξ 146 *ξίφει κωπήεντι* Π 332 *τόξῳ* Κ 500 *σκήπτρῳ* Β 265 *ῥάβδῳ* κ 238, 319, π 456 *νηλέι χαλκῷ* ϑ 507 *κληῖδι* φ 50 *ἱμᾶσιν* Ψ 363 *χειρὶ καταπρηνεῖ* Π 792 *χειρὶ παχείῃ* Ρ 296 *χειρὶ βαρείῃ* σ 56 *χερσίν* Χ 497, Σ 30 *χερσὶ καταπρηνέσσι* Ο 114, 398, ν 199 *ποδὶ* χ 20 aliter *ποσίν* ϑ 264 *κεραυνῷ* Θ 455, Ο 117, μ 416, ξ 306 (cfr. Lehrs. a. l. pag. 66, § 5 ann.) *ἀεικέσσιν πληγῇσιν* Β 264,

ῥέζω μέρμερα ἔγχει ϑ' ἱπποσύνῃ τε Λ 503,

τέμνω μαχαίρῃ Λ 844 *πελέκεσσι νεήκεσι* Ν 391, Π 484 *αἴθωνι σιδήρῳ* Δ 485 *φασγάνῳ* Θ 88 *χαλκῷ* Ν 180, ε 162, ψ 196 *ὀξέι χαλκῷ* Ρ 126, Φ 37 *νηλέι χαλκῷ* Γ 292, Ν 501, Π 761, σ 86, χ 475 *ταναήκεϊ χαλκῷ* Ψ 118,

τρίβω χερσί Λ 847 *κακοῖσιν* Ψ 735,

τρωτός ὀξέι χαλκῷ Φ 568,

τύπτω ἄορι Υ 378, 462 *δουρί* Λ 191, 206, Ν 529 *ὀξέι δουρί* Ν 542 *ἐμῷ ὑπὸ δουρί*[1]) Λ 433 [Μ 250] Π 861, Σ 92 *ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν*

[1]) Jam hic admonendum est *ὑπὸ* ad instrumenta maxime iis locis addi, quibus aut persona efficiens aut hujus loco pronomen exstat possessivum.

ω 527 (cum *ξίφεσιν*) *μακρῇσι ἐγχείῃσιν* *N* 782 *ῥοπάλοισι* [*Λ* 561] *φασγάνῳ* *χ* 98 *ὀξέι χαλκῷ* *X* 67 *ἐρετμοῖς* *δ* 580, *ι* 104, 180, 472, 564 [*μ* 147] *μ* 180 *κώπῃσιν* *μ* 214 *μετώπῳ* *χ* 86 *πόδεσσι* *Ψ* 764 *βαθείῃ λαίλαπι* *Λ* 306,

ὠθέω χερσίν *ι* 305 *χειρὶ* *Z* 62 *χειρὶ μεγάλῃ* *O* 695 *ποδί* *χ* 20,

3. *ἀνιάω, ἀνιάζω, βιάζω, δαμάω, δαμάζω, δάμνημι, ἐπείγω, κήδω, πιέζω, στείνω, τείρω — ἀδέω, ἀρημένος, ἄχθομαι, βαρέω, βαρύνω, βρίθω, βρύω, θαλέθω, θάλλω, κυφός, μυδαλέος, μεθύω, ναίω, οἰδάνω, πίων, ῥέω, φρίσσω — δέω, δίδημι, ἔργω, εἴλω, θριγκόω, κληίω, πεδάω, πυκάζω, πυκινός, σφηκόω, φράσσω — ἄω, κορέννυμι, πίμπλημι·*

ἀνιάω δρυμαγδῷ *α* 133 *τοι . . παρέοντι* *ο* 335,

ἀνιάζω κτεάτεσσιν *Σ* 300,

βιάζω βελέεσσι *Λ* 589, *O* 727, *Π* 102 *πυκινοῖσι βελέεσσιν* *Λ* 576 *ψεύδεσσι* *Ψ* 576 — *χάρμῃ* *Π* 823 localis videtur,

δαμάω, δαμάζω, δάμνημι.

Si verborum *δαμάω, δαμάζω, δάμνημι, τείρω*, maxime ad passivam formam, aut ad activam vel mediam *θνήσκειν, ὄλλυμι* aliorum verborum accedit praepositio *ὑπὸ* cavendum est, ne tribuamus omnibus locis dativo; invenitur enim juxta dativum plerumque genitivus, a quo praepositio saepe non separanda erit, quum hac conjunctione significetur, unde aliquid oritur (cfr. J. La Roche Beobacht. etc. pag. 24 sq.). Quare jam plurimis locis, ubi *ὑπὸ χερσίν, ὑπὸ δουρὶ* alia apparent una cum genitivo personae efficientis, *ὑπὸ* non magis ad *χερσίν, δουρί* quam ad personam referre malim. Talem usum non ignorare poetam indicant loci *Z* 135, *Z* 74, *P* 320, 337[1]), *γ* 235, *κ* 79.

Aegre fert poeta, quae inter se similia videantur, reddere una eademque forma. Ex conjunctione ea dativi instrumentalis cum genitivo personae efficientis addito *ὑπὸ* apparet hanc praepositionem liberiore quodam modo adhibitam esse ubi instrumentum conjunctum est cum pronomine possessivo, quod tum personae vice fungitur, haud saepius. Deinde et ad personas et res, ut instrumenta indicet, accedit praepositio *ὑπὸ* dativi formae conjuncta, quamquam sola forma est usitatior. Eundem cognoscas usum in Latinorum sermone, ut componamus „ab aliquo domari" cum *ὑπό τινος δαμῆναι, ὑπό τινι δαμῆναι* cum notione „per aliquem

[1]) Trojani hic non ipsorum infirmitate, si funditus locos excutere volueris, domiti sunt (hoc enim absurdum), sed per Argivos, vel ab Argivis ob ipsorum infirmitatem; minus recte ad *εἰςανέβησαν* retuleris *ἀρηιφίλων ὑπ' Ἀχαιῶν*.

domari". Itaque minus offendam loco *Π* 434 (cfr. J. La Roche a. l. pag. 25), quum instrumentum simul commemoratum non sit; invenitur in eadem rhapsodia alterum, quod persona et res dativi praebent formam, illa addita praepositione *Π* 543.

ἄορι *Φ* 208 σῷ βέλεϊ *Δ* 99 δουρί *Π* 816 σῷ δουρί *Χ* 246 ἐμῷ ὑπὸ δουρί *Ε* 653, *Λ* 444, 749, *Π* 848 ὑπ' αὐτοῦ δουρί *Γ* 436 *Λ* 821 [1]) ὑπ' Αἴαντος μεγαθύμου δουρὶ δαμέντι *Δ* 479, *Ρ* 302 ἐγχεῖ (τῷ) *Ε* 746, *Θ* 390 [α 100] *Π* 543 ἔγχει ἐμῷ *Χ* 271, *Ξ* 483, σ 156 νηλέι χαλκῷ *Π* 561 σκήπτρῳ *Ζ* 159 (cfr. *Π* 543) χερσί *Χ* 446, *Π* 854 ὑπὸ χερσὶ cum genitivo personae *Β* 860, 874, *Θ* 344, *Ο* 2, *Π* 438, *Υ* 94, σ 156 χείρεσσιν ὑπ' *Ε* 559 χερσὶν ὑπ' *Ε* 564, *Π* 420, 452, *Φ* 208 — *Ζ* 368 propter activam formam verbi ὑπὸ addi χερσὶ necesse est· ὑπὸ χερσὶ cum pronomine possessivo *Γ* 352, *Κ* 452. *Υ* 143, *Ψ* 675 χείρεσσιν ὑπ' *Κ* 310, 397, μάστιγι *Μ* 37, κακῇ μάστιγι *Ν* 812 αἴθρῳ ξ 313 ὕπνῳ *Ξ* 153, η 318, ν 119 μαλακῷ ὕπνῳ *Κ* 2, *Ω* 678, ο 6 φιλότητι *Ξ* 153, 198 (ᾧ) ἱμέρῳ *Ξ* 198 ἁλί ε 454 οἴνῳ ι 454, 516 ποταμῷ *Φ* 291 πληγῇ *Π* 816 πληγῇσι σ 54 ἀεικελίῃσι πληγῇσι δ 244 καμάτῳ ξ 318 κηρί γ 410, ζ 11 ἀνάγκῃ *Σ* 113, *Τ* 66 ἔπεσσιν *Ε* 893 πληθυῖ π 105. Personae: ἀνδρὶ κρατερῷ *Γ* 429 βροτῷ ἀνδρί δ 397 θεῷ τε καὶ ἀνέρι *Τ* 417 ἀνδρί.. Αἰακίδῃ Πηλῆϊ *Σ* 431 (cfr. *Π* 543) ἀνδράσι δυσμενέεσσιν γ 90 ἀνδράσι γε θνητοῖσι *Κ* 403, *Ρ* 77, *Υ* 266 χείρονι φωτί λ 621/2 παύροισι βροτοῖσιν *Ι* 545 δυοῖσι κασιγνητοῖσι *Π* 326 τοι *Γ* 183 ἄλλοισι *Γ* 301 σοι *Ν* 603 Τρώεσσιν *Θ* 244, *Ο* 376, *Ρ* 2, *Σ* 461 Τρωσίν *Ν* 16 Ὀδυσῆϊ ω 100 Πηλείωνι *Χ* 40, *Υ* 294 Πηλείδῃ Ἀχιλῆϊ [*Υ* 312] Πηλείδῃ Ἀχιλῆι *Χ* 174 [2]) Ἀχιλῆι *Χ* 55 ἄλλῳ γ' ἢ Ἀχιλῆι *Κ* 404, *Ρ* 78 Ἕκτορι δίῳ *Σ* 103. Praepositio accedit ὑπὸ *Λ* 309, τ 496, 488, φ 213, *Ε* 646, γ 304, *Π* 543, *Ν* 434, ρ 252 δ 790. *Ε* 646, *Ν* 98, 668. Praevalet igitur usus hujus verbi sine praepositione ὑπὸ, quae plerumque accedit, ubi persona efficiens aut pronomen possessivum adest, neque tum omnibus locis.

ἐπείγω βελέεσσιν *Ε* 622, *Ν* 511 ποσίν ε 399 χερσίν μ 205, ν 115, οὔρῳ ο 297 ἀνέμῳ καὶ κύματι πηγῷ ψ 235 ὁρμῇ *Λ* 157 πυρὶ πολλῷ *Φ* 362,

κήδω τόξοισιν *Ε* 404 (de hoc verbo cfr. Fulda Untersuchungen über die Sprache der Homerischen Gedichte I. Theil pag. 152/3).

[1]) Menda exstant typographica apud La Roche *Ν* 820 pro *Λ* 821, *Β* 847 pro *Β* 874. Quod dicit J. La Roche nisi *Π* 434 apud Homerum δαμῆναι ὑπό τινος non inveniri, repugnant loci *Δ* 479, *Ρ* 302, *Γ* 436, *Λ* 821, *Ζ* 74, *Ρ* 320, 337 alii. — *Ζ* 159 dativum proprium σκήπτρῳ cum J. La Roche (p. 16) non intellegam, quum hoc modo cum verbo δαμάω res conjuncta non sit.

[2]) Animadvertendum est hic ut *Σ* 431, *Π* 543, *Ζ* 159 deos esse, qui homines instrumenta tamquam adhibent; nihil igitur mirandum est, quod etiam activa forma verbi apparet cum dativo instrumentali.

πιέζω χερσὶ κρατερῇσι [δ 287] χερσὶ στιβαρῇσι μ 174 localis exstat verisimiliter ϑ 336, μ 164, 196.

στείνω νεκύεσσι Φ 220 λάχνῳ καὶ ἐμοὶ φρονέοντι ι 445 τοι — φεύγοντι σ 385,

τείρω νηλέι χαλκῷ P 376 γήραϊ ω 233 γήραϊ λυγρῷ E 153 ἱδρῷ (τῷ) E 797 ὁμοῦ καμάτῳ τε καὶ ἱδρῷ P 745 πνοιῇ Φ 355 πένθεϊ λυγρῷ X 242, β 70 ὀδύνῃσι κακῇσιν ι 440· ὑπὸ c. gen. κ 79 cfr. s. v. δαμάω,

ἀδέω δείπνῳ α 134 καμάτῳ ἠδὲ καὶ ὕπνῳ K 98, μ 281 καμάτῳ K 471 καμάτῳ αἰνῷ K 312, 399,

ἀρημένος γήραι λυγρῷ Σ 434 γήραϊ ὕπο λιπαρῷ λ 136, φ 283, ὕπνῳ καὶ καμάτῳ ζ 2 δύῃ σ 53, 81,

ἄχθομαι ὀδύνῃσι E 354,

βαρέω οἴνῳ γ 139, τ 122,

βαρύνω πήληκι Θ 308,

βρίθω σάκεσσι καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν π 474 κάρπῳ τ 112 κάρπῳ νοτίῃσί τε εἰαρινῇσιν Θ 307 σταφυλῇσι Σ 561 ἐέδνοισιν ζ 159 λαίλαπι Π 384 (ὑπὸ adv.)

θαλέθω ἀλοιφῇ I 467, Ψ 32,

θάλλω ἀλοιφῇ I 208 σταφυλῇσιν ε 69 φύλλοισι μ 103,

κυφὸς γήραι β 16,

μυδαλέος αἵματι Λ 54,

μεθύω ἀλοιφῇ P 390,

ναίω ὀρῷ ι 222,

οἰδάνω χόλῳ I 646,

πίων δημῷ Ψ 750, ι 464,

ῥέω αἵματι Δ 451, Θ 65, O 715, Y 494 aliter X 149, ε 70 cfr. pag. 14.

φρίσσω ἀσπίσι καὶ κορύθεσσι καὶ ἔγχεσι H 62 σάκεσίν τε καὶ ἔγχεσι Δ 282 ἐγχείῃσιν μακρῇς N 339,

δέω [1]) τελαμῶνι P 290 ἐυστρεφεῖ ἀώτῳ, σφενδόνῃ N 599 θυμαλγέι δεσμῷ χ 189 νηλέι δεσμῷ K 443 (δεσμῷ ἐν ἀργαλέῳ μ 160, ο 232, 444 κρατερῷ ἐνὶ δεσμῷ E 386 πλείοσι ἐν δεσμοῖσι μ 196 ἐν ἐλλεδανοῖσι Σ 553) λεπτῇ μηρίνθῳ Ψ 854, 866 ἱμάντεσσι Θ 544 ἱμᾶσι K 475 ἐυτμήτοισι ἱμ. K 567 Φ 30 μέρμιθι φαεινῇ ἀργυρέῃ κ 23 ὅπλῳ (ῷ) φ 391 ὅπλῳ ἐυστρεφέι ξ 346 προτόνοισιν β 425 ἄτῃ βαρείῃ B 111, I 18. Localem praeter instrumentalem usitatum fuisse indicat ε 260, non tamen componendus videtur cum locis, quibus δεσμῷ ἐν ἀργαλέῳ cetera adsunt.

δίδημι μόσχοισι λύγοισι Λ 105 (ἐν δεσμοῖσι μ 54),

[1]) Videatur hoc verbum locali solum jungi, sed praevalet instrumentalis usus et invenitur compositum verbum ἐνδέω. Localem praebeat fortasse ο 444, quum vero ceteris locis cum sola forma dativi conjunctum sit καταδέω hic corruptelam adesse putamus eamque tollendam esse per μ' (με), quae vox respondeat ὑμῖν δὲ.

ἔργω, ἐέργνυμι ἐυστρεφέεσσι λύγοισιν ι 427 σάκεσσι *P* 354 ἐπιτόνῳ (τῷ) μ 424 ζωστῆρι ξ 72; dubito de συφεοῖσιν κ 238,
εἴλω ἀσπίδι *N* 408 (τῇ ὕπο) κεραυνῷ ε 131, η 249 χρυσέοισι νέφεσσιν *N* 524. Jure Vossius in translatione germanica ἧστο ad βούλῃσιν retulit (cfr. ν 305); ὑπὸ locis *N* 408, 524 adverbium putamus cfr. *P* 551 et quae commemoravit J. La Roche a. l. pag. 4 ad *H* 6.
θριγχόω ἀχέρδῳ ξ 10,
κληΐω κληῖδι φ 241,
πεδάω δόλῳ *Ψ* 585 ἄλγεσι ψ 352,
πυκάζω ὄζοισι ειλατίνοισιν *Ξ* 289 πορφυρέῃ νεφέλῃ *P* 551 χρυσῷ κασσιτέρῳ τε *Ψ* 503 εὐανθέι λάχνῃ λ 320 ῥάκεσιν χ 488,
πυκινὸς ῥινοῖσιν *N* 804,
σφηκόω χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ *P* 52,
φράσσω δουρί, σάκεϊ προθελύμνῳ *N* 130 σάκεσιν χαλκήρεσιν *P* 268 ῥινοῖσι *M* 263 ἕρκεϊ χαλκείῳ *O* 567 ῥίπεσσι . . οἰσυΐνῃσιν ε 256.

Verba ἄω, κορέννυμι, πίμπλημι in activa et in passiva forma plerumque instrumentali junguntur, media forma praevalet conjuncta genitivo, vel ablativo.

ἄω ἀγέτι δημῷ *Λ* 818,
κορέννυμι in activa forma dativum modo instrumentalem secum habet (cfr. Hentze Philol. XXVIII. l. a.) δημῷ καὶ σάρκεσσι *Θ* 380, *N* 832,
πίμπλημι ἰαχῇ τε φόβῳ τε *Π* 373 δακρυόφι *P* 696, *Ψ* 397, δ 705, κ 248, τ 472, υ 349 ὀφθαλμοῖσιν λ 452,[1])

4. αἱρέω, ἀμφικαλύπτω, ἀπαυράω, ἁλίσκομαι, δαΐζω, δηιόω, δηλέω, ἔδω, ἐναίρω, ἐξεναρίζω, θνήσκω, κτείνω, λείπω φάος ἠελίοιο, νέμω, ὄλλυμι, πέρθω, πέφνω, πίπτω, πότμον ἐπισπεῖν, πύθω, σβέννυμι, σμύχω, σφάζω, τρύχω, φθίω·
αἱρέω ἔγχει ξ 220 ἔγχεϊ ὀξυόεντι *E* 50 ἔγχεσι *P* 276 ῥοπάλῳ ρ 236 ταναήκεϊ χαλκῷ *Ω* 754, *H* 77 χαλκῷ χ 219, *X* 67 ὀδοῦσιν *E* 75 χερσί *K* 501, *Ξ* 373, *O* 474, *Φ* 242, ε 292, ζ 91, θ 68, λ 426, π 154 [296] ψ 76, 368 ἀμφοτέρῃσι χερσί *Σ* 23, *Φ* 403, ω 316 χερσὶ στιβαρῇσιν *M* 397, δ 506, θ 84 χειρί *Π* 510 χειρὶ παχείῃ *H* 264, *K* 31, φ 6, χ 326 τῇ ἑτέρῃ *Ξ* 272/3 *Φ* 71 δεξιτερῇ *A* 501. ἐν invenitur duobus locis Odysseae, nusquam in Iliade. ἐν χερσί δ 65/6, μ 228/9, ὑπὸ duobus Iliadis *Π* 699, *T* 62 ὑπὸ χερσίν. ὤμῳ *O* 474 (cfr. Delbrueck a. l. pag. 34) μετὰ χερσίν θ 372 ἀγοστῷ *Λ* 425, *N* 508, *Ξ* 452, *N* 520, *P* 316 — τέχνῃσι θ 332 κάρτεϊ καὶ σθένεϊ σφετέρῳ *P* 322 τηκεδόνι στυγερῇ λ 201,

[1]) ὀφθαλμοὺς enim hoc loco faciem intellego cfr. *Ω* 204, 463 et quae attulimus infra sub ὁράω ὀφθ. — Genitiv.-abl. δακρυόφι judicat Lissnerus (pag. 12) sed repugnat certe *Π* 373 cfr. contra Bopp I^2 433 qui affert açrubhis, L. Meyer pag. 55 Delbr. pag. 62, Hentze Philol. — Ablativus hic jam instrumentalis partes videtur suscepisse.

ἀμφικαλύπτω ἔγχει *M* 117,
ἀπαυράω ἄορι *Υ* 290, *Φ* 179 ἔγχει *Π* 828 βίῃ *Α* 430, *δ* 646,
ἁλίσκομαι χερσὶν ὑφ᾽ ἡμετέρῃσιν *Β* 374, *Δ* 291, *Ν* 816 ἀψῖσι *Ε* 487 σῇ βουλῇ *χ* 230,
δαΐζω χαλκῷ *Β* 417 ὀξέι χαλκῷ *Σ* 236, *Τ* 211, 283, 292, *Χ* 72, *Ω* 393 φίλῃσι δὲ χερσί *Σ* 27,
δηιόω ἔγχει *Σ* 195 χαλκῷ *Θ* 534, *Λ* 153, *Μ* 227, *Π* 650, *Ρ* 566, *Ψ* 176, *δ* 226,
δηλέω ὀξέι χαλκῷ *χ* 368 ἅρματι *Ψ* 428 ὑπερβασίῃ *Γ* 107,
ἔδω καμάτῳ τε καὶ ἄλγεσι *ι* 75, *κ* 143,
ἐναίρω δουρὶ φαεινῷ *Ζ* 32 ἔγχει χαλκείῳ *Υ* 96 τόξοισι *Θ* 296 χαλκῷ *λ* 519 ὀξέι χαλκῷ *Ν* 338,
ἐξεναρίζω ἔγχει χαλκείῳ *Ζ* 31,
θνήσκω χερσὶν ὑπ᾽ Αἴαντος *Ο* 289 λιμῷ *μ* 342 (cfr. Delbrück pag. 18),
κτείνω ἔγχει [*Ο* 65] ἔγχει χαλκείῳ *Γ* 380, *Χ* 272 ἰῷ *Τ* 59 χαλκῷ *τ* 522 [*υ* 315] ταναήκεϊ χαλκῷ *δ* 257 νηλέι χαλκῷ *δ* 743 ὀξέι χαλκῷ *λ* 120, *ν* 271, *ξ* 271, *ρ* 440, *Ε* 558, 675, *Ι* 458, *Ψ* 412, *δ* 700 μελίῃσιν *ξ* 281 Ἄρηι *υ* 50[1]),
λείπω φάος ἠελίοιο χερσὶν ὕπο Τρώων *Σ* 11,
νέμω πυρί *Β* 780,
ὄλλυμι λαιψηροῖς βελέεσσιν *Φ* 278 ἔγχει χαλκείῳ [*Τ* 152] σφοῖς ὀχέεσσι καὶ ἔγχεσιν *Σ* 231 ῥιπῇ *Θ* 355 ὑπὸ γαμφηλῇσι *Π* 489 χερσὶν ὑπ᾽ Ἀργείων *Ν* 763, *Ω* 168 σῇς ὑπὸ χερσίν *Ω* 638 ἀτασθαλίῃσιν *κ* 437 σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν *Δ* 409, *α* 7 ἀτασθαλίῃσιν ἐμῇσιν *Χ* 104 ᾗς ὑπεροπλίῃσι *Α* 205,
πέρθω σῷ ὑπὸ δουρί *Π* 708 Ἄρηϊ *Ι* 532,
πέφνω ἀγανοῖς βελέεσσι *Ω* 759, *γ* 280, *ε* 124, *λ* 173, 199, *ο* 411 ἐγχείῃσιν *Π* 547 ἀργῆτι κεραυνῷ *ε* 128 δόλῳ *Η* 142, *δ* 92 κάρτεϊ *Η* 142,
πίπτω δουρί *Μ* 395 ὑπ᾽ ἀνδράσι δυσμενέεσσιν *Ζ* 453 ὑπ᾽ Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι *Λ* 158 βριθοσύνῃ *Μ* 460,
πότμον ἐπισπεῖν ἀτασθαλίῃσιν *χ* 317, 416,
πύθω ὄμβρῳ *α* 161, *Ψ* 328,
σβέννυμι αἴθοπι οἴνῳ *Ψ* 237, 250, *Ω* 791,
σμύχω πυρὶ *Ι* 653, *Χ* 411,
σφάζω σιδήρῳ *Ψ* 30 νηλέι χαλκῷ *κ* 532, *λ* 45,
τρύχω δώροισι καὶ ἐδωδῇ *Ρ* 225 λιμῷ *κ* 177,
φθινύθω ἄχεϊ *θ* 530,

[1]) Hic locus dubitat Delbrueckius locali annumerandus sit an instrumentali. Ex similitudine quadam cum *ν* 391 instrumentalem putaverim, qui, quum soliti essent Ἄρης pro πόλεμος adhibere, ex sociativo factus est proprius, ut Ἄρηι instrumentum appareat; cfr. etiam *Ι* 532, quod bene Vossius vertit „weil der Kureten Volk sie mit Krieg zu verheeren entbrannt war".

φθίω (cfr. Fulda a. l. pag. 280) *χερσὶν ὑπ' Ἀργειῶν Θ* 359 *νούσῳ ὑπ' ἀργαλέῃ N* 667 *ἄχεϊ ο* 358,

5. *ἀλείφω, δαφοινεός, δεύω, ἐρεύθω, ἐρυθαίνω, θύω, κυάνεος, λευκός, λευκαίνω, μιαίνω, παλάσσω, παλύνω, ῥαίνω, φοινός, φοινικόεις, φορύσσω, φύρω, χρίω·*

ἀλείφω λίπ' ἐλαίῳ K 577, *Σ* 350, *τ* 505 *λιπ' ἐλαίῳ, ἀμβροσίῳ ἑδανῷ Ξ* 172 *τῷ Ξ* 175,

δαφοινεὸς αἵματι Σ 538,

δεύω ὄμβρῳ ζ 43 *ἅλμῃ ε* 53 *δάκρυσι I* 570, *Ψ* 16, *η* 260 *αἵματι P* 51 *αἵματι πορφυρέῳ P* 360,

ἐρεύθω αἵματι Λ 394,

ἐρυθαίνω αἵματι K 484, *Φ* 21,

θύω αἵματι λ 420, *χ* 309, *ω* 185,

κυάνεος ψάμμῳ μ 243 *ὑπένερθε δὲ γαῖα φάνεσκεν ψάμμῳ κυανέῃ.*[1])

λευκὸς ἐλέφαντι E 583 *κονισάλῳ E* 503,

λευκαίνω ξεστῇς ἐλάτῃσιν μ 172,

μιαίνω φοίνικι Δ 141 *αἵματι Δ* 146 *αἵματι καὶ κονίῃσιν Π* 796 *κονίῃσιν Π* 797 *κονίῃ Ψ* 732,

παλάσσω ἄζῃ χ 184 *λύθρῳ Λ* 169 [*Υ* 503] *αἵματι καὶ λύθρῳ Z* 268 *χ* 402 [*ψ* 48] *αἵματι E* 100, *Λ* 534, *Υ* 499 *αἵματι τ' ἐγκεφάλῳ τε ν* 395 *καμάτῳ δὲ καὶ ἱδρῷ P* 385,

παλύνω ἀκτῇ ξ 429,

ῥαίνω κονίῃ Λ 282 *αἵματι M* 430, *υ* 354,

φοινὸς αἵματι Π 169,

φοινικόεις αἵματι Ψ 717,

φορύσσω αἵματι πολλῷ σ 336,

φύρω αἵματι πολλῷ ι 397 *δακρύοισι σ* 173 *δάκρυσιν Ω* 162 *δάκρυσ' ἐμοῖσι ρ* 103, *τ* 596,

χρίω ἀμβροσίῃ Π 670, 680 *ἀλοιφῇ σ* 179, *φ* 179 *ἐλαίῳ Ω* 587 *θ* 454, *ρ* 88, *δ* 252, *ζ* 219, *θ* 364, *ψ* 154, *ω* 366 *ῥοδόεντι . . ἐλαίῳ ἀμβροσίῳ Ψ* 186 *λιπ' ἐλαίῳ γ* 466, *ζ* 96, *κ* 364, 450 *κάλλεϊ . . ἀμβροσίῳ, οἵῳ σ* 193.

6. *ἀγλαός, βλεμεαίνω, κομάω, λάμπω, μαρμαίρω, παμφαίνων, ποικίλος, στίλβω, φαεινός — κλέομαι, κλυτός — ἀμείνων, ἀριστεύω, ἄριστος, δύναμαι, ἐλαφρότατος, ἔξοχος, ἐπιστήμων, ἐπιστάμενος, εὐρύτερος, θάσσων, καίνυμαι, καλός, κάλλιστος, κρείσσων, μέλω, μεταπρέπω, νικάω, παρατρέχω, παρέρχομαι, παρελαύνω, πέπνυμαι, περιβάλλω, περιγίγνομαι, περίοιδα, πρεσβύτατος, προβαίνω, προβάλλω, προγενέστερος, πρόσθε*

[1]) Sine dubio huic loco vis inest instrumentalis, sive haec Ameisii nobis probatur lectio, sive Imm. Bekkeri *ψάμμῳ κυανέῃ: ψάμμῳ κυανέῃ* instrumentum ipsum significat, *ψάμμῳ κυανέῃ* societatem, nec sine ulla dubitatione, quamquam gravia attulit momenta, sequar Ameisium, nam etiam illa Duentzeri sententia dativum significare quibus partibus terra contineatur vertendumque esse germanice „mit dunklem Sande“ confirmatur exemplis ex Homeri carminibus petitis. Cfr. *I* 542, *N* 611.

βάλλω, πρότερος, προφερέστερος, προφερέστατος, ὑπειρβάλλω, ὑπέρτερος, φέρτερος, φέρτατος, φθάνω.

Germanice non vertimus omnibus locis instrumentales, qui his verbis et adjectivis conjuncti apparent, per „mit, durch“, sed saepius etiam per „in, an, von, hinsichtlich, auf“ aliis (cfr. Delbrück pag. 67). Quod autem Delbrueckius commemorat hunc, ut ita dicam, liberius adhibitum instrumentalem cum adjectivis in enunciatione proprium tenere locum, quod non cum verbo arte cohaereat, sed adverbiorum modo novum attributum in enunciatione afferat ad praedicata, non omittendum est eum instrumentalem etiam enunciatum ipsum per se efficere. Plurimis enim locis his adjectivis forma verbi *εἶναι, πέλομαι, γίγνεσθαι* jungitur[1]), ut respondeant cum ea conjuncta verbis ejusdem stirpis; aliis certe supplenda est: jam loco enunciationis relativae, quae vocatur, adesse haec adjectiva videntur. Quod porro Delbrueckius *δ* 629 non illuc retulit, sed in numero eorum habuit exemplorum, quae instrumenta ipsa spectant, eo magis haec adjectiva a verbis ejusdem generis separanda esse non putavimus.

ἀγλαὸς κέραι Λ 385,
βλεμεαίνω σθένεϊ Θ 337, *Ι* 237, *Μ* 42, *Ρ* 135, *Υ* 36, *Ρ* 22.
κομάω χρυσέῃσιν ἐθείρῃσιν Θ 42, *Ν* 24,
λάμπω τεύχεσι Ρ 214, *Σ* 510, *Υ* 46 *χαλκῷ Λ* 65, *Υ* 156 *χαλκῷ σμερδαλέῳ Μ* 463 *πυρί Ν* 474, *Ο* 623,
μαρμαίρω χαλκῷ Ν 801, *σὺν* accedit ad *ἔντεσι Π* 279 cfr. *Ν* 331,
παμφαίνων τεύχεσι Ζ 513, *Τ* 398 *χαλκῷ Ξ* 11,
ποικίλος χαλκῷ Δ 226, *Κ* 322, 393, *Ζ* 504, *Μ* 396, *Ν* 181, *Ξ* 420,
στίλβω κάλλει καὶ εἵμασιν Γ 392 *κάλλει καὶ χάρισι ζ* 237 *ἐλαίῳ Σ* 596,
φαεινὸς φοίνικι Ζ 219, *Η* 305, *Ο* 538. *ψ* 201,
κλέομαι μήτι καὶ κέρδεσιν ν 299 *φρεσί (ᾗς) Ω* 201,
κλυτὸς ἔγχει Φ 159. Animadvertendum est cum voce *δουρὶ* hoc adjectivum coaluisse in unam notionem *δουρικλυτός*, quod quum aliis locis adest tum *Β* 645, *Ε* 55, 578, *Λ* 661, *Ν* 210, 467, *Ο* 52, *Ρ* 71, *Φ* 233, *ο* 52,
ἀμείνων βίῃ Α 404,[2]) *Λ* 787 *βίηφιν Ψ* 315 *μήτι Ψ* 315 *ἀγορῇ*

[1]) Verbum *εἶναι* adest *Γ* 431, *Ζ* 24, 294, *Ι* 161, *Λ* 786, *Ξ* 118, *Ο* 108, 166, 182, *Τ* 218, *δ* 211, 629, *ζ* 6, *θ* 128, *ν* 298; *ο* 107, *π* 419 *φ* 187, 373, *πέλομαι Ι* 54, *Ψ* 891, 749. Supplendum videtur *εἶναι* aut *γίγνεσθαι Α* 404, *Λ* 787, *Ν* 314, *Ο* 570, *Ψ* 315, 578, *θ* 247, *π* 374.

[2]) Falso Gerlandus (pag. 10) in versu *Α* 404 *βίῃ* localem constituit; quod quum ceteris refellitur exemplis allatis tum *Ψ* 315 ubi proprium adest instrnmentalis suffixum *φιν*.

Δ 400, *Σ* 106, *ἀγορῇ* hic non locus comitii intellegendus est, sed orationem significat, quae in comitio habebatur. Quum enim in comitio aliquis excellebat, qua re potuit nisi oratione illic habita, quae eadem est *ἀγορή*. Cfr. *B* 275, *I* 411, *B* 370, *O* 283, *Σ* 106, *δ* 818, — *ἔργοισιν η* 51,[1])

ἀριστεύω βουλῇ Λ 627, localis *Λ* 409,

ἄριστος ἔγχεσιν δ 211 *ἀρετῇ δ* 629, *φ* 187, *χ* 244 *νηυσίν ϑ* 247 *βουλῇ I* 54 *βουλῇ καὶ μύϑοισιν ν* 298, *π* 419 *τοξοσύνῃ N* 314 *κάρτεϊ τε σϑένεϊ τε O* 108 *δυνάμει τε καὶ ἤμασιν Ψ* 891 *χοροιτυπίῃσιν Ω* 261 *γενεῇ* [*Σ* 365],

δύναμαι χερσίν τε ποσίν τε καὶ σϑένει Ψ 360,

ἐλαφρότατος ποσσὶ κραιπνοῖσι Ψ 749,

ἔξοχος ἀρετῇ Ξ 118,

ἐπιστήμων βουλῇ τε νόῳ τε π 374,

ἐπιστάμενος ἄκοντι O 282. Quam falso judicaverint, qui hoc loco ex sententia scholiastae constituerunt brevitatem jam admonuit Fulda (a. l. pag. 124), cui tamen in omnes partes non assentiar.[2])

εὐρύτερος ὤμοισιν ἰδὲ στέρνοισιν Γ 194. Errat Nahrhaft,[3]) qui huic loco localem vim inesse putat (cfr. Delbr. pag. 67, Hentze Philol. XXVIII. pag. 527 sq.). At cogimur accedente praepositione *ἐν*, ut locativum statuamus *τ* 264, quem pro accusativo respectivo hic adesse judicavit J. La Roche a l. pag. 14.

ϑάσσων ποσίν O 570,

καίνυμαι ἐγχείῃ B 530, *Ξ* 125 *ἔγχει ϑ' ἱπποσύνῃ τε πόδεσσί τε καρπαλίμοισιν Π* 809 *τόξῳ ϑ* 219 *ἱπποσύνῃ Ψ* 289 *ἐκηβολίαις* (*ᾗσιν*) *E* 54 *μύϑοισι η* 157 *παντοίῃς ἀρετῇσι δ* 725, 815 *παλαιμοσύνῃ* (*τῇ*) *ϑ* 127 *μαντοσύνῃ ι* 509 *ἀγλαΐῃ τ* 82 *κλεπτοσύνῃ καὶ ὅρκῳ*

[1]) *ϑαρσαλέος γὰρ ἀνὴρ ἐν πᾶσιν ἀμείνων*
[ἔργοισιν τελέϑει, εἰ καί ποϑεν ἄλλοϑεν ἔλϑοι]
fortasse localis videtur, sed et multum addubitatum est de eo, et prae *β* 194 aliam praebet vim, quam restituit Bekkerus ejecto altero versu; nos vertamus „denn der muthige Mann vor Allen ist der tüchtigere in Thaten, auch wenn er von anderwärts käme.“

[2]) Pott (Etym. Forschg. I, 197) de origine hujus vocis judicat ortam esse ex praepositione *ἐπὶ* et ex radice non reduplicata *ΣΤΑ*; non solum „sich **an etwas** stellen“, ut ait Fulda, germanice est *ἐφίστασϑαι*, sed etiam „sich **an Jemanden** i. e. an Jemandes Seite“ aut „Jemandem gegenüber stellen“ nec latino congruit verbo „imbuere“ quod propter praepositionem „in“ secum habet localem. Instrumentum autem, quo quis alicui se opponit, in lingua graeca dativum habet casum vi instrumentali, ut nos vertamus *ἐπιστάμενος ἄκοντι* „einer der sich mit dem Speere an die Seite oder gegenüberstellt“. Qui autem hoc potest facere, hac re excellat necesse est. Eandem vim cognascas etiam *υ* 159; ancillae hic loboribus, qui officiis domesticis juncti sunt *ἐπισταμένως πονέοντο*, in quo laboriosi vim eandem respicias: „laboribus se opponebant enitentes“.

[3]) Joseph Nahrhaft „Der Gebrauch des localen Dativ bei Homer.“ Wien 1867.

τ 396 ἀλκῇ τ' ἠνορέῃ ω 509 κακοῖσι δόλοισι Δ 339 κάλλει, ἔργοισι φρεσί Ν 432 φρεσὶ πευκαλίμῃσι Γ 35 ὄλβῳ τε πλούτῳ τε Ω 536 πλούτῳ τε καὶ υἱάσι Ω 546,

καλὸς χορῷ Π 180 aliter [Σ 518],

κάλλιστος ποικίλμασιν Ζ 294, ο 107,

κρείσσων ἔγχει Τ 218 ἀρετῇ τε βίῃ τε Ψ 578 (cfr. Lehrs a. l. pag. 117).

μέλω πᾶσι δόλοισιν ι 19,

μεταπρέπω ἔγχεϊ Π 834 γαστέρι μάργῃ σ 2 ὄλβῳ τε πλούτῳ τε Π 596,

νικάω ἔγχεϊ Σ 252 πυγμῇ Ψ 669 μύθοισι Σ 252 παντοίοισι δόλοισι γ 121 κάλλει Ι 130, 272, Ψ 742 κρατερῆφι βίηφιν Φ 501 ἀγορῇ Β 370, Ο 283 μάχῃ Π 79,[1])

παρατρέχω πόδεσσι Ψ 636,

παρέρχομαι οἵοισιν ποσίν ϑ 230 δόλοισι ν 292 (cfr. ad η 51 sub ἀμείνων),

παρελαύνω οἵοισιν ἵπποισι Ψ 638,

πέπνυμαι νόῳ Ω 377,

περιβάλλω δώροισι ο 17/18 ἀρετῇ Ψ 276,

περιγίγνομαι ναυτιλίῃ καὶ ποσσὶ καὶ ὀρχηστυῖ καὶ ἀοιδῇ ϑ 253 πύξ τε παλαιμοσύνῃ τε καὶ ἅλμασιν ἠδὲ πόδεσσιν ϑ 103 μήτι Ψ 318,

περίοιδα βουλῇ Ν 728 aliter ρ 317,

πρεσβύτατος γενεῇ Δ 60, Ζ 24,

προβαίνω κράτεϊ Π 54 σῷ ϑάρσει Ζ 126,

προβάλλω νοήματι Τ 218,

προγενέστερος γενεῇ Ι 161,

πρόσϑε βάλλω πλήϑει Ψ 639,

πρότερος γενεῇ Ο 166, 182,

προφερέστερος βίῃ φ 134,

προφερέστατος ἅλματι ϑ 128,

ὑπειρβάλλω δουρί Ψ 637,

ὑπέρτερος γενεῇ Λ 786,

φέρτερος ἔγχει Τ 218 σῇ τε βίῃ καὶ χερσὶ κεὶ ἔγχεϊ Γ 431 χερσίντε βίηφι φ 373 βίῃ Ο 165, 181, σ 234 βίηφι ζ 6, φ 371,

φέρτατος ἔγχει Η 289, δίσκῳ ϑ 129 χερσίν τε βίηφί τε μ 246,

φϑάνω πόδεσσιν Κ 346 κέρδεσιν, τάχει Ψ 515 (comp. παραφϑ.)

7. εἴκω, νεώτερος, νεώτατος, ὁπλότερος. ὁπλότατος, ὕστερος, χέρης.

εἴκω πόδεσσιν ξ 221,

νεώτερος γενεῆφι Φ 439,

νεώτατος γενεῇ Η 153 γενεῆφι Ξ 112,

[1]) Locali an instrumentali addendum sit dubitat Delbrueckius (pag. 33), neque equidem discernere velim prae Λ 409. Hoc tantum admoneam instrumentalem praeferendam esse vim, ubi actio ipsa pugnandi intellegi possit, contra si locus aut tempus pugnandi voce μάχῃ significetur, localem.

ὁπλότερος γενεῇ *B* 707, τ 184,
ὁπλότατος γενεῆφιν *I* 58,
ὕστερος γένει *Γ* 215,
χέρης μάχῃ *Δ* 400,

8. ἀλέξω, ἀμύνω, ἀρήγω, γυμνόω, ἐρύω, λύω, ὀνίνημι, ὀφέλλω-οἴγνυμι.
ἀλέξω βελέεσσιν *X* 196,
ἀμύνω ᾧ ἔγχει *Λ* 484, *O* 730 πόλει (ᾗ) *O* 738 χερσίν λ 579 π 71 σθένει *N* 678,
ἀρήγω ἔπεσιν καὶ χερσίν *A* 77,
γυμνόω ὀτέῳ στρεφθέντι *M* 428,
ἐρύω κορώνῃ ἀργέῃ α 441 μόχλοισιν ε 261 δικτύῳ πολυωπῷ τ 481· οἰωνοῖσιν *B* 859 χείρεσσιν *Γ* 271, *T* 252 χειρί *E* 836 χειρὶ παχείῃ *Φ* 175 τῇ δ' ἑτέρῃ τ 481 χρυσῷ *X* 351 δίκῃσι καὶ σθένεϊ ᾧ *Π* 542 μετὰ χερσὶν κυανέῃ νεφέλῃ *E* 344,
λύω καμάτῳ *H* 6 (cfr. J. La Roche Beob. über d. Gebr. von ὑπὸ b. H. pag. 4) καμάτῳ θυμαλγέϊ υ 118 ἀργαλέῳ καμάτῳ *N* 85 ταρβοσύνῃ σ 342,
ὀνίνημι ἔπει, ἔργῳ *A* 395, 504,
ὀφέλλω τιμῇ *A* 510 (cfr. Delbr. pag. 63),
οἴγνυμι κληῗδι *Z* 89,

9. ἀείρω, αἴνυμαι, ἀπορραίω, ἀφύσσω, βαστάζω, γέντο, δέχομαι, ἔχω, ἰχθυάω, ἴσχω, λάζομαι, λαμβάνω, σπάω,
ἀείρω νηυσὶ πολυκλῄισι φ 19 ποσσίν *I* 124, 266, 269 ἱμᾶσι *K* 499 χερσίν *Ξ* 429,[1])
αἴνυμαι δεξιτερῇ *Φ* 490,
ἀπορραίω βίηφιν α 403,
ἀφύσσω δεπάεσσιν *Γ* 295,
βαστάζω ἀμφοτέρῃσιν λ 594,
γέντο χειρί *Σ* 476 ἑτέρηφι *Σ* 477,
δέχομαι ὀξέϊ δουρί *E* 238 ἔγχεϊ μακρῷ *O* 745 τόξοισι *Θ* 296 χείρεσσι τ 355 χερσὶ φίλῃσιν ε 462 ἀμφοτέρῃσιν ρ 356 χειρί *A* 596, ω 176 μοι *T* 290. — *Z* 136, *Σ* 399, *Z* 483 recte Capelle (pag. 11) ad locativum retulit.

Verbi ἔχω idem videtur usus esse in Graecorum lingua atque in nostro sermone vocabuli „halten". Ut nos enim dicimus „in der Hand (in den Händen) halten" sic Graeci ἔχειν ἐν χειρί, ἐν χερσὶν utebantur una cum χειρί, χερσὶν ἔχειν, sive magis locum intellegebant manus, sive instrumentum. Praevalet apud

[1]) Male hunc locum composuit Duentzerus (a. l. pag. 194) cum *P* 718, ut ἀείραντες hic absolutum esse demonstraret. Illic enim omnino nec verbo ἀείρω nec φέρω instrumentum additum est, hic vero accedens ab utroque verbo non separandum erit, quod saepius Homerus unum instrumentum duobus tribuit verbis eodem modo inter se conjunctis ut *Γ* 80, *Λ* 146, *Ψ* 428, ε 128, μ 387, φ 196.

Homerum in activa forma verbi localis, qui cum voce *χεὶρ* addita praepositione *ἐν* invenitur vicies quinquies, dubito etiam reliqui loci ei annumerandi sint praesertim quum accedant sedecim, qui praebent *μετὰ χερσίν*; praepositionem vero *μετὰ* societatem significare et instrumentali attribuendam esse supra jam commemoratum est (cfr. Delbrück pag. 73). Discernere localem et instrumentalem vim non ausim, in universum hic etiam valere videtur, quod attulit Delbrueckius (pag. 34) ad *ω* 380. Passiva autem et media forma hujus verbi sine dubio secum habent instrumentalem, nusquam enim hac in conjunctione apud Homerum exstant cum praepositionibus; neque minus, quae inveniuntur verba composita *ἀνέχω, κατέχω, ἐπέχω* etiam in activa forma cum instrumentali conjugenda sunt. Adest

χερσί *Α* 463, *γ* 460, *Δ* 533, *Ι* 86, *Μ* 464, *Ο* 318, 447, *Υ* 420, *Φ* 259, *Ψ* 583, *Ω* 304, *ι* 434, *λ* 575, *ν* 225, *π* 353, *τ* 361 *χείρεσσι* *Μ* 27 *χείρεσσ' ἀμφοτέρῃς* *Μ* 382 *ἀμφοτέρῃσιν χερσί* *δ* 115 *χερσὶ στιβαρῇσιν ἅμ' ἄμφω* *Ψ* 686 *χειρί* (*ῇ*) *Ν* 594, *Κ* 461 *χειρὶ παχείῃ* *Υ* 261, *τ* 448 *σκαίῃ* *Π* 734 *τῇ δ' ἑτέρῃ* *Φ* 72 *ἑτέρηφι* *Χ* 80 *ἑτέρῃ* *γ* 441 (cfr. *Ω* 284, *ο* 148) *παλάμῃ* *α* 104, *β* 10. (Praepositio *ἐν* accedit *Α* 14, 373, *Μ* 422, *Ο* 311, *Σ* 505, 551, *Τ* 18, *Φ* 531, *Ψ* 114, *γ* 433, *ϑ* 394/5, *ο* 124, *χ* 332, *ψ* 268 ad pluralem, *Ζ* 318, *Θ* 493, *Ο* 443, *Ρ* 604, *γ* 442/3, *κ* 389, *φ* 59, *Ω* 284, *ο* 148, *Θ* 221, *Ξ* 385 ad numerum singularem) *μετὰ χερσίν* *Λ* 4, 184, *Ο* 717, *Ψ* 780, *Ω* 345, 647, 724, *δ* 300, *η* 339, *χ* 497, *ψ* 294, *γ* 281, *ε* 49, *ω* 2, *η* 101, *ι* 346 — *ὤμοισιν* *Η* 173, *ω* 380, *Λ* 45, *Σ* 132, *Γ* 17 *ὤμῳ* [*Ξ* 376] (*ἀμφ' ὤμοισιν* *Σ* 538, *Λ* 527, *ν* 224 *ἀνὰ φαιδίμῳ ὤμῳ* *λ* 128, *ψ* 275[1]) *μετὰ γαμφηλῇσιν* *Ν* 200 *μετὰ Τρώεσσιν* *Σ* 130 (cfr. *Ζ* 398) *μετὰ σφίσιν* *Χ* 474.

In voce *πόδεσσι* localis tantum invenitur *ο* 526/7, *τ* 228, in vocabulo autem *φρεσίν* uterque videtur adesse casus, localis *ο* 445, instrumentali tribuam *Β* 33, 70, *ρ* 238, *τ* 353· — *ὀνύχεσσι* *Θ* 248 *ἑανῷ ἀργῆτι φαεινῷ* *Γ* 419 *βίῃ* *ο* 231 *Ο* 186 *κακότητι καὶ ἄλγεσι* *ϑ* 182 *κακότητι* *ρ* 318 *ᾧ ἄχει* *λ* 279 *ἀχέεσσι* *τ* 167 *κακοῖς πολέεσσιν* *σ* 123, *υ* 200 *ἀργαλέῳ ἄσθματι* *Ο* 10, *Π* 109 *κηληθμῷ* *λ* 334, *ν* 2 *κωκυτῷ καὶ οἰμωγῇ* *Χ* 409 *ἠέρι* *Ρ* 368, 644 *νεφέεσσιν* *ι* 145 *ὄζοισιν πυκινοῖσι* *Φ* 245 *ἐρινεῷ* (*τῷ*) *μ* 433 *ἀλλήλῃσιν* *ω* 8 *κοτυληδονόφιν* *ε* 432.[2]) Instrumentalem personae secum habet *ἔχω* praepositione non accedente loco *Ζ* 398.

[1]) Quod Delbrueckius (pag. 34) commemoravit ad *ω* 380 animadvertendum est non solum in oneribus portandis humeros esse participes actionis, sed etiam in ferendis vestibus, quum eas quodam modo teneant.

[2]) *κοτυληδονόφιν* cum Curtio (gramm. § 178 D) Schleichero (Compend. § 260) Boppio (gramm. 432) instrumentalem judico Lissnero (pag. 10) et

ἰχθυάω γναμπτοῖς ἀγκίστροισιν δ 369,
ἴσχω ποίμνῃσιν, ἀρότοισιν ι 122 ἀνάγκῃ δ 557, ε 14, ρ 143,
λάζωμαι χερσίν Ε 365, Ρ 482, Ω 441, γ 483 ἑτέρηφι Π 734,
λαμβάνω νηυσίν ο 387. In conjunctione verbi λαμβάνω cum voce χείρ discernendae sunt significationes „manibus capessere" et „in manus accipere;" hic usitata est praepositio ἐν. Locali igitur tribuendi sunt loci Θ 116, Ο 229, Κ 328, ceteri loci videntur instrumentali dandi esse, cujus vis maxime apparet loco τ 480 δεξιτερῆφιν. χείρεσσι ι 487 χείρεσσι καταπρηνέσσι τ 467 χείρεσσι φίλῃσιν Ρ 620 ἀμφοτέρῃσι κ 264 χερσί Υ 418, Ψ 695, Ω 478 χερσὶ στιβαρῇσιν Ψ 711 ἀμφοτέρῃσι χερσίν ε 428 χειρί Τ 396, Γ 385, Ν 243, Ε 302, Θ 321, Ε 853, Θ 371, Λ 238, Υ 285, Φ 286 χειρὶ ἑτέρῃ Μ 452 δεξιτερῇ χειρί φ 410 σκαιῇ Α 501 κρατεροῖσι ὀδοῦσιν Λ 114, 175, Ρ 63,
σπάω χερσὶν ἅμ' ἄμφω Η 255,

10. ἱκάνω, ἱκνέομαι, κιχάνω, κυρέω, λαγχάνω, μάρπτω, ὀρέγομαι, τιτύσκομαι, ἀφαμαρτάνω·
ἱκάνω ὀξείῃ κορυφῇ μ 74,
ἱκνέομαι ποσίν ϑ 376, χ 467 ἐνιπῇ ἀργαλέῃ Ξ 104 πομπῇ ὑφ' ἡμετέρῃ η 193,
κιχάνω δουρί Κ 370 ποσσί Ζ 228, Φ 605 ποσὶ καρπαλίμοισιν Π 342 τόσσῃσιν κεφαλῇσι μ 122,
κυρέω δουρὸς ἀκωκῇ Ψ 821 ἅρματι Ψ 428 κακῷ, ἐσθλῷ Ω 530,
λαγχάνω κλήρῳ Ψ 862, Ω 400,
μάρπτω ποδοῖιν Ξ 228 ποσίν Χ 201 ταχέεσσι πόδεσσιν Φ 564 σκαιῇ Φ 490,
ὀρέγομαι ἔγχει Δ 307 ἔγχει χαλκείῳ Ε 852 δουρὶ φαεινῷ Ν 190 ποσσίν Π 834 χερσὶ φίλῃσιν Ψ 99,
τιτύσκομαι δουρὶ φαεινῷ Ν 159, 370 ἐγχείῃ Φ 582 ἰοῖσιν, λάεσσι Γ 80,
ἀφαμαρτάνω δουρὶ φαεινῷ Π 466, 477 ἔγχεϊ Π 335,

11. ἐρεθίζω, ἐρέθω, ἐριδαίνω, ἐρίζω, ἔρις γίγνεται, κρίνω, μάχομαι, μάρναμαι νεικέω, πολεμίζω, προτιβάλλω·
ἐρεθίζω κερτομίοις ἐπέεσσι Δ 6, Ε 419 μύθοισιν χαλεποῖσιν ρ 395,
ἐρέθω ὀνειδείοισι ἔπεσσιν Α 519,

Ameisio (in edit.) localem constituentibus; nam passiva forma verbi ἔχω — eam hic adesse concludi licet ex ἀπέδρυφθεν — maxime instrumentali jungitur. Neque hoc loco praepositio exstat πρὸς sed adverbium (cfr. μ 433 et formulam ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν, in qua instrumentalis probatur altero ὀβελοῖσιν ἔπειραν). Vis autem verbi ἔχεσθαι hic non est „hangenbleiben", ut Lissnerus opinatur, sed propria „gehalten werden", et πολύπους quum sit animal, quod κοτυληδονόφιν aliquid tenere potest, κοτυληδόνες ejus apparent instrumenta; de locali autem omnino non cogitandum est. Itaque πέτρῃσι etiam instrumentalem puto similem ejus qui adest Δ 425. Ceterum licentiae poetae aliquid tribuendum est, cui quidem et res et loca viva apparere possint cfr. ε 176.

ἐριδαίνω ἐπέεσσι *B* 342 ποσσίν *Ψ* 792,
ἐρίζω κτήμασιν *δ* 81 τόξῳ καὶ κλέει (φ) *E* 172 δρηστοσύνῃ *ο* 321 ποσί *N* 325.
ἔρις γίγνεται χερσί *σ* 13,
κρίνω ἔπεσσί γε νηπυτίοισιν *Υ* 211 μνηστῆρσι καὶ ἡμῖν *π* 268. Dubii sint loci *B* 385, *Σ* 209 στυγερῷ Ἄρηϊ,
μάχομαι μακροῖσι ξυστοῖσι *O* 383 τόξοισι, δουρὶ μακρῷ *H* 140 ἔγχει *Υ* 368 ἔγχεσιν ἀμφιγύοις *O* 386 ὀξέσι δὴ πελέκεσσι καὶ ἀξίνῃσι καὶ ξίφεσιν μεγάλοισι καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν *O* 712 μακρῆς ἐγχείῃσι *Γ* 137, 254 χαλκῷ *Υ* 257 νηλέι χαλκῷ *Δ* 348 χερσί *A* 297, *σ* 39 χείρεσσι *Ψ* 554 ἐπέεσσι *Υ* 367 ἀντιβίοις ἐπέεσσιν *B* 378 ἀντιβίοισι ἐπέεσσιν *A* 304 ὑσμῖνι *B* 863, *Θ* 56,[1])
μάρναμαι ἔγχεϊ *Π* 195 χαλκῷ *Π* 497, *λ* 513,
νεικέω ἔπεσιν *ρ* 374 ὀνειδείοισι ἔπεσσιν *B* 277 ὀνειδείοις ἐπέεσσιν *Φ* 480 μειλιχίοις στερεοῖσι ἔπεσσιν *M* 267 χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν *Δ* 241, *O* 210, *χ* 26, 225 αἰσχροῖσι ἔπεσσιν *Γ* 38, *Z* 325 μύθῳ *B* 224. — νεῖκος ἐτύχθη Ἠλείοισι καὶ ἡμῖν *Λ* 671 Κενταύροισι καὶ ἀνδράσι *φ* 303,
πολεμίζω θάρσεϊ *H* 153 verisimiliter magis qualitatem significat.
προτιβάλλω ἔπει οὔτε τι ἔργῳ *E* 879·

12. *ἅπτομαι, γεύομαι, δίζημαι* et *μνάομαι, πειράομαι·*
ἅπτομαι ἱμάντι *ι* 385 χείρεσσιν *ε* 348, *Υ* 468 χειρὶ παχείῃ *K* 454 ἔπεσσι *O* 127 ἐπέεσσιν *β* 240, *γ* 345 ἐπέεσσι μαλακοῖσιν *A* 582 μαλακοῖσι ἐπέεσσιν *κ* 70 ἀντιβίοις ἐπέεσσι *σ* 415, *υ* 323 μειλιχίοις ἐπέεσσι *ω* 393,
γεύομαι χαλκήρεσιν ἐγχείῃσιν *Υ* 258,
δίζημαι et *μνάομαι* ἐέδνοισιν *π* 391 [*φ* 161],
πειράομαι ἐγχείῃ *E* 279 μύθοισι πυκινοῖσιν *γ* 23 ἔπεσιν *B* 73 κερτομίοις ἐπέεσσιν *ω* 240 πάλῃ, ποσίν *ϑ* 206 πόδεσσιν *ϑ* 120 σφαίρῃ *ϑ* 377 δεξιτερῇ . . χειρί *φ* 410·

13. *ἄγω, δειδίσσομαι, δηρίομαι, διαπτοιέω, διασκίδνημι, διέπω, δίω, διώκω, ἐποίχομαι, ἐφέπω, μεθέπω, πτώσσω, σεύω, φοβέω, φέβομαι·*
ἄγω ῥάβδῳ (τῇ) *ω* 5 πολλῇσιν ἄτῃσι *K* 391,
δειδίσσομαι χερσί *O* 196 ἔπεσσι *Υ* 200, 431,
δηρίομαι ἐκπάγλοις ἐπέεσσι *ϑ* 77,
διαπτοιέω ἐπέεσσι *σ* 340,
διασκίδνημι πνοιῇσιν λιγυρῇσι *E* 526,
διέπω σκηπανίῳ *Ω* 247,
δίω ἔγχεσι καὶ φωνῇ *P* 111 βίῃ *H* 197 ἰδρείῃ *H* 198 μύθῳ ἀναγκαίῳ *ρ* 398, *υ* 344,

[1]) Dubitat hic Delbrueckius de instrumentali, at hi loci componendi mihi videntur cum accusativo, quem nos vocamus „Accusativ des Inhaltes“ prae similitudine cum *μάχην μάχεσθαι.* Quum vero ea notione non locus, sed actio pugnandi significetur, instrumentalem vim hic naturalem esse contendo.

διώκω ποσὶν ταχέεσσι Θ 339, Χ 8, 173, 230 *ποσσί* Φ 601,
ἐποίχομαι νηλέι χαλκῷ Ε 330,
ἐφέπω ἔγχεϊ Φ 542 *ἔγχεϊ ὀξυόεντι* Ο 742 *ποσίν* Ξ 521 *μάστιγι* Ω 326 *γναμπτοῖς ἀγκίστροισιν* [μ 332],
μεθέπω ποσὶ κραιπνοῖσι Ρ 190, ξ 33,
πτώσσω ὑφ' Ἕκτορι Η 129,
σεύω ἀμφοτέρῃσι δὲ χερσίν ε 428 *πυκνῇσιν λιθάδεσσιν* ξ 36 *ποσσὶν ἀμφοτέροισι* Ν 78 *ταχέεσσι πόδεσσιν* Υ 189 *ποσσί* Φ 601,
φοβέω δουρί Υ 90, 187 *ὑφ' Ἕκτορι καὶ Διὶ πατρί* Ο 637 (cfr. Lehrs. a. l. pag. 75),
φέβομαι ὑπ' Ἀργείοισι Λ 121·

14. *κάμνομαι, κτεατίζω, οἰνίζομαι, πρίαμαι,*
κάμνομαι βίηφί τε δουρί τε μακρῷ Σ 341,
κτεατίζω δουρί Π 57,
οἰνίζομαι χαλκῷ, αἴθωνι σιδήρῳ, ῥινοῖς, αὐτῇσι βόεσσιν, ἀνδραπόδεσσι Η 475,
πρίαμαι κτεάτεσσι ἑοῖσιν α 430, ξ 115, 452, ο 483·

15. *ἀκαχμένος, ἀραρίσκω, ἁρμόζω, ἀσκέω, δαιδάλλω, δέμω, δινωτός, εἴρω, ἐργάζομαι, καταστορέννυμι, κατηρεφής, κολλητός, νέω, ξέω, ξύω, πείκω, πελεκάω, πλέκω, ποιέω, ῥάπτω, τετραίνω, τρυπάω, τεύχω, ὑφαίνω·*
ἀκαχμένος ὀξέι χαλκῷ [α 99] ο 551, υ 127, Κ 135, Ξ 12, Ο 482,
ἀραρίσκω,

Originem ducunt hujus verbi Fick,[1]) Curtius a radice **ar** (*AP*) et principalem esse vim ille „hineinstecken, ein- anfügen" dicit, hic „fügen". Qua ex significatione jam duplex conjunctio hujus verbi cum locali et cum instrumentali est perspicua: localis locum indicat rem, cui aliquid inseritur, instrumentalis, qua re inseritur aliquid. Quam ob rem instrumentalem constituerim his locis:

χρυσέοισιν ἀορτήρεσσιν Λ 31 *ἐπισφυρίοις* Σ 459 *ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοις* Γ 331, Λ 18, Π 132, Τ 370 *κανόνεσσι* Ν 407 *γυάλοισιν* Ο 530 *ἐρέτῃσιν ἐείκοσιν* α 280 *πώμασιν* β 353 (at β 289 localis prae sequentibus) *γόμφοισιν καὶ ἁρμονίῃσιν* ε 248 (localis ε 361) *θαμέσι σταμίνεσσιν* ε 252 *ὑπερτερίῃ* ζ 70 *ῥυτοῖσιν λάεσσι κατωρυχέεσσι* ζ 267 *πυκινοῖσι λίθοισιν* Π 212 *σκολόπεσσιν* η 45 *σκολόπεσσιν ὀξέσιν* Μ 55. *πύργοις* Ο 737 *κλεῖσιν ἐυγνάμπτοις* σ 294 *κληῖσι* Ω 318 *κληῖδι κρυπτῇ* Ξ 168 *πυλέεσσι* Ε 744 *τυκτῇσι βόεσσιν* Μ 105 *ῥίζῃσιν μεγάλῃσι διηνεκέεσσι* Μ 134 *θυσάνοις* Ξ 181 *οἰήκεσσιν* Ω 269 *ἐδωδῇ* ε 95, ξ 111,
ἁρμόζω χαλκῷ ε 162,

[1]) Fick Wörterbuch der indogermanischen Grundsprache pag. 11, Curtius Etym. I. 304 cfr. Bopp I² pag. 432 et Fulda a. l. p. 44 sq.

ἀσκέω τοίχῳ καὶ θριγχοῖσι ρ 267 χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ Κ 438,
δαιδάλλω χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ ἠδ' ἐλέφαντι ψ 200,
δέμω φυτοῖσιν λάεσσι ξ 10 κατωρυχέεσσι λίθοισιν ι 185 πυκνῇσιν λιθάδεσσι ψ 193,
δινωτὸς νώροπι χαλκῷ Ν 406 ἐλέφαντι καὶ ἀργύρῳ τ 56,
εἴρω ἠλέκτροισιν ο 460, σ 296,
ἐργάζομαι ὅπλοις (οἷσιν) γ 435,
καταστορέννυμι πυκνοῖσιν λάεσσι μεγάλοισιν Ω 798,
κατηρεφὴς δάφνῃσι ι 183,
κολλητὸς βλήτροισι Ο 678,
νέω λίνῳ η 198, Υ 128, Ω 210,
ξέω χαλκῷ ψ 196,
ξύω λίστροισιν χ 455,
πείκω χερσίν σ 316,
πελεκάω χαλκῷ ε 244,
πλέκω χερσί Ξ 176,
ποιέω χερσίν Θ 386, Ε 735 σταυροῖσιν πυκινοῖσι Ω 453,
ῥάπτω χρυσείῃς ῥάβδοισι διηνεκέσιν Μ 297,
τετραίνω τερέτρῳ ψ 198,
τρυπάω τρυπάνῳ ι 385,
τεύχω χερσίν Ε 60, Χ 511 ξυστοῖσιν λάεσσι κ 211 [252] ξεστῇς αἰθούσῃσι Ζ 243 κεράεσσι, ἐλέφαντι τ 563,
ὑφαίνω χρυσείῃ κερκίδι ε 62,

16. ἱδρόω, κάμνω, μογέω, μοχθέω, μοχθίζω, πονέω, στρεύγομαι·
ἱδρόω μόγῳ Δ 27,
κάμνω ἔγχεϊ Β 389 χερσίν Ε 735, Θ 386 ἐυξέστῃς ἐλάτῃσιν Η 5 αὐτῇ [Λ 802] Π 44,
μογέω κύμασι καὶ πολέμῳ ε 224,
μοχθέω κήδεσι πλείοσιν Κ 106,
μοχθίζω ἕλκει κακῷ Β 723,
πονέω ὅπλοις (τοῖς) Σ 413 ἄγγεσι (τοῖς) π 13 (cfr. Lehrs. a. l. pag. 73),
στρεύγομαι ὑπ' ἀνδράσι χειροτέροισιν Ο 513,

17. ἀμφαφάω, ἐπιμαίομαι, ψηλαφάω, φαύω·
ἀμφαφάω χερσίν ο 462,
ἐπιμαίομαι ῥάβδῳ ν 429 χρυσείῃ ῥάβδῳ π 172 μάστιγι Ε 748, Θ 392 μάστιγι θοῇ Ρ 430 χειρί ι 302 χειρὶ δεξιτερῆφιν τ 480 χερσί λ 591,
ψηλαφάω χερσί ι 416,
φαύω λαμπροῖσι φάλοισιν Ν 132, Π 216·

18. εἰλύω, ἕννυμι, καλύπτω, κρύπτω, λανθάνω, στέφω·
εἰλύω βελέεσσι καὶ αἵματι καὶ κονίῃσιν Π 639 σάκεσιν ξ 479 αἴθοπι χαλκῷ Σ 522 βοέῃς αὔῃσι στερεῇσι Ρ 492 νυκτί υ 351 νεφέλῃ Ε 186 ψαμάθῳ πολλῇ ξ 136 ψαμάθοισιν Φ 319 ἀλὸς ἄχνῃ ε 403,

ἕννυμι θριξί Ψ 135, ὕλῃ ν 351, τ 431 χαλκῷ Ο 389,
καλύπτω ἵππῳ ϑ 503 φύλλοισι ε 491 πορφυρέοις πέπλοισι μαλακοῖσιν Ω 796 ἀώτῳ α 443 ἀσπίδι ταυρείῃ Π 360 αἰγίδι χρυσείῃ Ω 20 χαλκῷ σμερδαλέῳ Ν 191 πίονι δημῷ ρ 241 κνίσσῃ Λ 460, Β 423, γ 457, μ 360 ψαμάϑοισι Η 462, Μ 31 μελαίνῃ φρικί δ 402 νεφέεσσι ε 293, ι 68, μ 319, Ρ 594 ἠέρι πολλῇ Γ 381, Λ 752, Π 790, Υ 444, Φ 549, 597 ἠέρι καὶ νεφέλῃ ϑ 562, λ 15 νυκτί Ε 23 νυκτὶ ἐρεβεννῇ Ν 425 ῥακέεσσι τ 507 ἀγεννῇσι. ὀϑόνῃσιν Γ 141 παρδαλέῃ ποικίλῃ Κ 30 κρηδέμνῳ καλῷ νηγατέῳ Ξ 184 ἑανῷ λιτί Σ 352, Ψ 254 φάρεϊ λευκῷ Σ 353; praepositio accedit ἐν Ω 163, ubi tamen ἐντυπὰς majoris videtur momenti.
κρύπτω παναίϑῃσιν κορύϑεσσιν Ξ 372 σάκεϊ φαεινῷ Θ 272 νυκτί ψ 372 ἄχνῃ Ο 626 ὑπὸ κόπρῳ ι 329 ὑπὸ κόλπῳ ο 469 ὑπ' ἀσπίδι ἐΐσῃ Ν 405[1])
λανϑάνω (λήϑω) δόλῳ β 106, ω 141,
στέφω οἵοισιν νεφέεσσι ε 303 ἔπεσι ϑ 170, 175·

19. ζώννυμι, ϑωρήσσω, κορύσσω·
ζώννυμι[2]) ζωστῆρι (ῷ) Κ 77 ῥάκεσιν σ 67,
ϑωρήσσω τεύχεσιν Ε 737, Θ 376, 388. Praepositio σὺν accedit maxime ad participii formam aoristi passivi Θ 530, Σ 277, 303, Λ 49, Μ 77, Λ 725, semel ad aoristum activae formae Π 156 ubique verisimiliter propter metrum, χαλκῷ ψ 369,
κορύσσω χαλκῷ Γ 18, Λ 43, χ 125 αἴϑοπι χαλκῷ Δ 495, Ε 562, 681, Ρ 3, 87, Ν 305, Υ 117, Ρ 592, Υ 111, φ 434 νώροπι χαλκῷ Η 206, Π 130 πόντῳ Δ 424; ablativus Φ 306.

20. δαίω, καίω, πίμπρημι, φλεγέϑω, φλέγω — μενεαίνω, ϑάλπω, ϑέρμω, ἰαίνω, ὑποϑερμαίνω·

Ubi Delbrueckius commemoravit sub instrumentali conjunctionem „igni cremare“ (pag. 61) nullum attulit exemplum e lingua Graecorum neque in ea mentionem fecit localis. Prae similitudine cum illis „im Wasser waschen“ et „mit Wasser waschen“ (cfr. Delbrueck pag. 32) etiam hac in conjunctione et localem valere et instrumentalem putamus, quum sint praeterea in nostro quoque sermone usitata „im Feuer verbrennen“ et „mit Feuer verbrennen.“

[1]) ὑπ' ἀσπίδι ἐΐσῃ localem putat La Roche. Si vero contuleris Θ 272, Π 360, Ω 20, ξ 479 jam concedes etiam hoc loco vim instrumentalem praevalere; ceterum composito verbo, usus est poeta ὑποκρύπτειν Ο 626. Localis exstat cum praepositione ἐν Φ 239, compositum ἐγκρύπτειν invenitur ε 488.

[2]) Conjecit injuria Ameisius Ξ 181 ζώνῃ instrumentalem constituens: hoc enim modo duo conjungerentur instrumentales, qui Homero plane non sint usitati. Nec loco Ε 857 de accusativo addubitandum est prae Ψ 130 cfr. Lehrs a. l. pag. 123.

δαίω πυρί M 466 *μαλερῷ πυρί* [Υ 316] Φ 375,
καίω πυρί Φ 361 (*ἐν πυρί* Ω 38),
πίμπρημι, cum hoc verbo vigere localis videtur: *πυρί* H 432 (*ἐν* in tmesi); verbum compositum *ἐμπίμπρημι* Θ 182, M 198, O 417 item Θ 217 [235] *πυρὶ κηλέῳ*.
φλεγέθω πυρί Φ 358, Ψ 197,
φλέγω πυρί Φ 365 *πυρὶ κηλέῳ* X 512,
μενεαίνω θυμοβόρῳ ἔριδι T 58,
θάλπω σέλαι πυρός φ 246 aliter φ 184,
θέρμω πνοιῇ Ψ 380,
ἰαίνω πυρί ϑ 426 *εὐφροσύνῃσιν* ζ 156,
ὑποθερμαίνω αἵματι Π 333, Υ 476,

21. *ἐρείδω, σκήπτω, σκηρίπτω, στηρίζω — ἵστημι* [1])
ἐρείδω βελέεσσιν Π 108 *ἔγχει* Ξ 38, T 49 *τῷ* Θ 496, κ 170 *σκήπτρῳ* B 109 *χειρὶ παχείῃ* E 309, Λ 355 *ἀλλήλῃσιν* χ 450; localis videtur adesse locis H 145, Λ 144, Ψ 284,
σκήπτω ἄκοντι Ξ 457,
σκηρίπτω χερσίν τε ποσίν τε λ 595,
στηρίζω ποσίν μ 434 *πόδεσσιν* Φ 241 *κακῷ* Π 111, localis Λ 28, Φ 186,
ἵστημι χάμαξι ἀργυρέῃσιν Σ 563. Dubitari potest localis sit an instrumentalis; quum vero pali efficerent, ut errectae essent vites, instrumentalem praefero. Contra verbum *κλίνω* vindicamus locali.

22. *κλονέω, συγχέω,*
κλονέω ὁμίλῳ Δ 302 quem versum quum localis vis ei saepius tribuatur propter eos, qui accedunt, locos instrumentali annumerandum esse censeo. *ὑπὸ Τυδείδῃ* E 93 *Πηλείδῃ Ἀχιλῆι* Φ 557,
συγχέω ποσὶν καὶ χερσίν O 364,

23. *ἐρέσσω, ἰθύνω, νέω, σπέρχω,*
ἐρέσσω ἐρετμοῖς σ 497, Λ 435, λ 78 *χερσὶν ἐμῇσιν* μ 444 *χερσὶν ἀμφοτέρῃσιν* ξ 351,
ἰθύνω πηδαλίῳ ε 270,
νέω χείρεσσι ε 344,
στέρχω ἐρετμοῖς ν 22·

24. *γεραίρω, κτερεΐζω, λείβω, σπένδω, ταρχύω, τιμάω, τίω, χέω·*

[1]) Capelle fere omnes qui huc pertinent locos attribuit locali, dubito an jure, quum vis horum verborum prope accedat ad eam vocabulorum *κάμνω, πονέω* vel etiam *ἔχομαι*, quare, ubi de loco cogitare non facile possit, annotatos locos instrumentali dandos esse statuimus; cfr. quae affert Delbrueckius (Corssen krit. beitr. 22): si vero niti germanice est „sich neigen, sich stemmen, stützen" saepius non modo locus, sed etiam instrumentum, quo quis nititur, significatur, et ut ω 380 humerus particeps est ferendi, sic cum his verbis res apparent participes ferendi, nitendi. Neque in nostro verbo „stützen" inauditus est instrumentalis, quo utuntur iidem Poloni in conjunctione podpierać się kijem.

γεραίρω ἀγαθοῖσι ξ 441 *νώτοισιν διηνεκέεσσι* Η 321, ξ 437,
κτερείζω ἀέθλοισι Ψ 646,
λείβω χερσὶ δ' ἀνίπτοισιν Ζ 266,
σπένδω ὕδατι μ 363 *δεπάεσσιν* η 137 *χρυσέῳ δέπαϊ* Ψ 196,
ταρχύω τύμβῳ τε στήλῃ τε Π 457, 675,
τιμάω εὐνῇ τε καὶ σίτῳ υ 130 *σκήπτρῳ* Ι 38 *δωτίνῃσι* Ι 155, *ἕδρῃ τε κρέασίν τε ἰδὲ πλείοις δεπάεσσιν* Μ 311 *Διὸς αἴσῃ* Ι 608,
τίω ἕδρῃ τε κρέασίν τε ἰδὲ πλείοις δεπάεσσιν Θ 162 *φιλότητι* (*ῇ*) Ι 631 *λαοῖσι* ϑ 472, ν 28 *δήμῳ* Κ 33, Λ 58, ξ 205, Ε 78, Ν 218, Π 605 *μοι* Δ 46, Υ 426 *θεοῖσι οὔτε βροτοῖσιν* Ω 533,
χέω δεπάεσσιν Γ 295 *μελιχρήτῳ ἡδέι οἴνῳ, ὕδατι* κ 518, λ 26,

25. *ἠμύω, νευστάζω, νεύω·*
ἠμύω ἀσταχύεσσιν [Β 148] *καρήατι* Τ 405,
νευστάζω κόρυθι βριαρῇ Υ 162 *κεφαλῇ* σ 154, 240 *ὀφρύσι* μ 194,
νεύω κόρυθι φαεινῇ τετραφάλῳ Χ 314 *ὀφρύσι* ι 468, π 164, φ 431, Ι 620 *ὀφρύσι κυανέῃσιν* Α 528, Ρ 209 *κρατί* ι 490 *καρήατι* Χ 205 *ἐμῷ κάρητι* Ο 75 *κεφαλῇ* Α 524, 527 [π 283]·

26. *κυκλέω, κινέω, κυλίνδω, πελεμίζω, πορφύρω, σαίνω, στρέφω, τινάσσω, τρέπω, ὑποσσείω — δινέω, τρέμω·*
κυκλέω βουσὶ καὶ ἡμιόνοισιν Η 333,
κινέω ῥάβδῳ (*τῇ*) ω 5 *ποδὶ* [ο 45] Κ 158,
κυλίνδω ποσί Ξ 411 *ποσσίν* Π 794 *μετὰ ποσσίν* Ν 579,
πελεμίζω τῷ δ' ὑπὸ ποσσί Θ 443,
πορφύρω κύματι κωφῷ Ξ 16 (cfr. Fulda l. a. pag. 40 sq.)
σαίνω οὐρῇσιν μακρῇσι κ 215 *οὐρῇ* ρ 302,
στρέφω σοῖσι πόδεσσιν Γ 407 *χειρί* Τ 131 *κυκόωντι* Ε 903,
τινάσσω ἀνέμοισι ζ 43 *ποσὶ ἀμφοτέροισιν* χ 88 *χερσί* χ 148 *χειρί* Γ 385,
τρέπω πνοιῇ Υ 439 *ἀρειῇ* Υ 109, Φ 339 *λευγαλέοις ἐπέεσσιν* Υ 109 *μειλιχίοις ἐπέεσσιν* Φ 339 *ἔπεσσιν* Υ 256 *ὕπ' Ἄρηϊ καὶ Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ* Ε 699,
ὑποσσείω ἱμάντι ι 385,
δινέω σοί Ρ 670,
τρέμω ποσσὶν ὑπ' ἀθανάτοισι Ν 19·

27. *ἀπαφίσκω, ῥάπτω κακά, ἀλγέω, ἄλγεα ἔχω, ἀκαχίζω, πάσχω, πενθέω, ὠδίνω·*
ἀπαφίσκω ἔπεσσι Ι 376, ψ 216 *μύθῳ* ξ 379,
ῥάπτω κακά παντοίοισι δόλοισι γ 119,
ἀλγέω κακορραφίῃ ἀλεγεινῇ μ 26,
ἄλγεα ἔχω σφῇσιν ἀτασθαλίῃσιν α 34,
ἀκαχίζω γήραι τε στυγερῷ Τ 336,
πάσχω ἐννεσίῃσιν Ε 894 *κύμασι καὶ πολέμῳ* ε 224, ρ 285 *ἠέρι καὶ πολέμῳ* Ρ 375,
πενθέω γαστέρι Τ 225,
ὠδίνω ὀδύνῃσιν ι 415,

28. *ἀμφιμάομαι, καθαίρω, νίζω, ὀμόργνυμι.* Verba lavare significantia multo saepius junguntur locali (cfr. Delbrueck pag. 32), sed invenitur nonnunquam instrumentalis. Localem inesse puto omnibus locis, ubi agitur de lavando in flumine, mari ut *Ψ* 282, *Π* 669, 679, *ζ* 216, *Π* 229, *Η* 425, *Κ* 572,

ἀμφιμάομαι σπόγγοισι υ 151,

καθαίρω θεείῳ Π 228 *κάλλεϊ ἀμβροσίῳ σ* 192 *ὕδατι καὶ σπόγγοισι πολυτρήτοισι χ* 439, 453 *ὕδατι τε λιαρῷ καὶ ἀλείφατι ω* 44 *ἀμβροσίῃ Ξ* 170,

νίζω σπόγγοισι πολυτρήτοισι α 111 *ὕδατι λιαρῷ Λ* 830, 846 *τῷ τ* 387,[1])

ὀμόργνυμι σπόγγῳ Σ 414 *χερσί σ* 200 *ἀμφοτέρῃσι χερσίν Σ* 123 *ἀμφοτέρῃσιν Ε* 416;

29. *ἁνδάνω, ἀρέσκω, εὐνάω, εὐφραίνω, θέλγω, ἱλάομαι, ἱλάσκομαι, καταρέζω, κοιμάω, λέγομαι, παρατρωπάω, παραρρητός, πείθω, πιστόω, πίσυνος·*

ἁνδάνω μύθοισιν π 398,

ἀρέσκω ἐπέεσσιν θ 415 *ἐπέεσσιν καὶ δώρῳ θ* 396 *δώροισίν τ' ἀγανοῖσι ἔπεσσί τε μειλιχίοισιν Ι* 113 *δαιτὶ πιείρῃ Τ* 179,

εὐνάω βροτῷ Β 821 *θεῷ Π* 176[2]) *φιλότητι Γ* 441, *ε* 227,

εὐφραίνω ἔπεσσι Ω 102,

θέλγω ῥάβδῳ (τῇ) Ω 343, *ε* 47, *ω* 3 *ἔπεσσιν γ* 264 *μειλιχίοις ἐπέεσσι σ* 283 *μαλακοῖσι καὶ αἱμυλίοισι λόγοισιν α* 56 *λιγυρῇ ἀοιδῇ μ* 44 *ψεύδεσσι Φ* 276, *ξ* 387 *ἔρῳ σ* 212 *δόλῳ Φ* 604,

ἱλάομαι ταύροισι καὶ ἀρνειοῖς Β 550,

ἱλάσκομαι μολπῇ Α 472,

καταρέζω χειρί Α 361, *Ε* 373, *Ζ* 485, *Ω* 127, *δ* 610, *ε* 181, *ν* 288,

κοιμάω ὕπνῳ ὕπο γλυκέρῳ Ω 636, *δ* 295, *ψ* 255 *νηλέι ὕπνῳ μ* 372 *καμάτῳ καὶ ὕπνῳ Κ* 98,

λέγομαι ὕπνῳ η 318 *ἡδέι ὕπνῳ Δ* 131 quos huc referendos esse putavi locos prae vi, quae inest activae formae hujus verbi *Ξ* 252,

παρατρωπάω θυέεσσι, εὐχωλῇς ἀγανῇσιν, λοίβῃ τε κνίσῃ Ι 499, 500,

παράρρητος ἔπεσσιν Ι 526,

πείθω, πιθεῖν, πέποιθα.

[1]) *τῷ* lego cum Ameisio, quia eodem modo saepius adhibetur instrumentalis cfr. *Ψ* 196, *η* 173 cum *μ* 363 et *Γ* 295.

[2]) his locis qui interpretati sint localem adesse falso judicaverunt, dativum proprium explicare *βροτῷ Β* 821 Curtius (Erläuterungen pag. 174 ann.) voluit allato loco Hesiodeo *οὔτινι κοιμηθεῖσα*. Nihilominus instrumentalis hic ut illic exstat proprius. Quum enim Homericum sit *εὐνάω γόον* naturalis verbi ejus vis apparet „domare, placare“ eadem atque est verbi *κοιμάω Ω* 636, *δ* 295, *ψ* 255, *μ* 372 *λέγω Ξ* 252, *Δ* 131, *η* 318. Tum vir est, qui vim affert mulieri vel eam domat, placat (cfr. etiam *δαμάω*).

Dubitat Delbrueckius (pag. 35) de instrumentali in ejusmodi exemplis φ 315 *χερσίν τε βίηφι τε ἶφι πιθήσας*, quibus posse etiam localem putat inesse; at conferenda sunt, quae commemoraverunt Corssen (a. l. pag. 168) Lissnerus (pag. 6 sq.) et quae de verbo *πείθω* attulit Pottius[1]), divinavit Ernestius, explicavit Olawsky.[2]) Dignum etiam videtur commemoratu, quod *πείθω, πιθεῖν, πέποιθα* verbis poeta nunquam addit praepositionem *ἐν* fere omnibus conjunctam, quae secum habent casum localem. Qua de causa nixi significatione principali „vincire" instrumentalem statuimus his locis:

δόλῳ β 106, ω 141 (cfr. Ψ 585) *σπόνδαις (ῇς)* B 341, Δ 159 *τείχει (ᾧ)* Ξ 55 *δώροισίν τ' ἀγανοῖσιν ἔπεσσί τε μειλιχίοισιν* I 113 *ἐπέεσσι* Ξ 208, χ 213 — *πιθήσας ὑποσχεσίῃσι* N 369 *χερσίν τε βίηφί τε ἶφι* φ 315 *ἶφι βίηφι* X 107 *τεράεσσι* Z 183 *φρεσὶ λευγαλέῃσι* I 119 *βαρείῃ χειρί* Λ 235, P 48. — *πέποιθα ἱπποσύνῃ τε καὶ ἠνορέηφι* Δ 303 *βίηφιν* Δ 325 *χείρεσσι ἠδὲ βίηφιν* M 135 *λαοῖσιν ἠδὲ βίηφιν* M 153 *τεράεσσι ἠδὲ βίηφιν* M 256 *ἀγλαΐηφι* Z 510, O 267 *ἀλκί* E 299, N 471, P 61, 728, Σ 158, ζ 130 *κάρτεϊ τε σθένεϊ τε ἠνορέῃ τε πλήθεϊ τε σφετέρῳ* P 330 *ποσὶ κραιπνοῖσι* X 138, Z 505 *ποδωκείῃσι* B 792 *ἑταίροις (οἷσι)* δ 434 *χερσί* Π 624, π 71, φ 132 *ἀλλήλοισιν* χ 335 *νηυσὶ θοῇσιν ὠκείῃσιν* η 34 *ἥβῃ τε χερσί τ' ἐμῇσιν* θ 181 *θεοῖσι ἀνθανάτοισιν* ι 107 *οἷσι μαρναμένοισι* π 98, 115 *κτεάτεσσι θεσπεσίοισιν* υ 289 *ᾗσι προθυμίῃσι* B 588 *ὔμμιν μαρναμένοισι* N 96 *ἀνδράσιν (τοῖς)* Π 171 *ἵπποισίν τε καὶ ἅρμασι κολλητοῖσιν* Ψ 286 *ἵπποισι καὶ ἅρμασι οἷσι* Ψ 319. Qui restant loci propter significationem parendi, obtemperandi, quae inest hujus verbi formis, prope dativum accedunt, quare praetermisimus,

πιστόω (cfr. Fulda pag. 161) *ὅρκῳ* ο 436 *ἐπέεσσιν* Φ 286,

πίσυνος τόξοισιν E 205 *οἰωνῷ (τῷ)* Ω 295 *ἠνορέῃ, κάρτεϊ* [Θ 226] Λ 9 *πατρί τ' ἐμῷ καὶ ἐμοῖσι κασιγνήτοισιν* σ 140 *Διί* I 238·

30. *ἀγάλλομαι, γαίω, γηθόσυνος, ἐψιάομαι, τέρπομαι, χαίρω,*

ἀγάλλομαι ἵπποισιν καὶ ὄχεσφιν M 114 (cfr. Lissner pag. 6) *νηυσίν (ᾗσιν)* ζ 272 *οὔρῳ* ε 176 *πτερύγεσσιν* B 462 *πολέμῳ καὶ δηϊοτῆτι* Π 91,

γαίω κύδεϊ Α 405, E 906, Θ 51 [Λ 81],

γηθόσυνος[3]) *οὔρῳ* ε 269 *χάρμῃ* N 82,

[1]) l. a. pag. 251: √210 bandh. Goth. bindan. Es kommt mir nicht unwahrscheinlich vor, dass √πιθ, lat. fid zur ursprünglichen Bedeutung binden hat; also sermone obstringere, obstringi. Dafür spricht *πεῖσμα* (Schiffsseil) und das lateinische foedus (Bund pactum).

[2]) Ed. Olawsky: de graecarum radicum *πιθ* et *πυθ* mutis consonantibus ac naturali significatione Lissae MDCCCLX pag. 7.

[3]) Fulda a. l. pag. 150 *γηθέω, γηθόσυνος, γάνυμαι.* — Die Grundbedeutung dieser Wörter ist nicht zweifelhaft, da von ihnen das Wort

ἐψιάομαι μολπῇ καὶ φόρμιγγι φ 430,

τέρπομαι[1]) (cfr. supra pag. 21) Fretus loco λ 603 Delbrueckius (pag. 39; cfr. Hentze Philol. XXVIII. l. a.) etiam, si de rebus agitur, localem constituere voluit; obstant tamen loci permulti quibus vix aliam quam instrumentalem vim cognoscas. Tum ex locis *I* 143, 285 haud difficile videtur hic illam eandem formam τρέφεται pro τέρπεται restituere. Ceterum versus hic exstant recentioris aetatis cfr. Bekkeri annot. critic. ad λ 601. Aliter res se habet locis *T* 19, 312, ε 74, ζ 46, ϑ 368, π 25, ν 60, quibus plane locus significatur, cui aut inest gaudium, aut ubi adest. Minus recte Capelle huc retulit φ 105, ubi instrumentalis exstat qualitatem significans; errat etiam J. La Roche (A. i. H. pag. 20) loco *T* 312 instrumentalem ratus, quum sit animus, quem aliquis delectat aliqua re; itaque delectatur aliquis in animo (cfr. α 107, 310, ϑ 368) Jure attulit *Φ* 45, qui est sociativus (cfr. Krueger l. a. 48, 15, 15 [18]), πεσσοῖσι α 107, φόρμιγγι (τῇ) *I* 189 λόγοις *O* 393 κτήμασι *I* 400 σύριγξι *Σ* 526 αὐγῆς *Θ* 480 ἀνέμοισι *Θ* 481 φόρμιγγι λιγείῃ καλῇ δαιδαλέῃ *I* 186 δαιτί α 26, ϑ 429 αὐδῇ δ 160 ἐπέεσσιν ϑ 91 μύθοις δ 239 μύθοισι ψ 301, *Λ* 643 μύθοισιν ἔπεσσί τε σοῖσιν δ 597 κάπροισι καὶ ὠκείης ἐλάφοισιν ζ 104 ἄλλοισιν ἔργοις [ξ 228] νώτοισιν (τοῖσδε) ξ 443 κήδεσιν λευγαλέοισιν ο 399 ἄλγεσι ο 400 ὀρχηστυῖ καὶ ἀοιδῇ ρ 606 γύῳ δ 102 ἀέθλοις ρ 174. — *B* 774, δ 626, ρ 168 δίσκοισιν αἰγανέῃσιν vocabula magis participium ἱέντες spectant; eodem modo δ 47, κ 181 ὀφθαλμοῖσιν ad ὁρώμενοι pertinet.)

ὕπνῳ ὕπο γλυκερῷ ταρπώμεθα κοιμηθέντες *Ω* 636, δ 295, ψ 255.

Collatis cum his verbis *Ω* 3 φ 346 locis persuasum est nobis τέρπεσθαι hic non esse „laetari“ sed „satiare“. Quum vero

γανάω, welches „glänzen“ bedeutet, nicht getrennt werden kann, vergl. Curtius I, 142. — Der Uebergang aus der Bedeutung „glänzen“ in die des „sich Freuens“ ging nun einfach so vor sich, dass Freude als ein Glänzen des Gemüthes gefasst wurde.“ — Nos quidem dicimus „die Augen glänzen vor Freude“, quum vero etiam valeat „in den Augen liegt das Herz“ nihil est, quod contra dicam.

[1]) Fulda pag. 78: „Es ist keinem Zweifel unterworfen, dass das griechische τέρπω und das indische **trpati** auf eine gemeinsame indogermanische Wurzel **tarp** zurückgehen, der wir die Bedeutung „sättigen“ beilegen müssen. Dass auch das griechische Verbum überhaupt die Bedeutung „sättigen“ hat, ist wol allgemein anerkannt. Pag. 79: ist das Subject ein Substantiv, steht es im Genitiv d. h. dem Casus, der zu einem Verbum des Füllens passt, (tum enim materia significatur, qua aliquid completur) nicht im Dativ, der bei den Verben des „sich Freuens“ zu stehen pflegt.“ Haec ex significatione exorta differentia constructionis nititur etiam quadam re exteriore: qui enim dativi formam praebent loci verborum formis juncti sunt cum ε (inter duos et triginta locos tantum intercedunt sex cum α); genitivum praebentes, qui nobis occurrerunt, omnes cum verborum formis in α apparent *Λ* 780, *Ψ* 10, *Ω* 3, γ 70, λ 211, ψ 212, 300, φ 346.

haec significatio postulet genitivum, quem dicam genitivum-ablativum (cfr. Delbrück pag. 9 ad fin. Fulda pag. 79) his locis ὕπνῳ ὕπο γλυκερῷ formam ταρπώμεθα plane non spectare contendimus; inaudita etiam in hoc verbo praepositio ὑπό. Ut saepius verbo τέρπεσθαι causa additur laetandi vel satiandi participio, ut *B* 774, *Λ* 643, *δ* 597, 626, *κ* 181, *ρ* 168, sic etiam hic per κοιμηθέντες respiciens ὕπνῳ ὕπο γλυκέρῳ (cfr. *μ* 372 *K* 98). Quod autem Fulda (pag. 79) affert *Σ* 434, ut probet significationem „somno laetari" jam est admonendum, ἀρημένος minime cum τέρπεσθαι componendum esse et nescio quo casu factum sit, ut, quum genitivum desiderare τέρπεσθαι significationem si habeat „satiare" vel „complere" Fulda (pag. 79) dixerit, vertat tamen (pag. 80, 81) ὕπνῳ ὕπο γλυκερῷ ταρπώμεθα „am oder im Schlafe sich ersättigen", quod suis quidem verbis explicandum fuerit „am oder im Schlafe sich erfreuen". Verbotenus si vertimus germanice est „wir wollen uns sättigen eingeschläfert (bezwungen) von dem süssen Schlaf" ὑπὸ vero quum ad significandam aliquam vim adhibeatur (cfr. J. La Roche a. l. pag. 14) ea de causa verbo κοιμάω quam τέρπεσθαι tribuere maluimus. Neque aliter explicandi sunt loci *δ* 47, *κ* 181, ubi „satiare" τάρπησαν significare iterum forma indicat; desideretur genitivus pro dativo, sed hic quoque materia, qua satiati sunt, inest participio, ut vertamus „als sie sich aber gesättigt hatten mit den Augen schauend" i. e. am Schauen mit den Augen. Atque eodem modo interpretamur *Γ* 441 „Aber wohlan wir wollen uns ersättigen durch Liebe gelagert; loco *ξ* 244 instrumentali sociativo non opus est explicatione. Ceterum ne credas forte talem usum non esse Homericum, locum affero *μ* 52, ubi plane absolutum apparet τέρπεσθαι. Statuendum igitur est verbum τέρπεσθαι cum significatione satiandi genitivum-ablativum, instrumentalem cum ea laetandi desiderare.

χαίρω (cfr. Fulda pag. 194 sq.) νίκῃ *H* 312 τοῖςδεσσι (λυκέῃ, τόξοις, δουρί) *K* 462 τῷ ὄρνιθ' *K* 277 ὄρνισι (οἷς) *ω* 312 φήμῃ *β* 35 τοῖςδε κτεάτεσσιν *δ* 93 ξεινίῳ (ᾧ) *ι* 356 φιλότητι *λ* 248 βουσίν (ᾗσιν) *μ* 379 ᾗ γαίῃ πατρωΐῃ *ν* 251 ᾗ γαίῃ *ν* 354 εὐχωλῇς ἀγανῇσιν *ν* 357 κληηδόνι *σ* 117, *υ* 120 βροντῇ *υ* 121 ἄγρῃ *χ* 306;

31. βράχω, καρχαίρω, καναχὴν ἔχω, μυκάομαι, στενάχω, στεναχίζω, σφαραγέομαι·
βράχω βριθοσύνῃ *E* 839,
καρχαίρω πόδεσσιν *Y* 157,

χαναχὴν ἔχω ποσσὶν ὑφ' ἵππων *Π* 794,
μυκάομαι δουρὸς ἀκωκῇ *Υ* 268,
στενάχω ὀδύνῃσιν ι 415,
στεναχίζω Διὶ ὣς τερπικεραύνῳ χωομένῳ *Β* 781 (cfr. Ameis. ad l.) τῶν ὑπὸ ποσσί *Β* 784 τοῖσιν . . ποσσίν ψ 146·

32. *ὀπάζεσθαι* ὄμβρῳ *Λ* 493;

33. ἀνύω, γίγνομαι, κραίνω, παύω, ῥέζω, τελευτάω, τελέω, φυτεύω,
ἀνύω οἱ ε 243,
γίγνομαι ὑμετέρῃ κακότητι ω 455 μυρομένοισιν κ 202, 568 ἀμφοτέροισιν *Ψ* 526,
κραίνω χρυσῷ δ 132, 616, ο 116,
παύω ἔπει ἠὲ βίῃ *Ο* 106 λαίλαπι ω 42,
ῥέζω ποσσίν, χερσὶν ἑῇσιν θ 148,
τελευτάω μακρῇσιν ἐπηγκενίδεσσι ε 253,
τελέω πυκνῇσιν λιθάδεσσι ψ 193 Τηλεμάχῳ, οἱ δ 664, π 346,
φυτεύω χερσίν ι 108·

34. ἀσπάζομαι, δεικανάομαι, δειδίσκομαι, δείκνυμι, ἐπάρχομαι, κομίζω, χαρίζομαι,
ἀσπάζομαι χερσίν ἔπεσσί τε μειλιχίοισιν τ 415 δεξιῇ ἔπεσσί τε μειλιχίοισιν *Κ* 542 χερσίν γ 35,
δεικανάομαι ἔπεσσιν σ 111, ω 410 δέπασσιν *Ο* 86,
δειδίσκομαι δέπαϊ χρυσέῳ σ 121 δεξιτερῇ χειρί υ 197,
δείκνυμι μύθοισιν η 72 χρυσέοις δεπάεσσιν *Δ* 3 χρυσέοισι κυπέλλοις *Ι* 670,
ἐπάρχομαι δεπάεσσιν σ 418, φ 263, γ 340, η 183, φ 272, *Α* 471, *Ι* 176,
κομίζω τυρῷ, μέλιτι γλυκερῷ, ἡδέι οἴνῳ υ 69,
χαρίζομαι ψεύδεσσι ξ 387;

35. κιθαρίζω, παίζω,
κιθαρίζω φόρμιγγι λιγείῃ *Σ* 569,
παίζω σφαίρῃ ζ 100;

36. ἀμείβομαι, τίνω,
ἀμείβομαι δώροισιν καὶ ξενίῃ ἀγαθῇ ω 285/6,
τίνω σοῖσι βέλεσσιν *Α* 42 σῷ κράατι χ 218 μεγάλῳ *Δ* 161 (σὺν adverb.);

37. Verba quae corporis partes spectant, **ire pedibus** similia: ἀσπαίρω, βαίνω, βιβάζω, ἕπομαι, ἔρχομαι, εἶμι, θέω, ἵστημι, κίω, πέτομαι, περιδινέω, πηδάω, πλίσσομαι, σκαίρω, τρέχω, φεύγω — θήγω — ἀκούω — γελάω, μειδιάω — γιγνώσκω, δέρκομαι, νοέω, ὁράω, φράζομαι — λάπτω,
ἀσπαίρω πόδεσσιν τ 231, χ 473,
βαίνω ποσίν *Ε* 745, *Θ* 389, ε 399, μ 434,
βιβάζω ποσί *Η* 212, *Ν* 18, 158, ρ 27,
ἕπομαι ποσίν *Ξ* 521,
ἔρχομαι πόδεσσιν ζ 39,

εἶμι ποσί *H* 212,
θέω πόδεσσιν *Ψ* 622 ποσί θ 247,
ἵστημι πόδεσσιν ἀμφοτέροισιν ε 414 ποσὶν σ 241,
κίω πόδεσσί γε οἷσι *P* 27,
πέτομαι ποσὶ κραιπνοῖσι *Φ* 247 (rectius fortasse componendus est cum ι 43 cfr. etiam *X* 166, *Σ* 599,)
περιδινέω καρπαλίμοισι πόδεσσι *X* 166,
πηδάω ποσσίν *Φ* 269,
πλίσσομαι πόδεσσιν ζ 318,
σκαίρω ποσί *Σ* 572,
τρέχω ἐπισταμένοισι πόδεσσιν *Σ* 599,
φεύγω πόδεσσιν *Λ* 476 πόδεσσιν ἀμφοτέροισι ε 414 ποσίν *Φ* 557,
θήγω μετὰ γναμπτῇσι γένυσιν *Λ* 416,
ἀκούω οὔασι *M* 442,
γελάω χείλεσιν *O* 102 γναθμοῖσι ἀλλοτρίοισιν υ 347,
μειδιάω βλοσυροῖσι προσώπασι *H* 212,
γιγνώσκω ὀφθαλμοῖσιν ω 217 aliter *E* 182,
δέρκομαι ὀφθαλμοῖσι κ 197, τ 446, ι 146, τ 476, *Ξ* 436 translate λ 16 ἀκτινέσσιν dicitur de Sole,
ὁράω ὀφθαλμοῖσιν *Γ* 169, *K* 275, *O* 488, *Ψ* 202, β 155, δ 269, κ 414, λ 528, μ 258 (ἐμοῖς) ο 484, π 470, τ 383, *E* 770, *P* 466, *X* 25, *Y* 342, γ 373, λ 615, ψ 92, ρ 511, *Ξ* 153, ζ 160, ε 358, *Ω* 555, κ 387, π 32, κ 574, *O* 600, *P* 646, ξ 143, ο 76, *Γ* 28, *Π* 182, π 477, ψ 516, *T* 174, *X* 326, *Ω* 246, 392, γ 93, δ 323 (τεοῖσιν) *N* 99, *O* 286, *Y* 344, *Φ* 54, *X* 169, τ 36, δ 226, ο 462, δ 47, κ 181, *E* 212, *Ω* 206, υ 233 (σοῖσιν)[1]), ὄψι *Y* 205, ψ 94,
νοέω (cfr. Fulda pag. 103) ὀφθαλμοῖσιν *O* 422 φρεσὶν ᾗσι α 322

[1]) Praepositio ἐν accedit *A* 687, *Γ* 306, *Σ* 135, 190, θ 459, κ 385, ξ 343. Haud displicet nobis quod de hac ratione dicendi attulit Ameisius ad θ 459; confirmatur ejus sententia „ἐν ὀφθαλμοῖσι“ esse „in conspectu, ante oculos“ ea re, quod quatuor locis Iliadis *A* 687, *Γ* 306, *Σ* 135, 190 adsunt participia, quae apte cum ἐν ὀφθαλμοῖς conjuncta apparent. Locis *Ω* 294, 312, ubi exstat ἐν ὀφθαλμοῖσι νοήσας, ut ξ 343 usus jam est liberior participio non accedente. Aliter θ 459 κ 385 interpretor locos. Verba enim, quae motum aliquem significent vel directionem, praeter praepositionem εἰς cum accusativo etiam ἐν cum dativo secum habere nemo nescit. Ut igitur εἰς ὦπα ἰδέσθαι *I* 373, *O* 147, χ 405, ψ 107 germanice est „Jemandem in's Antlitz schauen“, sic eandem vim inesse puto notioni ἐν ὀφθαλμοῖσι ἰδέσθαι (cfr. *Ω* 204, 463). Valet autem haec constructio, si illa verba simul tranquillitatem significant, quae post motum intercedit; cfr. Naegelsbach ad *A* 587 qui tamen, quod ad hunc locum dixit, rem, quae conspecta sit, in oculis quasi haerere erravit, immo vero acies conspicientis in oculis conspecti quasi fixa est. Atque perbene haec interpretatio quadrare videtur ad sensum locorum θ 459, κ 385, quum enim, si quis admiratur aliquem aut conspicit iterum post absentiam, diu in oculis ejus quasi haerere videatur. Nos dicimus „sich an dem Anblick Jemandes weiden.“

(Ameis „mit seinen Gedanken“ mente sua, *κατὰ θυμὸν* im Gemüthe),

φράζομαι ὀφθαλμοῖσιν ω 217, 331,

λάπτω γλώσσῃσιν ἀραιῇσιν Π 161·

38. *ἀνείρομαι, ἀμείβομαι, ἐρεείνω, μεταλλάω, αὐδάω, ἀγορεύω, ἀύω, εἰπεῖν, ἐνίπτω, καλέω, λαβρεύομαι, ὁμοκλέω, φημί, φθέγγομαι, εὐχετάομαι, λίσσομαι, ποτιπτύσσομαι, ἀείδω, ἀοιδιάω, θρηνέω, ὀδύρομαι, ἐνίσσω, κερτομέω, λωβεύω, ὀνειδίζω — ἐπιτέλλομαι·*

ἀνείρομαι ἐπέεσσιν δ 420 *ἔπεσσιν δ* 461 *μύθοισιν δ* 631, *ψ* 99,

ἀμείβομαι χαλεποῖσιν ἐπέεσσιν γ 148 *ἐπέεσσιν* [*δ* 286] *ἐπέεσσιν στυγεροῖσιν λ* 81, 465 *ἐπέεσσιν λ* 225 *ἔπεσσιν ρ* 393 *χαλεποῖσιν ἐπέεσσιν Ψ* 489, 492 *ἔπεσσιν χ* 329, *δ* 706, *ε* 96, *ι* 258, *κ* 500, *π* 193, *ρ* 123, *τ* 214, *φ* 206 *μύθοισιν Γ* 171, *δ* 234, 484, *τ* 252, *ω* 350, *Γ* 437, *Ψ* 794 *μύθοισιν χαλεποῖσιν β* 83 *μύθῳ Ω* 200, 424, *ζ* 67, *ι* 506, *λ* 59, *κ* 71, *μ* 278 (*στυγερῷ*) *ο* 485 — *ο* 434, 439 *ὀπὶ καλῇ Α* 604, *ω* 60,

ἐρεείνω ἔπεσσι δ 137 *μύθῳ ρ* 305, *Κ* 81,

μεταλλάω μύθοισιν ψ 99,

αὐδάω ἀρείῃ Ρ 431 *ἔπεσσι Ε* 30, *λ* 99, *μ* 36, *ο* 440, *σ* 244 *ἔπεσσι μειλιχίοισιν Λ* 137, *Φ* 98, *ι* 363, *λ* 552, *φ* 192 *κερτομίοισι Α* 539, *ι* 474, *υ* 177 *μύθοισι μειλιχίοισιν Ζ* 343 *μειλιχίοισι Δ* 256, *Ζ* 214, *Ρ* 431, *υ* 165 *μειλιχίοις ἐπέεσσι π* 279 *μύθοις ἀγανοῖσι ο* 53,

ἀγορεύω ἐπέεσσι κ 34,

ἀύω φωνῇ ω 530,

εἰπεῖν μειλιχίοις ἐπέεσσι ω 393 — *Χ* 329, *δ* 461, 706, *ε* 96, *ι* 258, *κ* 500, *π* 193, *ρ* 123, *τ* 214, *φ* 206 (cfr. *ἀμείβομαι*) *ἀταρτηροῖσι ἔπεσσιν Α* 223 *μύθοισιν Γ* 437, *Ψ* 794, *δ* 234, 484, 631, *τ* 252, *ω* 350 (cfr. *ἀμείβομαι*) *μύθῳ ο* 434, *Κ* 81, *μύθῳ ο* 439 *μαλακοῖσι ἔπεσσιν*,

ἐνίπτω μύθῳ Γ 427, *υ* 17, 103 *κακῷ μύθῳ Ε* 650 *χαλεπῷ μύθῳ Β* 245, *Ρ* 141 *ὀνειδείοις ἐπέεσσιν σ* 326 *χαλεποῖσιν ὀνείδεσι Γ* 438,

καλέω φωνῇ Γ 161 *τῷ νικήσαντι Γ* 138 *σφι Ξ* 210 *ἐμοί ζ* 244,

λαβρεύομαι μύθοις Ψ 478,

ὁμοκλέω ἔπεσσιν Ψ 363, *τ* 155, *ω* 173 *μύθῳ Β* 199,

φημί ἐπέεσσιν β 189 [*Μ* 249] *Ω* 771 *μαλακοῖσι ἔπεσσιν* [*π* 286] *τ* 5, *αἰσχροῖσι ἔπεσσιν Ν* 768 *δολίοισι ἔπεσσιν ι* 282 *μαλακοῖσι ἔπεσσιν κ* 422, *κ* 70,

φθέγγομαι ὀλίγῃ ὀπί ξ 492,

εὐχετάομαι ἔπεσσιν Μ 391,

λίσσομαι ἔπεσσιν Φ 98, *ι* 224 *ἐπ. μειλιχίοισιν ζ* 143, 146 *θυέεσσι, εὐχωλῇς ἀγανῇσιν λοιβῇ τε κνίσῃ τε Ι* 500 *εὐχῇσι κ* 526 *εὐχωλῇσι λιτῇσι τε λ* 35,

ποτιπτύσσομαι μύθῳ β 77, *δ* 647,

ἀείδω ὀπὶ καλῇ Α 604, *κ* 221 *λεπταλέῃ φωνῇ Σ* 571,

ἀοιδιάω ὀπὶ καλῇ ε 61,

θρηνέω ὀπὶ καλῇ ω 60,
ὀδύρομαι στοναχῇ τε γόῳ τε π 144,
ἐνίσσω ἔπεσσιν ἐκπάγλοις Ο 198 ἐπ. αἰσχροῖσιν Ω 238 ἐπ. κακοῖσι ἠδὲ βολῇσιν ω 161 ὀνειδείοισιν Χ 497,
κερτομέω ἔπεσσιν β 323, η 17,
λωβεύω cfr. antecedens,
ὀνειδίζω ἔπεσσιν Α 211,
ἐπιτέλλομαι μύθῳ Κ 61;

39. ἀποεργάθω, ἐρύκω, ἐρητύω,
ἀποεργάθω δόλῳ Φ 599,
ἐρύκω ἐπέεσσιν γ 345, Ω 771 σῇ τ' ἀγανφροσύνῃ καὶ σοῖς ἀγανοῖς ἐπέεσσιν [Ω 772],
ἐρητύω ἔπεσσιν ἀγανοῖς Β 189 ἐπ. σοῖς ἀγανοῖς Β 164, 180 — κ 442, ι 493 (μειλιχίοις) Β 75 φωνῇ δὲ βροτέῃ τ 545·

40. ἀνίημι, ἐγείρω, ἐπισπέρχω, θαρσύνω, θάρσυνος, κελεύω, ὀτρύνω,
ἀνίημι θάρσεϊ ᾧ Η 153,
ἐγείρω μειλιχίοις ἐπέεσσι κ 173 (ἐρέθω, ἐρεθίζω vide s. No. 11),
ἐπισπέρχω κέντρῳ Ψ 430,
θαρσύνω ἔπεσσι Ψ 682, Δ 233, ι 376 [323] μύθῳ Κ 190,
θάρσυνος οἰωνῷ Ν 823,
κελεύω μάστιγι Ψ 642, Ω 326 μύθῳ Κ 61 βουλῇ καὶ μύθοισι Δ 322 ἀνάγκῃ η 217,
ὀτρύνω ἔπεσσιν Γ 249, Ρ 215, η 341 μειλιχίοις ἐπ. κ 547, μ 207;

41. *ζώω* οἶσίν ρ 423, τ 79;
42. *χράομαι* φρεσὶ οὐκ ἀγαθῇσιν γ 266, ξ 421, π 398;
43. *πατρώϊόν* ἐστιν γενεῇ α 387;
44. τέρσομαι, καρχαλέος,
τέρσομαι αὐγῇ ἠελίοιο ζ 98 ἠελίῳ η 124,
καρχαλέος δίψῃ Φ 541;

45. τιταίνομαι, τανύω, τείνω,
τιταίνομαι πτερύγεσσιν β 149,
τανύω βοέοισιν ἱμᾶσιν Ψ 324 ἱμάντι α 442 χερσί Ψ 761,
τείνω χρυσέοισι καὶ ἀργυρέοισιν ἱμᾶσιν Ε 727 πολέσιν ἱμᾶσιν Κ 262 οἱ Γ 372 τοῖσι (ἵπποισι) Ψ 758;

46. *ἀλύσκω* πόδεσσιν Λ 476;
47. γείνομαι, τίκτω, τρέφω,[1])
γείνομαι ὑπὸ Τυνδαρέῳ λ 299 ἐμοί Ε 896,
τίκτω ὑπ' Ἀδμήτῳ Β 714 ὑπ' Ὀϊλῆϊ πτολιπόρθῳ Β 728 ὑπὸ Πειριθόῳ Β 742 ὑπ' Ἀγχίσῃ Β 820 ὑπ' Ἀγχίσῃ βουκολέοντι Ε 313 ὑπ' Ἰήσονι

[1]) Verba cum pariendi significatione Delbrueckius (pag. 12) annumerat ablativo addens „Hier kann im Altindischen zwar auch der Instrumentalis verwendet werden, aber der regelmässige Casus ist der Ablativ.“ Quum vero in lingua graeca dativus non adhibeatur pro ablativo, ubi exstant dativi formae, instrumentalem cognoscimus, cui saepius praepositio accedit *ὑπὸ* ad significandam vim a viro allatam.

ποιμένι *H* 469 τῷ δ' ἄρ' ὑπό *Ξ* 492 Ἀρηϊ κρατερῷ *B* 515 βίῃ Ἡρακλείῃ *B* 658 Ἤνοπι βουκολέοντι *Ξ* 445 Ζεφύρῳ ἀνέμῳ *Π* 150 Σπερχειῷ ἀκάμαντι *Π* 176 Ὀτρυντῆϊ πτολιπόρθῳ *Υ* 384 ἀμύμονι Βουκολίωνι *Z* 22 δαΐφρονι Βελλεροφόντῃ *Z* 196 μοι *X* 48 οἱ λ 285,

τρέφω ὑπὸ μητρί *E* 555 hic etiam de locali cogitari potest;

48. ἀίσσω, βαίνω, ἔρχομαι, εἶμι, ἐπιπωλέομαι, θρώσκω, νέομαι, ὁρμάομαι, ὀρούω, ὄρνυμι, ὀχέομαι, πλάζομαι, περάω, φεύγω, φέρω, φορέω — ἀνάσσω — λείπω,

ἀίσσω μελίῃσιν ξ 281,

βαίνω ὑπ' ἀμύμονι πομπῇ *Z* 171,

ἔρχομαι οὐρεῦσι *Ω* 283,

εἶμι πνοίῃ ὕπο δ 402 ὑπ' Αἰνείᾳ τε καὶ Ἕκτορι *P* 759,

ἐπιπωλέομαι ἔγχει τ' ἄορί τε μεγάλοισί τε χερμαδίοισιν *Λ* 265, 541,

θρώσκω πνοιῇ ὕπο λιγυρῇ καὶ ἐρωῇ *N* 590,

νέομαι πομπῇ ε 32,

ὁρμάομαι ὑπο πληγῇσιν ν 82,

ὀρούω δουρί *Π* 319 ἔγχει χαλκείῳ *Γ* 380, *Υ* 446,

ὄρνυμι κήδεσιν τ 378 ὑπὸ ποσσί *Γ* 13, *T* 363 πνοιῇ ἀλεγεινῇ *Ξ* 395 πνοιῇ ὕπο λιγυρῇ *Ψ* 215 ὑπὸ Πηλείδαο βίηφιν [*O* 614]. (Recte L. Meyer pag. 56 cfr. *Φ* 367) μακάρεσσι θεοῖσιν θ 326 ἀθανάτοισι θεοῖσιν θ 343 μακάρεσσι θεοῖσιν *A* 599 (ἐν adv. θ 326 respiciens ad χαλκοβατὲς δῶ),

ὀχέομαι πολέεσσιν κύμασιν ε 54,

πλάζομαι κύματι πηγῷ ε 388 παντοίοις ἀνέμοισιν ι 260,

περάω νηυσίν ι 129 νηί κ 508 σχεδίῃ ε 174,

φεύγω ἐμῇ ἀρετῇ βουλῇ τε νόῳ τε μ 211,

φέρω. Hic idem valet, quod diximus de verbo ἔχω et localem et instrumentalem adesse. Cognoscitur hujus vis maxime loco κ 171, ubi uterque casus una exstat, χειρὶ ἑτέρῃ κ 171 τῇ ἑτέρῃ χ 183 τῇ δ' ἑτέρῃ χ 184 χερσίν *Ξ* 429 (dativus *I* 171, localis *A* 238) ὀνύχεσσι ο 161, *M* 226 ὀλοοῖς ἀνέμοισιν ι 82, μ 425, ξ 313 κακῇ θυέλλῃ κ 54,

φορέω ὤμοισι *T* 11 κύμασιν μ 419, ξ 309,

ἀνάσσω ἐμοὶ αὐτῷ,

λείπω οἱ *N* 168 τοι *N* 256, *Ω* 667.

Paullulo tantum distat ab instrumentali proprio instrumentalis, quem prae ablativo Latinorum, quocum componendus est, eundem respectivum dixerim. Nos, ut supra diximus, rarius hic praepositionibus utimur „mit" aut „durch", sed „an, in, auf, in Bezug auf, hinsichtlich, unter" aliis, quare omnis fere discriminis cardo videtur in nostra translatione versari. Neque aliter res se habet, quum interpretamur „gemäss, nach" aut „um, vor, aus, wegen, um willen", nam causa, quam hoc modo significamus

saepe etiam instrumentum apparet, nec facile discernenda sunt. Praepositiones accedunt *μετά, ἀμφί, ἐπί, περί.*

Primum huc afferendi sunt loci, ubi unum ex multis quodam modo eminere commemoratur[1]). Personis accedit praepositio *μετά.*

B 480, *Ξ* 94 [*Σ* 366] *Ψ* 471, *Υ* 409, *Ψ* 476, *A* 516, *H* 227, *Λ* 64, *N* 661, [*O* 611] *Π* 492, *Π* 557, *Σ* 508, *X* 28, *Ω* 258, *τ* 82, *ξ* 234, *φ* 45. Huc spectant etiam loci, ubi exstat *εἰπεῖν μετά τισι π* 336 saepius, et nonnullos hoc modo interpretari possumus locos, quos attulimus pag. 36 sq. ut *Γ* 194, *Δ* 400, *O* 570, *Π* 180 alios. Accedunt *E* 450 *τεύχεσι τοῖος* (localis *Σ* 105) *Λ* 100 *στήθεσι παμφαίνοντας E* 182 *ἀσπίδι γιγνώσκων αὐλώπιδι τετραφαλείῃ ζ* 183 *ὁμοφρονέοντε νοήμασιν κ* 304 *ῥίζῃ μέλαν ρ* 317 *ἴχνεσι περιήδῃ μ* 45 *ὀστεόφιν πυθομένων.*[2]) Praepositio *ἀμφὶ* accedit *Π* 647, *ε* 287, *δ* 151, *τ* 95, *ω* 263, *ρ* 555, *ξ* 364, 338, quibus locis nos et „wegen" et „um, nach" alia adhibere possumus. Adest praepositio *ἐπὶ A* 162, *Δ* 235, *N* 485, *Ψ* 574, *π* 99, 111, *ρ* 308, 454, *ω* 511.

Separandos esse locos putavimus *Γ* 168 *μείζων κεφαλῇ Γ* 193 *μείων κεφαλῇ*, ubi *κεφαλὴ* jam indicat, quanto quis major aut minor sit. Atque in translatione nostra „hinsichtlich des Hauptes" diversa exstat sententia, quum de magnitudine etiam vel capitis exiguitate cogitari possit. Reddendae igitur sunt hae notiones germanice „um einen Kopf grösser oder kleiner". Ceterum ejusmodi instrumentales Homero non sunt usitati.

Vertamus per „gemäss, nach" his locis:

N 524 *βουλῇσιν O* 194 *φρεσίν O* 412, *π* 233 *ὑποθημοσύνῃσιν ν* 305 *ἐμῇ βουλῇ τε νόῳ τε;* liberior usus videtur *λ* 325 *μαρτυρίῃσιν.*

Accedunt adverbiorum prope modo nonnulla vocabula, quae tamen in eorum numero non habenda sunt, quum inveniatur praeter has dativi formas etiam accusativus *O* 41:

ἔκητι ο 319, *τ* 86, *υ* 42 *ἀέκητι Λ* 667, *M* 8, *O* 720, *α* 79, *γ* 28, *δ* 665, 504, *γ* 213, *ε* 177, *ζ* 240, 287, *μ* 290, *ο* 19, *π* 94, *ρ* 43, *ω* 444 *ἰότητι E* 874, *Σ* 396, *T* 9, *η* 214, *μ* 190, *ρ* 119, *λ* 341, 384, *ξ* 198, *π* 232, *σ* 234.

Causa significari videtur his locis:

[1]) cfr. Schweitzer in Hoefers Zeitschrift für Sprachwissenschaft III. Bd., 3. Heft, pag. 357.

[2]) Minime placet quod commemoravit Lissnerus (pag. 11) loco *μ* 45 genitivum esse *ὀστεόφιν*; proprius enim instrumentalis est, quum ossa ipsa putescant (cfr. *Δ* 174 *α* 161). Vertimus germanice: „rings war eine Menge an den Gebeinen faulender Menschen (Menschen, welche an den Gebeinen faulten) cfr. L. Meyer pag. 55.

ἀνάγκῃ *Λ* 150 [*M* 178] *Ξ* 128, *O* 199, 345, 655, *Π* 305, *ε* 154, *ξ* 27, *κ* 434, *μ* 330, *ν* 307, *ξ* 272, *ρ* 441, *ξ* 298, *ο* 311, 331, 451 ubi vertamus „aus Zwang", *θεσπεσίῃ* *B* 367 *ἀναγκαίῃ* *Δ* 300 *κακότητι καὶ ἀφραδίῃ* *B* 368 *ἀφραδίῃσιν* *E* 649, *κ* 27 *ἀναλκείῃσιν* *Z* 74, *P* 320, 337 *ὁμοκλῇ* *Z* 137 *γηθοσύνῃ* *N* 29, *Φ* 390 *πόθῳ* *P* 439 *ἡμετέρῃ βραδυτῆτί τε νωχελίῃ τε* *T* 411 *σῇ ποθῇ* *T* 321 *ἡμετέρῃ ματίῃ* *κ* 79 *ὄλβῳ τε πλούτῳ τε καὶ υἱάσι κυδαλίμοισιν* *ξ* 206 *γέλῳ* *σ* 100 *φιλότητι* *Γ* 453, *Ξ* 163, *γ* 363, *κ* 43 *φιλότητι καὶ αἰδοῖ* [*ξ* 505] *χήτει* *Z* 463, *T* 324, *π* 35 *χρειοῖ ἀναγκαίῃ* *Θ* 57 *κακότητι μεθημοσύνῃσι τε* *N* 108 *κακότητι* *O* 721 *ὑμετέρῃ κακότητι* *ω* 455 *ἐπέεσσιν* *Π* 628.

Saepius causa participii additur forma dativi, maxime in verbis animi motum significantibus: *μ* 43, *Ξ* 504, *β* 250, *κ* 419, *τ* 463, *Ω* 705, *E* 682, *α* 236.

Multis locis vis causae inest etiam voci *τῷ*, quam formam dativi pronominis demonstrativi veteres quidem non intellexisse neque *ι* ei subscripsisse videntur (cfr J. La Roche Homerische Texteskritik im Alterthum pag. 368). Alicujus momenti haec videntur sententiae nostrae formas in *ω* exeuntes ab initio instrumentales fuisse. Viri docti nostrae aetatis, qui Homeri carmina ediderint, ubique adhibent *τῷ* et dativi formam intellegi volunt. Instrumentalis autem vis facillime cognoscitur quum ex connexione versuum, tum ex antecedente saepius conjunctione *ἐπεί*.

T 220, *Ω* 428, *β* 281, *γ* 134, *ϑ* 232, *ι* 479, *ν* 5, *π* 445, *ρ* 417. cum *ἐπεί*. — Tum eadem significatione omisso *ἐπεί*: *A* 418, [*B* 254] 296, 354, *Δ* 410, *E* 129, 410, 676, 816, 894, *Z* 224, 353, *H* 331, 352, *I* 100, *M* 315, *N* 230 [356] 669, *Ξ* 35, 37, *O* 109, 138, 194, *Π* 631, *P* 16, 100, 154, 227, 273, 340, *Σ* 406, *T* 300, *Υ* 97, *Φ* 190, 399, *Ψ* 308, 310, 591, 609, *Ω* 568, 740, 773, *η* 25, *ϑ* 226, 548, *λ* 339, 441, 486, *ν* 248, 331, *π* 121, *ρ* 569, *σ* 141, 266, *τ* 81, 115, 134, 259, 376, *υ* 308, *χ* 30, 251, 317, 349, 416, *ψ* 67, *ω* 196.

Praepositiones accedunt

ἐπί *I* 492 (cfr. *Λ* 162) *K* 304, *P* 400, *Φ* 444, *Ψ* 776, *λ* 458, *σ* 414, *υ* 322, *χ* 412, *ω* 91 *περί* cum verbo *μάχεσθαι*, ubi tamen de locali quoque cogitari potest excepto loco *P* 133, *β* 245, *ρ* 471, 472, *ἀμφὶ* cum *μάχεσθαι* *Γ* 70, 91 *O* 633, *Π* 526, 565, *Γ* 254 *μάρναμαι* *χ* 227 *δικάζομαι* *λ* 546 *νεῖκος ἐτύχθη* *Λ* 672 *νεῖκος ὄρωρεν* *Ω* 108 *δηρίομαι* *M* 421 *δαίεται ἦτορ* *α* 48 *ἄλγεα πάσχειν* *Γ* 157 *μογέω* *δ* 153 *μεγαίρω* *H* 408 *χολόω* *Ψ* 88 *γαῖαν ἱμάσσῃ* *B* 782.

VITA.

Natus sum ***Eugenius Walther*** provinciae Posnaniensis in oppido, cui nomen est Kurnik a. d. XVII Cal. Jul. a. h. saec. XLVIII **Ricardo** medicamentario maturius defuncto et **Leontine** e gente **Goertziana** parentibus, qui fuga ex proelio ad Xionsium domicilium commisso eo se contulerant. Fidem profiteor evangelicam. Rudimentis literarum imbutus Xionsii a viro benignissimo, qui officiis ibi religionem spectantibus etiamnunc fungitur, Floetero, puer XIV annorum gymnasii receptus sum Posnaniensis Friderici Guilelmi, quod dicitur, in ordinem quintum. In eo praeceptoribus a quibus institutus sum semper mihi benevolentissimis animum quam gratissimum retinere nunquam cessabo. Tribus annis post quod proximum domicilio parentum constitutum est gymnasium Sremae frequentavi. Hieme anni h. saec. LXIX maturitatis testimonio instructus hanc almam Viadrinam adii civibusque academicis adscriptus a rectore ejus anni magnifico, v. ill. **Stobbe**, nomen professus sum apud ill. philosophorum ordinis decanum spectabilem v. cl. **Schmoelders**. Quum vix per annum hic studiis me imbueram, exortum est bellum illud cum Francogallis, quorum in finibus stipendia feci iis tempestatibus per IX menses. Revocatus deinde maxime cura atque opera v. ill. **Stobbe** tum iterum rectoris hujus universitatis honore functi, cui quin gratias maximas agam facere non possum, aestate anni h. s. LXXI denuo literarum studiis toto me animo dedi.

Scholiis interfui vv. ill. **Hertz, Reifferscheid, Rossbach, Dilthey, Rückert, Junkmann, Roepell.** Per tria semestria sodalis fui seminarii philologici extraordinarii auspiciis vv. cl. **Reifferscheid, Rossbach.** Quibus tum vv. ill. quum omnibus, qui in studiis meis benevolentissime me adjuverunt, gratias ago quam maximas.

Theses.

I. Tacit. Agric. c. IX ad fin. lego.: Minus triennium in ea legatione detentus aestate ad spem consulatus revocatus est.

II. Cic. de or. I, 8, 32 ex parte Pideriti secutus sententiam legendum esse censeo: Quid autem tam necessarium, quam tenere semper arma, quibus vel integer ipse esse possis vel provocare integros vel te ulcisci lacessitus.

III. Cic. de or. I, 19, 85 verba corrupta sic emendaverim: Qui quum diceret esse quandam prudentiam, quae versaretur in perspiciendis rationibus constituendarum et regendarum rerum publicarum, excitabatur homo promptus ad omnia abundanti doctrina et quadam incredibili varietate rerum atque copia.

IV. Homeri Iliad. *H* 101 *τῷ δ'ἐπ' ἐγὼν αὐτὸς θωρήξομαι* constituendum esse existimo.

V. In quaestionibus maxime grammaticis respiciendae sunt linguae quae eandem ducunt originem.